

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Minister na Trdinovem vrhu

Obrambni minister Alojz Krapež na srečanju SLS pri Miklavžu na Gorjancih: "Trdinov vrh je simbol slovenske osamosvojitvene vojne!" - Obisk v vojašnici

MIKLAVŽ NA GORJANCIH - Zadnje nedeljo je bilo pri Miklavžu na Gorjancih srečanje članov in simpatizerjev Slovenske ljudske stranke iz novomeške, šentjernejske in škocjanske občine. Udeležila sta se ga tudi ministra za obrambo mag. Alojz Krapež in za kmetijstvo Ciril Smrkolj. Na srečanju je številnim udeležencem spregovoril tudi obrambni minister Krapež.

Seveda se ni izognil perečemu vprašanju meje s Hrvaško in s tem povezanim Trdinovim vrhom, saj je srečanje potekalo tik pod najvišjim vrhom Gorjancev, po katerem teče za sedaj še ne določena meja med Slovenijo in Hrvaško, ki že dalj časa močno buri strasti na obeh straneh. Takoj po govoru je minister Krapež obiskal Trdinov vrh in tamkajšnjo postojanko Slovenske vojske.

"Slovenska javnost ni dovolj obveščena o uspehih, ki jih je Slovenska ljudska stranka kot članica vladne koalicije dosegla v zadnjih dveh letih," je med drugim dejal minister Krapež. "Tu gre zlasti za področja kmetijstva, obrambe, znanosti, tehnologije, še posebej pa za prometno in energijsko infrastrukturo."

Ko je beseda nanesa na Trdinov vrh, je minister dejal: "Trdinov vrh je simbol slovenske osamosvojitvene vojne; vprašanje poteka meje na Trdinovem vrhu bomo reševali predvsem v interesu Slovenije, in to v sklopu ostalih nerešenih mejnih vprašanj. Vendar obstajajo pri nas tudi drugi predlogi: da bi tako pomembne točke, kot je Trdinov vrh, predali v druge roke brez ustreznega kompenziranih pokritij in rešenih drugih mejnih vprašanj in problemov.

Vsekakor med Slovenijo in Hrvaško ostajajo odprta vprašanja meje, nuklearke, dolgovi Ljubljanske banke in še nekatera druga. Glede tega SLS stoji na stališču, da morajo biti v teh pogajanjih vitalni interesi Slovenije ustrezno zastopani in Trdinov vrh je ena od strateških točk, ki bo v sklopu reševanja odprtih vprašanj gotovo odigrala pomembno vlogo. Današnji dan bom izkoristil tudi za obisk Trdinovega vrha in mislim, da je to dovolj jasno sporočilo tistim, ki se zavzemajo za drugačne rešitve," je končal minister Krapež.

A. BARTELJ

OBRAMBNI MINISTER NA TRDINOVI VVRHU - Minister za obrambo mag. Alojz Krapež (drugi z leve) je v nedeljo opoldne nenapovedan prišel na Trdinov vrh in si v spremstvu poveljnika tamkajšnje postojanke Slovenske vojske (prvi z leve) ogledal objekt. (Foto: A. Bartelj)

Maturantje so si oddahnili

Novomeški gimnazijci boljši od slovenskega povprečja - 13 več kot 30 točk, T. Florjančič in N. Kočevar pa 34

NOVO MESTO - Mnogi, tako dijaki kot profesorji na Gimnaziji Novo mesto, so letos s strahom pričakovali maturitetni izpit, saj jo opravljala generacija, ki je bila ravno v 3. in 4. letniku zaradi obnove stare gimnazijske stavbe deležna zelo slabih pogojev za delo: popoldanski pouk, druga šola, menjava profesorjev in še kaj. "Toda 96,1 odstotni uspeh, ki je za skoraj deset odstotkov večji od slovenskega povprečja, dokazuje vašo osebnostno zrcelost in da ste dali od sebe največ," je bila v ponedeljek, 27. julija, na podelitvi maturitetnih spričeval v Kulturnem centru Janeza Trdine zadovoljna ravnateljica novomeške gimnazije Helena Zalokar ter se za dobro sodelovanje zahvalila še staršem dijakov in profesorjem.

Nasploh so rezultati maturitetnih izpitov v Sloveniji - opravljajo jih je 7256 dijakov - razveseljivi in najboljši do zdaj. Dosegli so 86,3-odstoten uspeh. Povprečno število točk je bilo 18,66, pri Novomeščanih kar 19,97. 172 slovenskih dijakov je doseglo več kot 30 točk, od tega jih z novomeške gimnazije prihaja kar 13, kar je eden več kot lani. To so: Marko Bajc, Matej Barič, Mateja Bradač, Tina Florjančič, Nina Kočevar, Andrej Komeelj, Petra Lipar, Urška Odvirik, Diana Pezdirc, Katja Plut, Marjana Pučko, Nina Rustja in Bojan Šporar. Od 19 slovenskih dijakov z vsemi 34 točkami dve dekleti prihajata iz Novega mesta: Tina Florjančič in Nina Kočevar. Njima bo maturitetno spričevalo s

povalo podelil minister za šolstvo in šport Slavko Gaber.

Zanimivo je, da so bila tudi letos dekleta na maturi uspešnejša. Med tistimi, ki so jo opravili, je bilo 4185 deklet in 2931 fantov. Med tistimi, ki so zbrali od 30 do 34 točk, je 105 deklet in 67 fantov, med tistimi z vsemi možnimi točkami pa je bilo 11 deklet in 8 fantov.

L. MURN

Berite danes

stran 2:

• **S pestjo se je spravil nad župana**

stran 3:

• **Zužemberk bo občina in pika**

stran 4:

• **Radatoviška agonija se nadaljuje**

stran 5:

• **Inles ima dela več, kot ga zmore!**

stran 6:

• **Jernej jih je naštel že skoraj sto**

stran 7:

• **Kozolec za nova desetletja**

stran 10:

• **Delavci Avtohiše za zakonitost**

Ford Paič
Fiesta 1.400.000 tolarjev
Krška vas ☎ 0608/59-059
faks 0608/59-359
Novo mesto ☎ 068/321-423, 321-529

BPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
* Pri nas lahko prodate delnice PID Vizija
* Upravljamo s finančnim premoženjem
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

DBD d.o.o.
Dolenjska borznoposredniška družba
Glavni trg 10
8000 Novo mesto
obvešča svoje cenjene stranke, da lahko naročilo za prodajo ali nakup delnic oddajo v naših prostorih na Glavnem trgu 10 v Novem mestu ali pa na enotah Dolenjske banke v Kočevju, Metliki, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Brežicah in Ljubljani.
Dolenjska borznoposredniška družba
tel.: 068/371-8221, 371-8228; fax: 068/323-552

SKORAJ 2-KILOGRAMSKI PARADIŽNIK - Letošnje vreme je očitno zelo naklonjeno vrtninarjem. To dokazuje tudi 1,8 kilograma težak paradižnik, ki ga je na vrtu pridelala naša bralka Novomeščanka Karolina Pezdirc iz Mačkova. Sadiško volovskega srca, ki je dal še nekaj kapitalskih več kot kilogram težkih primerkov paradižnika, je vzgojila sama, povedala pa je, da je rastlini dodala tudi malo biogrene in aseptično gnojila za paradižnike. (Foto: T. G.)

TILIA ŠE NI DOKAPITALIZIRANA

NOVO MESTO - Skupščina delničarjev Zavarovalnice Tilie v petek ni sprejela predloga za dokapitalizacijo te zavarovalnice, po katerem naj bi Zavarovalnica Sava in Dolenjska banka dokapitalizirali Zavarovalnico Tilio z 1,5 milijarde tolarjev. Za ta sklep je bilo 74,14 odst. glasov, za sprejetje pa bi bilo potrebnih 75 odst. Iz razprave je bilo razbrati, da tudi večina tistih delničarjev, ki so nasprotovali predlaganemu načinu dokapitalizacije, ni proti dokapitalizaciji zavarovalnice nasploh, da pa naj bi do nje prišli na drugačen način in po drugačni poti. Sedaj upravo Tilie čaka usklajevanje različnih interesov in pogledov na nadaljnjo pot te novomeške zavarovalnice ter iskanje za vse sprejemljive rešitve.

13 NAJBOLJŠIH DIJAKOV - Kar 13 novomeških gimnazijcev (na sliki) je doseglo več kot 30 točk na maturitetnem izpitu. Zdaj jih čakajo zaslužene počitnice, zatem pa verjetno uspešen študij na različnih fakultetah. (Foto: L. M.)

BUČKA SPET V OBČINI SEVNICA

SEVNICA - Kraj Bučka bo v prihodnje spet spadal v sevniško občino, potem ko so ga pred leti iz takratne sevniške občine upravno povezali z novoustanovljeno občino Škocjan. Priključitev Bučke sevniški občini so dosegli s posredovanjem predsednika občinskega odbora LDS Sevnica Andreja Štriclja, stranke LDS in poslanca Branka Janca ter ob sodelovanju krajanov iz nekdanje KS Bučka. Za ponovno priključitev Bučke k Sevnici je v državnem zboru glasovalo 49 poslancev za in 7 proti.

OTVORITEV PRENOVLJENE POSLOVALNICE

TREBNJE - Dolenjka, d.d., trgovina na debelo in drobno, Novo mesto vabi jutri, v petek, 31. julija, ob 11. uri na otvoritev prenovljene poslovalnice Blagovnice Trebnje na Goljivem trgu 1. Kulturni program bo povezoval Vinko Šimek.

NADARJENI DIJAKI IZ EVROPE V KRKI

NOVO MESTO - Novomeško Krko je v torek v okviru gibanja United World Colleges obiskalo 35 najbolj nadarjenih dijakov iz 14-ih evropskih držav, dan pred tem pa jih je sprejel predsednik Slovenije Milan Kučan. V Krki so jih seznanili s podjetjem in njegovimi načrti. Dijake je zanimala predvsem politika kadrovanja in stipendiranja ter vpetost podjetja v lokalno okolje ter njegovo mednarodno delovanje. Mladi gostje so si ogledali še razstavo Kapiteljska njiva v Dolenjskem muzeju, popoldne pa so preživeli v Šmarjeških Toplicah.

BOŠTJAN ŠIMUNIČ ZMAGAL V TRSTU

TRST - Na mednarodnem atletskem mitingu v Trstu sta nastopila tudi atleta v troskoku Boštjan Šimunič in Manja Praznik iz Dolenjskih Toplic. Boštjan je zmagal (15.81 m), Manja pa je bila pri dekletih druga (12.24 m).

M. Š.

VREME
Po poslabšanju v noči na soboto se bo nekoliko ohladilo, padavin pa ne bo več.

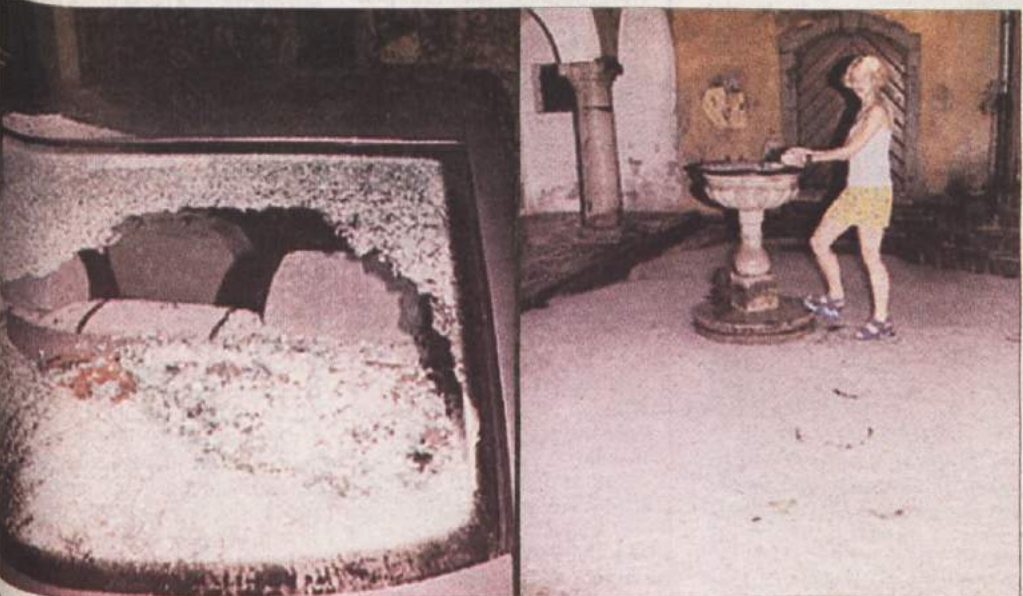
Prosvetljeni absolutizem

Slovenska vlada je na podlagi referendumov predlagala državnemu zboru ustanovitev 35 novih občin. Vladnemu predlogu pa so poslanci z amandmaji dodali še 11 novih občin in tak predlog je državni zbor z 48 glasovi proti 15 tudi sprejel. Tako naj se bi dosedanjim 147 občinam v Sloveniji pridružilo še 46 novih. Med njimi so tri tudi s sedanjega območja Mestne občine Novo mesto: Dolenjske Toplice in Mirna Peč, ki sta bili že v vladnem predlogu in kjer so se ljudje na referendumu izrekli za svojo občino, ter Žužemberk, ki je "produkt" poslanskega amandmaja.

Pustimo ob strani merila in pogoje za ustanovitev samostojne občine, teh državni zbor ni dosledno upošteval niti v prvem valu ustanavljanja novih občin. Dejstvo je, da je sedanja Mestna občina Novo mesto vse prej kot mestna, prej bi jo lahko imeli za značilno podeželsko, saj sega od Žvirč v Suhi krajini do Trdinovega vrha in od Zbur na meji s škocjansko občino do vrha Kočevskega Roga. Na nekonsistentnost take "mestne občine" je pred časom opozorilo tudi Ustavno sodišče. Nenavadno in po svoje tudi nepravilno je bilo, da na primer o najpomembnejših vprašanjih razvoja Novega mesta odločajo poslanci oz. svetniki iz Suhe krajine, Topliške doline, mimopeškega konca, Šmarjete. Prav tako nespodbudno in celo krivično je, če o asfaltiranju neke lokalne ceste v krajevni skupnosti Hinje ali upravičenosti gradnje vaškega vodovoda odločajo meščani.

Z ustanovitvijo teh treh novih občin na območju sedanje novomeške bo slednja postala bolj podobna mestni občini, nikakor pa to še ne bo v pravem pomenu besede. V Dolenjskih Toplicah in Mirni Peči se ljudje veselijo svoje občine, kjer bodo gospodarji na svojem, razkol v Suhi krajini, ki se je pokazal že pri referendumu in ki je v prvi vrsti posledica neproduktivnega in nezdravega rivalstva med tremi krajevnimi središči ter drobnih lokalnih (zasebnih in strankarskih) razprtij in zamer, pa se je z odločitvijo državnega zbora še razplamtel. V tem primeru odločitev državnega zbora res ne izhaja iz volje ljudi, bi pa zanjo lahko rekli, da je v teh razmerah pravilna in smotna. Nekakšen prosvetljeni absolutizem.

A. BARTELJ

NEURJE S TOČO - V torek okoli 10. ure je Novo mesto z okolico zajelo neurje s točo in močnim dežjem. V središču mesta je zaradi zamašenosti odločnih jaškov voda zalila več kleti, porušeno drevje in potrgani električni vodi so povzročili izpad elektrike v večini prizadetih krajev. Zaradi podrtega drevja pri odcepu magistralne ceste na Škocjan je bil oviran promet na relaciji Novo mesto - Krško. V šentjernejski občini je močan veter podiral drevje in razkrival strehe, po prvih ocenah je škoda precejšnja, zlasti na kmetijskih pridelkih. Najbolj je prizadelo kraje Mokro Polje, Gradišče in Maharovec. Na fotografijah: toča je na debelo prekrila tlak v atriju hiše na novomeškem Glavnem trgu; neurje je s strehe vrglo opeko, ki je razbila zadnje steklo parkiranega avtomobila. (Foto: A. B.)

Hrvaški vzeti elektriko?

Kot tolikokrat do zdaj so se Hrvatje izkazali kot svojeglavi tudi v zvezi z jedrsko elektrarno Krško. Prav zato so se znašli pod drobnogledom v tokratni anketi Dolenjskega lista, v kateri nas je zanimalo, ali naj jedrska elektrarna odklopi elektriko Hrvaški, ki ne plačuje nuklearke prejete energije. Večina anketiranih predlaga, naj bi Hrvatje prišli odločneje in jim nehali pošiljati elektriko, dokler ne bodo plačali dolga. Nekateri predlagajo tudi dogovarjanje, iskanje kompromisa, češ, kako bi Hrvaška odgovorila na omenjeni možni slovenski ukrep. Karkoli se bo zgodilo, se bo v ozračju hrvaškega vztrajnega izigravanja Slovenije na številnih področjih in slovenskega večnega upanja, da se bo Hrvaška poboljšala. Slovensko-hrvaški odnosi so naelektreni in kaj je pričakovati drugega kot zahteve iz Slovenije po odvzemu elektrike sosednji državi? Zakaj Slovenija tega ne naredi, vedo najbolje tisti odgovorni, ki se v naši državi ne odločijo za skrajnostni ukrep, čeprav vedo za izjave uradnega Zagreba, da Hrvaška ne bo plačevala, če ne bo imela pravice odločati o nuklearki. Kakor koli, elektrike Hrvaški ne bo odklopila elektrarna, ki dejansko vrti generatorje, ampak politika, ki vrti v glavi in za omizji vse možne rešitve za ureditev odnosov med Slovenijo in Hrvaško.

LOJZE KOS, kmet iz Orehovice: "Hrvatje kot solastniki pri jedrski elektrarni Krško vidijo samo svoje pravice, dolžnosti pa ne. Hočejo elektriko po ceni, ki jo sami postavljajo, pa še dolgovi ne plačujejo. Po moje bi morala Slovenija z njimi postopati bolj na trdo in nič ne bi bilo narobe, če bi jim, dokler ne poravnajo dolgovi, prekinili dobavo elektrike."

TONČKA JARC, socialna delavka na Centru za socialno delo Trebnje: "Prvo je poštenje - če kdo komu nekaj prodaja, naj mu ta to plača. To naj velja povsod, tudi pri JE Krško. Če torej Hrvaška ne plačuje naše električne energije, naj je ne dobiva več. Takšna so pravila. Slovenija je bila preveč popustljiva do Hrvaške in bi morala odločneje nastopiti že prej."

STANKO ŠAURIN, zaposlen v Domu starejših Krško, doma iz Rovišč: "Če jaz ne bom plačal elektrike, mi jo bodo odklopili, pa sem Slovenec. Zato ne vem, zakaj bi toliko popuščali Hrvaški. Vprašanje je, kaj bi naredila Hrvaška, če bi ji toliko dolgovala Slovenija. Mislim, da je za neplačevanje kriva politika in ne pomanjkanje denarja."

SAŠO PETAN, študent iz Krškega: "Je neka meja glede neplačevanja elektrike. Ko se preseže meja, je treba odklopiti elektriko tisti, ki je ne plačajo. Vprašanje je, kaj bi se zgodilo, če bi Hrvatom odklopili elektriko iz krške elektrarne. Kako bi bilo z nadaljnjim sodelovanjem? Odklop je sicer skrajni ukrep, zato je treba pred tem uporabiti vsa druga sredstva."

DAMJAN MLEKUŽ, prodajalec s Čateža ob Savi: "Sem za to, da se Hrvatom takoj odklopi elektriko. Če jo morajo plačevati fizične osebe, jo mora tudi podjetje na Hrvaškem, ki jo dobiva iz elektrarne iz Krškega. Odklop naj bi bil najprej začasen, za opozorilo, potem bodo svoje pokazali pogovori. S tem, ko Hrvaška ne plačuje elektrike, se iz nas norčuje. Slovenija je do Hrvatov prebлага."

JOŽE ŠTERK, ključavničar iz Črnomlja: "Ko so nam bili Hrvatji dolžni prvi denar za elektriko, bi jim jo morali odklopiti. Tako bi najbrž začeli bolj razmišljati, ali bodo plačevali ali ne. A spoznali so, da elektriko dobijo tudi brez plačila. In zakaj bi potem plačevali? Mislim, da bi morali biti Slovenci pri reševanju slovensko-hrvaških odnosov boljši diplomati in pogajalci."

VESNA DOLTAR, prof. defektologije iz Grada: "Če niso mogli problema plačevanja elektrike rešiti gospodarstveniki in politiki, mora Slovenija poiskati pravico na sodišču. Po drugi strani Hrvatji pravijo, da smo Slovenci dolžni njihovim varčevalcem. Kaže, da gre za nagajanje. Vendar nisem za ukinitve dobave elektrike Hrvatom, ker se mi zdi to preveč ekstremno, ampak predlagam kompromis."

BOJAN MARINC, podjetnik iz Kočevja: "Najostrejše rešitve so pogosto najslabše, mislim pa, da ne bo tako hudo, kot kaže. Groznje so del procesa dogovarjanja, do nekega dogovora pa bo tako moralo priti slej ko prej. Zadeve je potrebno razčistiti. Ker gre za tako pomembna in občutljiva vprašanja, se mora neplačevanje elektrike reševati na državni ravni."

POLONA KRIZ, študentka na počitnicah v Ribnici: "Tožba je sicer ukrep, vendar mislim, da od tega ne bo pravega učinka. V zvezi z jedrsko elektrarno bi se morala s hrvaško stranjo dogovarjati država. Čas bi namreč že bil, da se odnosi med državama uredijo. Odklop elektrike Hrvaški ne bi prispeval k ureditvi odnosov in bi verjetno naredil več škode kot koristi."

V posavskem kmetijstvu dovolj dela

Poleti v Posavju potrebujejo več kot 500 delavcev - Kljub 4.700 brezposelnim bo možno le tretjino delavcev dobiti doma - Največ vključenih v obliki javnih del

POSAVJE - Dkor je brez dela in bi rad zaslužil kak tolar, ima v tem letnem času precej možnosti, saj je v Posavju kar nekaj podjetij, ki potrebujejo veliko delavcev za sezonska dela v kmetijstvu. Letos se je ta številka dvignila že na 500, vendar pa je že sedaj jasno, da bo kljub 4.700 brezposelnim v Posavju možno z domačo delovno silo zadostiti le tretjini potrebe po delavcih.

Sicer je bil že spomladi na državni ravni sprejet dogovor, da se bo skušal pretežni del delavcev zagotoviti z brezposelnimi osebami v obliki javnih del. V Posavju so junija na ta način brezposelni obirali jagode. Obiranje sadja in hmelja se šele začneja, informacije podjetij pa kažejo, da je dela precej. Tako bo VINO Brežice sredi avgusta za obiranje hmelja potrebovalo 20 ljudi, dva meseca bo Sadjarska zadruga Artiče za obiranje jabolk in hrušk potrebovala 50 delavcev. Tron iz Krškega nadaljuje z obiranjem jagod, za katere bo vse do konca leta potreboval 95 delavcev. Evrosad Krško je že začel obirati breskve s 30 delavci, obiranje hrušk se bo pričelo sredi avgusta, ko bodo potrebovali še 50 ljudi, jesensko obiranje jabolk do sredine novembra pa bo

zahtevalo še 100 delavcev. Mercator Sevnica bo začel obirati hmelj sredi avgusta, od konca avgusta do konca oktobra pa bodo za obiranje jabolk potrebovali približno 150 ljudi.

Kot so sporočili iz območne enote republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici, bodo v vseh podjetjih, razen v Tronu, za opravljanje sezonskih del organizirana javna dela za brezposelne osebe, prijavljene na zavodu za zaposlovanje, podjetje Tron Krško pa namerava z delavci skleniti redno delovno razmerje za 5 mesecev. Oblika javnih del zagotavlja vključeni brezposelni osebi plačilo prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, osnovno zdravstveno zavarovanje, nezgodno zavarovanje in zavarovanje za primer nesreče pri delu ter

poklicne bolezni, 70 odstotkov plače po splošni kolektivni pogodbi za tarifni razred, v katerega so uvrščena dela, ki jih posameznik opravlja, ter povrnitev stroškov prevoza na delo in stroškov prehrane. Vsi, ki bi radi želeli kaj več izvedeti o sezonskih delih v kmetijstvu, se lahko zglasijo na Uradih za delo v Brežicah, Krškem ali Sevnici ali pri izvajalcih zgoraj omenjenih del.

T. G.

OCENJUJEJO DOMAČIJE

DOBREPOLJE - Komisija za urejenost stanovanjskih hiš in kmetij pri Turističnem društvu Dobropole, ki jo vodi Igor Ahačevič, je šla 18. julija prvič na teren ocenjevat. Delo je zelo zahtevno, saj je urejenosti domačij vedno več. V prvem krogu bodo izbrali več najbolj urejenih stanovanjskih objektov, ki jih bo nato na osnovi razstavljenih fotografij ocenjevalo tudi občinstvo, katero bo podelilo tri nagrade. V drugem krogu ocenjevanja pa bo še strokovna komisija izbrala tri najlepše in jih nagradila.

S pestjo se je spraval nad župana

Ko se je šentjernejski župan Franc Hudoklin vrnil iz službe, ga je nedaleč od doma pričakal sosed 21-letni Jože Jordan in ga udaril s pestjo - S traktorjem še nad policiste

ŠENTJERNEJ - V prejšnjem Dolenjskem listu smo v kratki vesti že poročali o pridržanju 21-letnega Jožeta iz Gorenje Stare vasi, ki je razgrajal po domači vasi. A zadeva si zasluži nekoliko več pozornosti, ne le zato, ker je moral fant miriti več policistov ali ker je bilo večerno dogajanje v sicer mirni podgorjanski vasi podobno razburiljivi ameriški kriminalki iz TV ekranov, pač pa tudi zato, ker je bil tokrat žrtev napada šentjernejski župan Franc Hudoklin.

Bila je nedelja, 20. julija, zvečer, ko se je župan vračal domov, saj je na hipodromu službeno sprejel Avstrijce, ki so se udeležili konjske dirke Alpe Jadran. Ko je bil že na domačem dvorišču v Gorenji Stari vasi, je videl, da je pri bližnjem gasilskem domu zbranih več mladih. Njegov sosed 21-letni Jože Jordan ga je poklical in mu očital, da odkar je župan, noče poznati nobenega od vaščanov in da bi bilo prav, da pride k njim. "Domači so me sicer opozorili, naj ne grem tja, saj je malo pred tem Jože že nadlegoval voznika golfa, ki se je pripeljal mimo in mu dejal, da bo že še obračunal z njim, a sem vseeno šel, saj se je stanje le nekako umirilo," se spominja župan Hudoklin. Ko je pristopil k mladim, mu je Jože pokazal avtomobilске ključe, za katere je dejal, da jih je vzel sosedu in županu rekel, naj gre z njim pit v zidanico. S tem se Hudoklin ni strinjal, saj je moral naslednje jutro v Ljubljano, to pa je mladega občana tako razjezilo, da je zamahnil proti županu in mu s ključem presekal brado.

Kri fanta ni prestrašila. Prav nasprotno, saj je županu zabrusil: "Če nisi dobil dovolj, boš pa še!" Županu ni bilo takoj jasno, kaj je fantja tako razjezilo, da mu je kasneje grozil celo z ubojem, a kmalu se je izvedelo za Jožetovo prepričanje, da naj bi župan policiji pri-

javal kršitev javnega reda in miru pred državnoborskimivolitvami, a župan ni bil nič kriv, ker ga takrat sploh ni bilo doma.

ŽUPAN HODOKLIN S PRESEKANO BRADO - Župan občine Šentjerneje je bil žrtev napada sosedovega Jožeta. Zaradi presekanega brade je bil nekaj dni na bolniškem dopustu.

Ker se je Jože še zaganjal v župana, ga je le-ta odrinil in zagrabil od zadaj in ga za trenutek umiril. A s tem še ni bilo konec zgodbe. Zaganjal se je še v domače, županu grozil, da bo šel domov po kalašnikov in da ga bo ustrelil, potem pa se je z mopedom brez luči odpeljal proti Orehovici. Policisti so kmalu prišli v Orehovo,

• Jožeta, ki je že večkrat poskrbel za kakšno kršitev javnega reda in miru ter tako nič hudega slutečim občanom pognal strah v kosti, so policisti ovadili zaradi utemeljenega suma kaznivnega dejanja ogrožanja varnosti in kaznivnega dejanja poskusa preprečitve uradnega dejanja uradni osebi. V hišni preiskavi policisti orožja niso našli.

O SLOVENSKEM TURIZMU - Dejavno Turistično društvo Dolenjske Toplice je zadnji petek v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah pripravilo okroglo mizo, za katero je tekla beseda o slovenskem turizmu. Pogovorja se je udeležil tudi Tomaž Zajc (prvi z desne), državni sekretar za turizem pri ministrstvu za drobno gospodarstvo in turizem. Govor je bil o novem zakonu o pospeševanju turizma, ki je tik pred sprejemom, o vplivu uvedbe davka na dodano vrednost na turistično gospodarstvo, o promociji slovenskega turizma v tujini, o pomembni vlogi turističnih društev pri pospeševanju turizma v posameznem kraju. Prav o odnosu do turističnih društev je predsednik TD Dolenjske Toplice (drugi z desne) povedal marsikatero pikro. (Foto: A. B.)

Neurje s točo

Dva večja vala v trebanjski občini

TREBNJE - Sobotno neurje, ki je ponoči prizadelo skorajda vso državo, tudi trebanjski občini ni prizaneslo. Vodja Oddelka za občinsko upravo na Občini Trebnje in načelnik Štaba za civilno zaščito Dušan Mežnaršič je povedal, da je nedeljski ogled po prizadetem terenu nudil žalostno sliko. V soboto okrog 22. ure sta področje občine prešla dva večja vala neurja: na Trebelnem in v šentrupeški dolini.

Na Trebelnem je največ škode po dolini Radulje. Prizadete so Ornuška vas, Štatenberk in druge okoliške vasi: predvsem na slabih gospodarskih poslopih so delno odkrite strehe, poležana je koruza, po cestah je nanešen različen material, najbolj poškodovana pa je nova cesta proti Poljanam, kjer je odneslo bankine. To so že sporočili cestnemu podjetju. Omenjeno področje je prizadela tudi toča, škoda je velika v vinogradih, najbolj pri Mihi Erženu, ki ima stolčnega okrog 80 odstotkov grozdja.

Po besedah Dušana Mežnaršiča je komisija še večjo škodo ugotovila v šentrupeški dolini, kjer v samem središču skorajda ni hiše, ki ne bi imela vsaj delno odkrite strehe. Predvsem je prizadeta trgovina Orhideja. Podrtih je več sadnih dreves, eno je celo padlo na električno omrežje, tako da so bili tamkajšnji prebivalci in tudi v Trebnjem nekaj časa brez električne energije. Vinogradi so močno prizadeti s točo, predvsem hrib Zadrage in delno na Homu. Na parceli Janeza Livke je na primer stolčnega od 25 pa tudi do 70 odstotkov grozdja.

L. M.

NA ČATEŽU VEČ GOSTOV

LJUBLJANA - Kot kaže statistika Gospodarske zbornice Slovenije, je v slovenskih naravnih zdraviliščih v prvih šestih mesecih letovala skupaj 143.602 gostov, kar je 2 odstotka več kot v enakem obdobju lanskega leta, gostje pa so ustvarili za odstotek manj nočitev. Več gostov kot v lanskem letu so zabeležili tudi v Termah Čatež, in sicer za 4 odstotke. Sicer pa največji porast gostov beležijo v Zdravilišču Laško in v Lendavi, v Moravskih Toplicah ter v Termah Portorož, več gostov kot lani pa je obiskalo še Zdravilišče Radenci, Atomske Toplice in Ptujске Toplice, ostala zdravilišča pa je obiskalo manj gostov.

M. K.

SINDIKAT REVOZ

NOVO MESTO - Pred kratkim so v Revozu ustanovili Sindikat Revoz (SDR), ki bo deloval samostojno, ne več pod okriljem SKEI in ZSSS. Do konca prejšnjega tedna je k temu sindikatu pristopilo 1397 delavcev Revoza, kar je polovica vseh zaposlenih v tej firmi.

Mariborsko pismo

Zamenjave, stavka

Razgibano mariborsko poletje

MARIBOR - Kljub poletni vročini v Mariboru še ni pravega počitniškega razpoloženja. Nasprotno! V nekaterih podjetjih ravno v tem dopustniškem času sprejemajo najbolj pomembne odločitve. Tako je denimo prejšnji mesec odšel v pokoj direktor mariborskih Term Krešimir Čabrijan. Na čelu tega največjega gostinsko turističnega podjetja na Štajerskem ga je zamenjal Janko Muc, ki je ravno v teh dneh ponudil odstop. Zakaj se je odločil za ta korak, ni znano, vendar pa nekateri omenjajo več razlogov. Sredi glavne sezone iščejo novega direktorja tudi v hotelu Slavija, kjer je nadzorni svet v minulemu letu zamenjal že dva direktorja. Mariborski turistični delavci v letošnji sezoni tako namesto domačih in tujih gostov iščejo direktorje.

V delniški družbi Kristal pa so v teh dneh zamenjali predsednika nadzornega sveta, češ da ne potrebujejo dveh direktorjev. Doslej je bil namreč predsednik nadzornega sveta bivši direktor.

Stečajni senat okrožnega sodišča v Mariboru je pred kratkim sprejel odločitev, da bodo premoženje bivšega TAM-a v celoti, ki so ga kupcem brez uspeha ponudili že na treh dražbah, poskušali prodati z zbiranjem ponudb. Ponudbe, v katerih bodo zainteresirani kupci navedli ceno, za katero so pripravljeni kupiti največjo tovarno na Štajerskem, bodo zbirali do konca septembra. TAM lahko kupijo vse pravne in fizične osebe.

Pred poslovno stavbo Dadasa v središču mesta pa že drugi teden stakajo delavci poslovnega sistema Dadasa, ki že pet mesecev niso dobili plač. Pred poslovnimi prostori stakajo zato, ker jih je delodajalec poslal na kolektivni dopust, poslovne prostore pa zaklenil. Delavci terjajo izplačilo plač od februarja do junija, lanskoletni in letošnji regres za letni dopust, izplačilo dnevnice in potnih stroškov za dve leti nazaj in vse drugo, kar jim pripada po kolektivni pogodbi. Ker se vodstvo podjetja do sedaj z njimi ni hotelo pogovarjati, so prizadeti delavci obiskali tudi mariborskega župana dr. Alojza Križmana.

Živahno pa je tudi na mariborski politični sceni, kjer so se že začele pripravljati na lokalne volitve, čeprav večina strank imena svojih kandidatov za župana še skrbno skriva. Morda se bojijo, da bi volilci o kandidatih "preveč izvedeli", če bi jih prehitro predstavili.

TOMAŽ KŠELA

Prizadevna KS pod Gorjanci

Brez samopriskevka, zagnanosti ljudi in prizadevnosti vodstva KS Stopiče ne bi šlo - 13 vasi, 1.700 prebivalcev - Od avtobusnih postajališč do kanalizacije

STOPIČE - Krajevna skupnost Stopiče je ena tistih, kjer krajani še plačujejo samopriskevke in prav zahvaljujoč temu in prizadevnemu vodstvu KS je v teh podgorskih krajih narejeno marsikaj, kar sicer ne bi bilo. Iz samopriskevka se zbere okoli milijon tolarjev na mesec, vrednost lani opravljenih del je več kot 39 milijonov tolarjev, za letos pa načrtujejo za okoli 20 milijonov tolarjev del.

S 1.700 prebivalci v 13 vaseh sodi KS Stopiče med srednje velike v novomeški občini. Zaradi odrinjenosti teh krajev v prejšnjem času in nasploh precejšnje nerazvitosti so njihove sedanje potrebe oziroma želje še toliko večje. Eno največjih in najpomemb-

nejših del, ki so ga začeli letos in traja še sedaj, je gradnja kanalizacije za vasi Plemberk, Gornja in Dolnja Težka Voda, Stopiče in Črmošnjice. Gre za okoli 8 km sekundarnega kanalizacijskega voda, investitor pa je novomeška Komunala. Kanalizacija za te vasi je še kako potrebna, saj poteka na dokaj naseljenem vodovarstvenem območju, kajti pod Stopičami je zajetje za novomeški vodovod. Medtem ko je kanalizacija v Črmošnjicah in Plemberku že zgrajena, v Stopičah in Dolnji Težki Vodi pa je opravljenih več kot pol del, bo Gornja Težka Voda prišla na vrsto zadnja, vsekakor pa še letos, saj morajo biti po pogodbi dela končana do oktobra. Sprva so ta dela veliko preizkušali, sedaj pa kaže, da bodo veljala okoli 120 milijonov tolarjev. Krajin in krajevna skupnost so zbrali v 10 obrokih nakazali

Komunali za kanalizacijo 29,2 milijona tolarjev, od tega 18 milijonov krajin; poleg tega bodo plačali še priključke do hiš in prispevek.

Lani so med drugim uredili javno razsvetljavo v Črmošnjicah, obnovili mostiček v Pangrč Grmu, postavili avtobusno postajališče na Dolnji Težki Vodi, nabavili novo betonsko postajališče za Stopiče, staro leseno stopiško pa obnovili in prestavili v Šentjošt za solarje ter opravili še vrsto drugih del.

Letos bodo, kot rečeno, dokončali gradnjo kanalizacije, uredili in asfaltirali so cesto Verdun-Sentjošt, nabavili betonska avtobusna postajališča za Hrušico, Hrib pri Orehku, Veliki in Mali Orehek; dokončali bodo gradnjo javne razsvetljave in pločnika v Stopičah, za vodovod Hrušica-Hrib pri Orehku je 36 najbolj zagnanih krajanov prispevalo 6,5 milijona tolarjev, celoten projekt pa je ocenjen na 85 milijonov tolarjev. Letos naj bi začeli graditi mrliško vežico v Hrušici, v Plemberku želijo javno razsvetljavo, prav tako na Dolnji Težki Vodi, kjer za ta dela že imajo potrebno dokumentacijo; asfalt je dobila cesta od Pangrč Grma na vinogradniški Šmiklavž. Čaka jih tudi ureditev raznih lokalnih cest, ki so utrpeli škodo v neurjih in še marsikaj.

A. BARTELJ

SREČANJE UPOKOJENCEV

DOLENJSKE TOPLICE - Območna zveza društev upokojencev Novo mesto prireja v soboto, 1. avgusta, srečanje upokojencev Dolenjske in Bele krajine. Srečanje bo na jasi v Dolenjskih Toplicah, začelo pa se bo ob 11. uri. Upokojencem bo spregovoril Janko Kušar, kulturni program pa pripravljajo kulturne sekcije društev upokojencev Novo mesto, Skočjan in Žužemberk.

NA DEBELI VRH IN OGRADE

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v soboto, 1. avgusta, na planinski izlet na Debeli vrh (2390 m) in Ograde (2087 m), vrhova v triglavski skupini Julijskih Alp. Večji del poti je zahtevno brezpotje, zato je tura primerna le za izurjene in ustrezno fizično pripravljene planince. Odhod bo z lastnimi avtomobili ob 4.30 izpred avtobusne postaje v Novem mestu. Cena izleta je 1.300 tolarjev.

STOPIŠKA KANALIZACIJA - Gradnja kanalizacije za 5 vasi v KS Stopiče je eno največjih in najpomembnejših del v tej podgorski krajevni skupnosti. (Foto: A. B.)

Žužemberk bo občina in pika

Poslanci državnega zbora so minuli teden podprli vladni predlog o 35 novih občin in mu dodali 11 svojih. Tako bomo po sprejetju novele zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij dobili 46 novih občin, ki se bodo pridružile dozdajšnjim 147. Med 11 novimi občinami, ki jih ni izvolila ljudska volja, ampak so jih določili kar poslanci, je tudi Žužemberk. Sicer pa je bilo na aprilskih volitvah v krajevnih skupnostih Žužemberk, Dvor in Hinje več kot 70 odstotkov volilcev proti novi občini. Zanj so glasovali le na volišču v Žužemberku, kjer se je za občino opredelilo dobrih 52 odstotkov volilcev. Ljudi v Suhi krajini smo spraševali, kaj menijo o novi občini Žužemberk.

SREČKO PODBREŽNIK, pravnik iz Žužemberka: "Sem za novo občino, saj bomo z njo dobili boljše infrastrukturo in možnost županstva. Župan bo moral občino predstavljati navzven in zastopati interese ljudstva. Pri kandidaturi za župana bi moral biti odprt sistem vsakomur, ki bo kandidiral. Od pripravjalca volitev pa pričakujem, da bo občane obvestil o pomenu glasovanja."

FANIKA LONGAR, upokojena učiteljica iz Žužemberka: "Nisem za novo občino, saj je volja ljudstva na referendumu ni podprla. Referendum je bil brez pomena in bi denar zanj raje namenili za nove ceste. Če bi ljudje z novo občino kaj pridobili, bi predlog podprla, ker pa mislim, da bo za ljudi slabše, sem proti. Občina je tu že enkrat bila in ljudje so zelo tarnali."

FRANČ ŠKUFCA, strojni tehnik iz Lipja: "Podpiram novo občino, saj bo z njo financiranje določenih projektov v Suhi krajini lažje izpeljati. Investicije bodo šle iz države direktno na občino. Tako bo v primeru dobrega izbrana gospodarja več denarja, s katerim bomo sami razporejali. Boljše bo tudi to, da bomo na svojem sami gospodarji."

FRANČ JENKOLE, poklicni gasilec z Dvora: "Na referen-

dumu sem bil za novo občino, ker upam, da nam bo z njo šlo na bolje. Vendar smo ljudje premalo obveščeni, kaj bomo z novo občino Žužemberk dobili oziroma izgubili. To nam niso pojasnili niti na referendumu. Menim tudi, da je veliko strankarskega vpliva. Brez njega bi bil predlog o občini izglasovan že prvič."

IRENA BLATNIK, učiteljica iz Prevol: "Na referendumu sem bila proti novi občini, kot tudi skoraj vsi krajinani. Denar za referendum, ki ga tako niso upoštevali, bi tako raje namenili za vodovode in ceste. Raje bi ostala pod Novim mestom, ker smo se nanj navadili in ker menim, da bomo pod Žužemberkom dobili manj, saj je kraj še nerazvit in mora najprej urediti svoje stvari."

ANTON BOBEN, kmetijski tehnik iz Žvirč: "Volje ljudstva na referendumu sploh ni upoštevana, čeprav smo bili skoraj vsi krajinani proti novi občini Žužemberk. Denar za referendum bi raje namenili Posočju ali pa z njim asfaltirali ceste v odsekih Struge - Žvirče in Žvirče - Ambrus. To sta zelo prometni cesti, pa v tako slabem stanju. Sprašujem pa se tudi, kaj bomo z novo občino dobili."

A. JERNEJČIČ

PIKNIK NA VALOVH KRKE

DVOR - Prostovoljno gasilsko društvo Dvor prireja v soboto, 1. avgusta, tradicionalni Piknik na valovih Krke. Na Dvoru, kjer vsako leto poskrbijo za zanimiv program ter bogat srečelov. K temu moramo prišteti še postrežbo z odličnimi jedmi in domačo kapljico in vždušje je res veselo. Za dobro voljo bo letos poskrbel Alfi Nipič s svojimi muzikanti.

SREČANJE PRI MIKLAVŽU - Zadnje nedeljo je koordinacijski odbor Slovenske ljudske stranke Novo mesto pripravil srečanje pri Miklavžu na Gorjancih, ki so se ga udeležili številni člani in simpatizerji stranke iz novomeške, šentjermske in škocjanske občine, poleg njih pa tudi SLS-ovska ministra, obrambni Alojz Krapež in kmetijski Ciril Smrkolj. Na srečanju sta se predstavila tudi kandidata SLS za novomeškega in šentjermskega župana na jesenskih županskih volitvah, Martina Vrhovnik in Franc Hudoklin. Srečanje je potekalo v veselem razpoloženju. (Foto: A. B.)

IGRE POD DEDOVO LIPO - Na jubilejnih 10. igrah pod dedovo lipo, ki jih v Šmarjeških Toplicah pripravljata tamkajšnje turistično društvo in zdravilišče, so se v soboto popoldne ekipe iz Bele Cerkev, Gabrja, z Otočca, iz Mokrega Polja, Zloganja in Šmarjete pomerile v desetih igrah: oranje, setev, košnja, žetev, spravilo pridelka, trgatve, spravilo lesa, z venčkom na mlaj, vasovanje in svatba. Geslo letošnjih iger je bilo: Kdor seje, ta žanje. Zmagala je ekipa Zloganja, ki je zbrala 400 točk, 55 več kot drugouvrščeni tekmovalci iz Gabrja. Na fotografiji: čestitke gabrskemu koscu in grabljici, ki sta bila najboljša pri košnji in grabljenju sena. (Foto: A. B.)

VEČER OB GOZDARSKI KOPI - V okviru prireditve Topliška noč so v petek zvečer na jasi v Dolenjskih Toplicah pripravili večer ob gozdarski kopi. Kopo, v kateri je bilo okoli 5 metrov bukovih drv, sta pripravila in prižgala Kostja Fink in Vile Novina (na fotografiji). Gorela je štiri dni in noči, vrla oglarja, ki sta ob njej dežurala noč in dan, pa sta skuhalo blizu pol tone oglja. Ob kopolu v kotličkih za obiskovalce skuhalo tudi okusno oglarsko polento. (Foto: A. B.)

ŠPRICANJE - Predsednik Državnega sveta Tone Hrovat je bil najavljen kot govornik na srečanju članov in simpatizerjev Slovenske ljudske stranke v nedeljo pri Miklavžu na Gorjancih. A firovata na srečanju ni bilo. Na vprašanje, zakaj ga ni, je drugi človek novomeške SLS Martina Vrhovnik na kratko pojasnila: "Šprica!" Ker so nekateri to razumeli po šolsko, češ da se kot dijak pouka izogiba srečanja, je morala Vrhovnikova razložiti, da njihov predsednik dobesedno "šprica". Hrovat je namreč tudi velik vinogradnik in toča je v noči s sobote na nedeljo močno klestila v njegovem vinogradu, zato je šel takoj zjutraj škropiti, sicer bi bila škoda, ki mu jo je v vinogradu povzročilo polnočno neurje, še večja.

ZDRAVJE - Prizadevni člani Turističnega društva Dolenjske Toplice so pred kratkim lepo uredili in označili sprehajalno in tekaško progo "tek za zdravje" v prostornem topliškem parku. Med drugim so postavili tudi 19 usmerjevalnih in pojasnjevalnih stebričkov. Še preden so progo v okviru prireditve Topliška noč zadnje sobote uradno odprli, so objestni zlikovci izruvali dva stebrička in obtoilkli pojasnjevalno tablo v paviljonu na začetku krožne poti. "Saj ni nobene etike ve!" se hujuje Marko Pršina, eden od pobudnikov za ureditev te proge. "Včasih so počakali do otvoritve in šele potem začeli razbijati..." Ni čudno, če človeka prime, da bi izruval stebriček in objestneže z njim namahal. Za zdravje!

KRKA - V največji poletni vročini in sopari so bregovi Krke v Novem mestu pusti in prazni. Nikjer kopalca, še čolna ni videti na reki. Pred desetletji, ko je bilo mesto veliko manjše, pa je bilo poleti na Krki vse živo. Reko je človek v imenu napredka in razvoja uspešno onesnažil, nekdanji priljubljenega kopaljšča na Loki ni več. Krka že dolgo mesta ne objema kot več ljubica zvesta, kakor je zapel Kette, ampak kot umazana in smrdljiva candra. Le s čim sta si ta nekdanj prelestna reka in to prelepo mesto zaslužila tako grdo usodo. Groza in obup...

Ena gospa je rekla, da so na novomeškem Glavnem trgu povsod razprodaje, samo v banki ne.

Suhokranjski drobiž

ŽUPANJA VIKI V VELIKEM LIPOVCU - V četrtek, 23. julija, je bila v Velikem Lipovcu pri Dvoru slovesnost in srečanje borcev ob 55-letnici 15. divizije. Slavnostna govornica je bila županja Mestne občine Ljubljana Vika Potočnik, srečanja pa so se udeležili tudi podžupan Bogdan Bradač, predstavniki slovenske vojske, nekdanji borci in pevke KO ZB Žužemberk.

LETALO POD DALJNOVODOM - Letalo slovenske vojske, ki je letelo manj kot dvajset metrov nad Dvorom, zadelo daljnovidne žice, prestrašilo Dvorjane in nato srečno pristalo na Brniku, je seveda zbudilo pozornost novinarjev celotne Slovenije. Na Dvoru je bilo v zadnjih nekaj letih veliko pomembnih kulturnih dogodkov, pa se na njih ni spomnila in jih obiskala, kljub povabilu, nacionalna televizija. Zdaj pa je morda kraj Dvor postal znan (tudi) po zaslugi pilota slovenske vojske, ki je zadel daljnovid.

OBČINA ŽUŽEMBERK - Državni zbor je sprejel čudovit zakon, po katerem je tudi Žužemberk postal občina. Ljudje so to novico sprejeli z nejevoljo, ker ne upošteva volja, sprejeta na referendumu. So pa zato veseli kandidati za mesto župana, saj jih je kar precej in se tako obeta vroča jesen. Čim več iger, ker kruna (industrije) je v Suhi krajini vedno bolj redka.

POLJUB NA GRAJSKEM DVORIŠČU - V okviru poletnih grajskih prireditev se bo v petek, 31. julija, ob 20. uri v gradu Žužemberk predstavil ansambel Poljub z glasbenimi gosti ansambla Meh in Mladi Dolenjci.

IZŠLA KRONIKA PGD ŠMIHEL - V petek, 24. julija, so na slavnostnem zboru gasilcev predstavili tudi novo knjižico o gasilstvu v Šmihelu. Knjižico je pripravila domača učiteljica Silva Papež, pri izdaji pa je izdatno pomagala mestna občina in tudi ostali pokrovitelji.

Zadnji Revozov stari Clio

V petih letih so v Novem mestu izdelali skoraj 300.000 Cliov 1 - Zadnji gre v Francijo - Lani blizu 96.000 Cliov, letos 130.000

NOVO MESTO - Prejšnji ponedeljek popoldne je z montažnega traku v novomeškem Revozu pripeljal zadnji primerek starega modela Clio, ki so ga v Novem mestu pričeli izdelovati spomladi 1993. Od takrat so izdelali le 169 manj kot 300.000 teh avtomobilov, veliko večino so jih izvozili na zahodnoevropske trge. Od letošnje pomladi so proizvodnjo Clio 1 postopoma nadomestili z novim modelom Clio, poslej pa iz proizvodnje v Revozu prihaja le novi Clio.

Letos bodo v Revozu naredili okoli 130.000 avtomobilov, od tega malenkost manj kot 50.000 starih Cliov in dobrih 80.000 primerkov modela Clio 2. Prodaja novega Clio, ki so ga pri nas pričeli prodajati maja letos, je tako uspešna, da so z junijem v Revozu vpeljali še posebno nočno ekipo. Povprečna dnevna proizvodnja v juliju znaša 550 avtomobilov, po koncu kolektivnega dopusta pa naj bi izdelovali kar 680 avtomobilov na dan, od tega jih bo približno 220 izdelala nočna ekipa.

V zadnjih mesecih so Clio 1 v Novem mestu izdelovali le za tuje trge, predvsem za Francijo in Nemčijo. Zadnji Clio 1 iz Revoza je bil tudi zadnji primerek tega modela, ki je bil izdelan v Evropi, Renault pa ga bo še nekaj časa izdeloval v tovarnah v Argentini, Kolumbiji in Maroku.

Clio 1 je bil zadnja tri leta najboljše prodajani avto v Sloveniji, lani si je s 5.632 novimi registracijami pridobil skoraj 9,3-odst. delež na slovenskem avtomobilskem trgu, skupaj so jih lani v Novem mestu izdelali 95.951.

Zadnji stari Clio iz novomeške tovarne gre na francoski trg, eden zadnjih pa bo ostal v zbirki podjetja, tako kot pred njim je "Katra" in "Petka", enega pa so namenili za prvo nagrado v posebnem žrebanju med zaposlenimi, ki jo bodo pripravili sredi septembra ob dnevu odprtih vrat.

Po besedah direktorja industrijske divizije Revoza Jeana-Marca

Callouda se je s Cliom 1 Revoz polno vključil v evropski industrijski sistem Renault. "Danes v Novem mestu izdelujemo avtomobile enake kakovosti in smo prav tako prilagodljivi kot v drugih Renaultovih tovarnah v Evropi. Pomembno je tudi, da je naložba za Clio 1 v Novem mestu znašala več kot 600 milijonov francoskih frankov, od tega 250 milijonov frankov za novo lakirnico; tako smo za prehod na izdelavo modela Clio 2 potrebovali le še za 300 milijonov frankov (8,6 milijarde tolarjev) naložb."

A. B.

ZADNJI STARI CLIO - Zadnji, 299.831. stari Clio, ki je prejšnji ponedeljek prišel z Revozovega montažnega traku, bodo prodali v Franciji. Ob tej priložnosti so pripravili majhno slovesnost, potem pa s polno paro začeli delati naprej, kajti Clio 2 gre tako dobro v prodajo, da ga morajo izdelovati tudi ponoči.

Radatoviška agonija se nadaljuje

Čeprav iz metliškega podjetja Kolpa neprestano opozarjajo in prosijo, da bi uredili status obrata v Radatoviških onkraj meje, so doslej naleteli na gluha ušesa - Reševanje v paketu

METLIKA - Tik pred koncem preteklega leta je predsednik uprave metliškega podjetja Kolpa Mirjan Kulovec znova opozoril na problem Kolpinega obrata v 12 kilometrov oddaljenih hrvaških Radatoviških, ki se že nekaj let ni premaknil z mrtve točke. V Kolpi jim namreč ni uspelo doseči dogovora s hrvaškim fondom za privatizacijo o registraciji tega podjetja po hrvaški zakonodaji, čeprav so se v Kolpi strinjali, da bi imeli v Radatoviških 55-odstotni delež, ostalo pa bi bilo hrvaško.

Vendar s hrvaške strani niso dobili sogovornika, zato je Kulovec konec lanskega leta malodane zagrozil, da bodo prisiljeni, če problem ne bo rešen v prvi četrtini letošnjega leta, zapreti vrata radatoviškega obrata. Zanj so namreč imeli pripravljen nov program proizvodnje, vendar z njim niso želeli začeti, dokler ne bi bil rešen status obrata. V Kolpi so bili takrat in so še danes prepričani, da bi bila registracija radatoviškega podjetja dobra za obe državi. Predvsem pa se prebivalci Žumberaka zavedajo, da je obrat zanje življenjskega pomena. Hkrati pa je velika škoda tudi, ker 3.000

kv. metrov velika tovarna sedaj propada.

Kljub temu, da smo že dodobra zabredli v tretjo četrtino letošnjega leta, lahko v metliški Kolpi le nemočno opazujemo agonijo obrata onkraj državne meje, čeprav neprestano prosijo in opozarjajo. "Na gluha ušesa smo naleteli na hrvaški strani, še bolj pa me čudi, da tudi na slovenski. O problematiki so obveščene vse republiške ustanove, vključno z državnimi lastniki Kolpe. Največja nesreča za Radatoviče je, da jih rešujejo v paketu s šestimi drugimi primeri, med katerimi sta tudi Piranski zaliv in Trdinov vrh. Vendar mi ne moremo držati križem rok," pravi Kulovec. In tako so s proizvodnim programom, pripravljenim za Radatoviče, pričeli v Metliki. Ne s slovenske ne s hrvaške strani namreč niso dobili garancije, da jim bo ta njihova naložba priznana. Ker pa gre za veliko investicijo, vredno pol milijona mark, v

Kolpi niso mogli tvegati, četudi po drugi strani razumejo prebivalce Radatovičev in okoliških vasi, ki si želijo, da bi obrat ostal. Če bi bile razmere urejene, bi v njem lahko delali vsi, ki tam živijo. A medtem ko si je še konec lanskega leta v Radatoviških služilo vsakdanji kruh 28 ljudi, jih danes tam izdeluje pomivalna korita le še 15, proizvodnja pa se vedno bolj zmanjšuje.

M. BEZEK-JAKŠE

SEDEM VODOMCEV - Ideja članov tamburaške skupine Vodomec, da bi igrali tudi druge skladbe in ne le belokranjske klasike, se je v začetku nekaterim zdela čudna. Vendar so Peter Šmalcelj (tamburaška berda-bas), Robert Strmec (bugarija-ritem), Matjaž Strmec (trejni brač), Roman Zlogar (brač), Vesna Badjuk (brač), Dušan Suštar (brač) in Andrej Kmetič (bisernica) dokazali, da je bila njihova odločitev prava. (Foto: M. B.-J.)

Vodomci s svojo etno pop glasbo

Tamburaška skupina Vodomec iz Dragatuša je pred dvema letoma začela iz tamburic izvajati tudi drugačno glasbo, ne zgolj belokranjske klasike - Ob koncu leta kasete in zgoščenka

ČRNOMELJ - Marsikdo ob besedi Bela krajina najprej pomisli na bele breze, bele narodne noše in tamburice. Kako tudi ne, ko pa se je tamburaštvo v deželi ob Kolpi zadržalo z dolgimi in močnimi koreninami. A v glavnem so igranje na tamburice ohranjali pred pozabo le zanesenjaki, ki so pretežno spremljali folklorne skupine.

Ko je pred leti med mladino živela etno-folk glasba, so oživele skupine, ki so iz tamburic izvajale tudi drugačne, ne zgolj stare ljudske pesmi. Takšna skupina je tudi Vodomec iz Dragatuša, ki je nastala pred dvema letoma. Pravzaprav so se člani po naključju znašli skupaj v dragatuški folklorni skupini, kjer so seveda igrali znani belokranjski repertoar od Lepe Anke naprej. Vendar jih je sedem želelo dokazati, da se da na tamburice zaigrati še marsikaj drugega ter predvsem, da se je mogoče ob tovrstni glasbi izvrstno zabavati in celo zaplesati. Nekateri so se tej njihovi ideji v začetku čutili, a si je skupina kmalu pridobila simpatije.

Seveda tamburaši niso pozabili belokranjskih ljudskih pesmi, ki

so se jih najprej naučili igrati. Imenujejo jih belokranjska klasika, poleg tega pa igrajo in pojejo tudi hrvaške, madžarske in ciganske pesmi, znane popevke ter etno pop, zadnje čase pa tudi sami pišejo besedila in glasbo. Z vsem tem so se predstavili tudi na celovečernem koncertu, ki so ga minuli petek v okviru kulturnih prireditev "Poletje v Črnomlju" pripravili v atriju črnomaljskega gradu. Navdušenje, s katerim so jih sprejeli obiskovalci prireditve, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorišče gradu, je le dokaz več, da so Vodomci na pravi poti.

Skupina Vodomec - ime si je nadela po zaščiteni ptici vodomu, ki živi v bližnjem krajinskem parku Lahinja in je hkrati simbol parka - pa si želi, da bi s svojim

igranjem pustila pečat na slovenskem glasbenem prizorišču, zato je začela tudi s snemanjem svoje prve kasete in zgoščenke, ki naj bi izšli okrog novega leta. Predstavili se bodo s priredbami različnih skladb ter z lastno etno pop glasbo. Nekateri od njihovih skladb ljudje že dobro poznajo in so jim - kot se je pokazalo na koncertu - že močno prirasle k srcu.

M. B.-J.

BUDIMPEŠTANCI Z ŽIDOVSKO GLASBO

ČRNOMELJ - V soboto, 1. avgusta, bo ob 21. uri v okviru kulturnih prireditev z naslovom Poletje v Črnomlju v atriju črnomaljskega gradu (če bo slabo vreme, pa v kulturnem domu), koncert skupine Di Naye Kapelye iz Budimpešte. Skupina se bo predstavila s popularnimi klezmer melodijami in vzhodnoevropsko židovsko glasbo.

NOVA STARA RAVNATELJICA

ČRNOMELJ - Ker se je dosedanja ravnateljica črnomaljske osnovne šole Loka Danica Pucelj iztekel mandat, je svet šole razpisal prosto delovno mesto ravnateljice. Prijavila se je le dosedanja ravnateljica. Svet šole je presodil, da izpolnjuje pogoje in da je primeren za ravnateljstvo tudi vnaprej, pozitivno mnenje o kandidaturi Pucelje pa je dal na zadnji seji pred poletnimi počitnicami tudi črnomaljski občinski svet.

ASFALTIRANJE JUGORSKE CESTE

SEMIČ - Konec preteklega in v začetku tega tedna so asfaltirali okrog poltretji kilometer dolg odsek ceste med Semičem in Jugorjem in sicer od priključka za Gradnik do meje z metliško občino. Gre za cesto, za katere modernizacijo so se Semičani že dolgo borili, saj je to zanje pomembna povezava z Novim mestom. Sedaj je makadamski le še 1,2 kilometra dolg odsek v metliški občini, Semičani pa čakajo, da bodo na metliški občinski upravi dali soglasje za gradnjo ceste po svoji občini. Cesta, ki je sicer državna, bo namreč zgrajena po novi trasi, razširjeno pa bo tudi križišče na Jugorju.

M. B.-J.

PRVI NASTOP - V kulturnem programu ob gradaškem krajevnem prazniku so nastopili recitatorji, frajtonarica, kitaristka ter znova oživljena gradaška tamburaška skupina (na fotografiji), ki se je tokrat prvič predstavila javnosti. (Foto: M. B.-J.)

STOLETNICA VINIŠKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA

VINICA - V nedeljo, 26. julija, je bila v Vinici osrednja prireditev ob 100-letnici delovanja gasilskega društva Vinica. Ob tej priložnosti so tukajšnji gasilci razvili nov prapor, katerega boter je bil črnomaljski župan Andrej Fabjan, v gasilskem domu pa je bila na ogled razstava o njihovem stoletnem delu. Slavnostni govornik je bil minister za obrambo Alojz Krapič, govoril pa je tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eory, ki je podelil priznanja GZS, med katerimi je najvišje priznanje za posebne zasluge prejelo viniško gasilsko društvo ob svojem jubileju. Slovesnosti so se udeležili tudi direktor Uprave RS za zaščito in reševanje Bojan Ušeničnik, predsednik GZ Črnomelj Ivan Štrekelj ter gasilci iz črnomaljske občine in pobratenih hrvaških društev Bosiljevo in Grabrak.

SREČANJE POBRATIMOV

METLIKA - Od 31. julija do 2. avgusta bodo v italijanskih Ronkah svečanosti ob 30-letnici pobratenja med občinami Metlika in Ronke, na katerih bodo sodelovali tudi pobratimi iz Wagne. V soboto in nedeljo pa bo v tem italijanskem mestu tudi srečanje prebivalcev vseh treh pobratenih občin.

DOMAČI SKUPINI IN GODALNI ORKESTER

METLIKA - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditev bosta v soboto, 1. avgusta, ob 21. uri na dvorišču metliškega gradu nastopili metliški skupini Indust bag in Cancenberg. Naslednji dan ob isti uri pa se bo pod vodstvom Simona Robinsona predstavil mednarodni mladinski godalni orkester, ki ga sestavljajo udeleženci mednarodnega poletnega tabora v Dolenjskih Toplicah. V sredo, 5. avgusta, pa bo ob 10. uri v tukajšnji kinodvorani Brezplačno na ogled ameriški risani film Anastazija.

JUBILEJ GASILSKEGA DRUŠTVA ROŽNI DOL

ROŽNI DOL - V soboto, 1. avgusta, bo ob 17. uri pri tukajšnjem gasilskem domu slovesnost ob 50. obletnici ustanovitve gasilskega društva Rožni Dol. Ob tej priložnosti bo zbor vseh gasilskih društev iz semiške občine in okoliških krajev, otvorili pa bodo še igrišče, ki ga bodo poleg športnikov uporabljali za svoje vaje tudi gasilci. Po slovesnosti bo veselica, na kateri bo igral ansambel Rubin.

Ohranjajo dediščino kmečkega stanu

Predsednik Društva podeželske mladine Semič Janez Plut o delu in načrtih - Vabilo vsem mladim po srcu - Še več prireditev, tečajev in celo izdaja lastnega časopisa

SEMIČ - Pred petimi leti je bilo ustanovljeno Društvo podeželske mladine Črnomelj, ki pa ni prav zaživelo. Zato so lani Semičani skupaj s Črnomalci društvo znova oživili, a ker se niso prav ujeli, so se Semičani v začetku letošnjega leta odločili za samostojno društvo.

Predsednik društva Janez Plut z zadovoljstvom ugotavlja, da je bilo v skupnem črnomaljsko-semiškem društvu od 40 članov 10 Semičanov, medtem ko jih sedaj semiško šteje že 25. Vendar zlasti ob pripravah različnih prireditev vedno znova ugotavljajo, da članov še vedno ni dovolj in da je vsak dobrodošel. "Pri tem ni pomembno, ali so člani iz mesta ali iz vasi, še manj, da bi morali biti kmetje. Dovolj je, da se strinjajo z našim programom. Stari naj bi bili najmanj 15 let, medtem ko zgornje starostne meje ni, razen tega, da po 35 letu ne morejo biti več voljeni v organe društva," pove Plut ter pristavi, da je njihovo društvo mlado, saj je povprečna starost 19 let.

"Naše društvo združuje tiste, ki želijo oživljati tradicionalne vred-

Janez Plut

duhovne in materialne dediščine kmečkega stanu. Naša skrb pa je tudi izobraževanje mladih o kmetovanju, gospodinjstvu, varstvu narave, mladinskem delu, a tudi o zakonodaji in še čem," našteva Plut.

Čeprav Društvo podeželske mladine Semič deluje šele pol leta, so že pripravili tekmovanje v ročni košnji, kmečke igre, se dobro uvrščali na kvizih Mladi in kmetijstvo. Imeli so čistilno akcijo ter več družabnih srečanj. Plut zagotavlja, da imajo do konca leta v načrtu še pester program, bodisi da bodo pripravili kulturne in športne prireditve, tečaje, izdali časopis. "Tesneje bi radi sodelovali še z drugimi društvi, povezanimi v Zvezo slovenske podeželske mladine ter seveda z metliškim in črnomaljskim društvom, s katerima oktobra načrtujemo prvo srečanje," razkriva načrte Janez Plut.

M. B.-J.

Črnomaljski drobir

USPEŠNEŽ - Med devetnajstimi slovenskimi maturanti, ki so na letošnji spomladanski maturi dosegli vse točke, je tudi Andrej Fabjan. A ni prevelike bojazni, da bi se črnomaljskemu županu tako zotilo po srednješolskih letih, da bi pozabil na svoj inženirski naziv in bi šel še enkrat opravljat maturo. Županov (uspešen) soimenjak je namreč doma iz Kranja.

SOLIDARNOST - Župnik iz Starega trga Jože Pavlakovič je očitno zelo solidaren z Jankom Štamparjem, semiškim župnikom, s katerim sta celo skupaj gradila barko. Medtem ko je lani hodil po berglah Štampar, ker je (s padalom) skočil v tuje zelje, ga letoš posnema Pavlakovič. Le da je njega za nogo zgrabil mehanizem ure visoko v starotrškem zvoniku. Vendar pa se v Starem trgu že bojijo, kako bo z njihovim župnikom prihodnje leto, kajti semiški hodi te dni okrog z izpahnjeno ramo...

Semiške tropine

OH CET I - Kako uspešna je bila Semiška ohcet, bodo ugotovili organizatorji. Novinarji pa vse bolj spoznavamo, da je bila zelo odmevna. Zlasti starejšim Semičanom nikakor ne gre v glavo, da so pripravili ohcet po starih običajih, kar trije od štirih parov pa so že na koruzi pridelali otročke. Včasih je bila k prošnjačenju, prevozu bale, svetenju in vsemu, kar spada zraven, obvezna tudi nevestina nedolžnost. Časi se pač spreminjajo, pa ne gre, da se ne bi modernizirala tudi tradicionalna Semiška ohcet.

OH CET II - Mnogim je slo v nos tudi, da so se na prejšnjem ohcetu poročili le Gorenjci. Nikakor ne morejo dojeti, da v vsej Beli krajini ne bi našli vsaj enega poročenega para, ki ne bi bil pripravljen dahnti "da" na takšni velefešti. Isti dan kot je bila Semiška ohcet, je imela namreč deključino sama hči semiškega župana. Morda se deklica ni odločila poročiti na Semiški ohceti, tudi zato, ker ni izpolnjevalo enega osnovnih pogojev: nima namreč še naraščaja.

Strelišče sedaj samo za policiste

Ministrstvo za notranje zadeve predlaga izgradnjo strelišča samo za svoje potrebe - Za ministrstvo najustrenejša lokacija v Mrzlem studencu je v prvem vodovarstvenem območju

KOČEVJE - Po prvotnem predlogu naj bi na Kočevskem stalo vse-slovensko strelišče, ki bi služilo potrebam policije in vojske, po najnovšem predlogu ministrstva za notranje zadeve pa naj bi na območju obstoječega poligona za urjenje policistov v Mrzlem studencu pri Gotenici zgradili strelišče samo za potrebe policije.

Vsi dosedanja poskusi, da bi našli primerno lokacijo za skupno strelišče za potrebe obeh ministrstev, so bili neuspešni. Tako je kočevski občinski svet tudi Mrzli studenc že ocenil kot neprimeren lokacijo za strelišče, saj se nahaja na 1. območju varstva vodnih virov. Predlagali so, naj se skupno strelišče za potrebe obeh ministrstev uredi v Škrilju, kjer se že izvajajo programi izključne rabe prostora. Vendar pa je za ministrstvo za notranje zadeve Mrzli studenc najprimernejša in najprivlačnejša lokacija. Zato so pripravili novo idejno zasnovo za izgradnjo strelišča v zmanjšanem obsegu - samo zasnovo poligona za urjenje postopkov policije z možnostjo uporabe strelnega orožja.

Novo, sodobno zgrajeno strelišče bi merilo 250 X 125 metrov in bi se razprostiralo na nekaj več kot treh hektarjih na območju, ki ga že sedaj uporabljajo za strelišče pripadniki organizacijskih enot ministrstva za notranje zadeve, ki se usposabljujejo v vadbenem centru Gotenica. Urejeno bi bilo tako, da bi omogočalo urjenje policijskih postopkov z uporabo različnih metod in taktik uniformirane in neuniformirane policije z uporabo materialno tehnične opreme policije. Celoten poligon

Ribniški zobotrebci

LAŠTOVKE SE BODO ŠE VRAČALE - Lastovki, ki so letos pragračene za ptico leta, je v Evropi vse manj. Da je tako tudi v ribniški dolini, so ugotovili udeleženci enotedenskega raziskovalnega tabora, ki ga je organizirala Zveza za tehnično kulturo Slovenije. 16 slovenskih srednješolcev, ki so preučevali v dolnjevaški šoli, čez dan pa v okviru preučevanja ribniško-kočevskega območja popisovali rastlinstvo in ptičje vrste na dolnjevaškem polju in sotočju Ribnice in Sajevca, je v Dolenji vasi našlo lastovke pri 37 hišah. Kljub temu pa se jim prav v Dolenji vasi še ni treba bati, da bo že kaj kmalu prišla pomlad, ko se lastovke k njim ne bodo več vrnile. Pri neki hiši so namreč našli celo pet gnezd kmečkih lastovk, kar priča, da je tradicionalni način kmetovanja v Dolenji vasi še živ. Da je temu res tako, pa dobro vedo vozniki, ki se vozijo po regionalni cesti skozi Dolenjo vas. V času kmečkih opravil na polju tod namreč ne srečujejo le traktorjev, ampak na svoje ogorčenje zaradi oviranja prometa tudi še veliko vozov s konjsko vprego! Jeza za ene je pač sreča za druge, pa čeprav tudi samo za lastovke!

KOSTEL OBNAVLJAJO

KOSTEL - Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine nadaljuje z obnovo gradu Kostel, ki sodi v okvir grajskega kompleksa Kostel (grad, cerkev, hiše znotraj nekdanjega grajskega obzidja, v katerih še vedno žive ljudje).

Naval na Kolpsko dolino

Turistov in izletnikov rekordno - Velika nevednost za domačine kolone proti morju - Nevedni na Kolpo, nevedni s Kolpe

KOSTEL, OSILNICA - V Turistično obiskov kot lani, pa pri Turističnem športnem društvu Kostel ugotavljajo, da je letos obisk Kostela in krajev ob Kolpi rekordno, da so vsa šotorišča zasedena, da je velik naval celo na kostelski grad (da gostišče Grajski hram komaj zmora nahraniti in napojiti vse obiskovalce), da prihaja na Kolpo vedno več raznih čolnarjev in to kljub temu, da je Kolpa še v juliju hladna in se v njej ni dalo kopati, je pa prišla narasla Kolpa prav čolnarjem, saj jim je olajšala spuščanje po Kolpi. Tudi na območju Osilnice je turistov veliko. Še več kot na Kostelskem. Tako Slovenci vedno bolj odkrivajo še do pred nekaj leti skoraj neznane lepote ob Kolpi in južni meji.

Vendar se je že lani, še posebno letos, pokazala velika pomanjkljivost, ker je treba ob petkih, sobotah in nedeljah čakati na mednarodnem mejnem prehodu Petrina celo po več ur, saj se nabere kilometre dolga kolona. Če je za turiste, ki gredo preko meje, to nekaj običajnega, pa je to velika nevednost za domačine in vse obiskovalce slovenske obale Kolpske doline, ki zaradi čakanja v taki koloni porabijo za obisk trgovine in pot domov lahko kar po več ur. To nevednost bi morali odpraviti odgovorni za ceste in urediti obvoz ali pa posebni vozni pas za domačine in domače turiste, ki se morajo zdaj drenjati v gneči turistov, ki potujejo proti morju. Seveda bi morda lahko naredili kaj več tudi policisti, a ne s kaznovanjem (kar so počeli lani), ampak s pomočjo domačinom in domačim turistom, da bi lažje prišli do cilja.

Ni pa dovolj, če Kostel in Osilnica nudita turistom gostinske usluge in rekreacijo (tenis, jahanje, izleti, veslanje, kopanje, vožnja z vozovi, kolesarjenje itd.).

bi obsegal poligon z maketami naselja, poligon z naravnimi ovirami in strelišče na prostem, v kompleksu pa bi bili tudi dve streliščni stavbi, večnamenski stolp ter parkirišče za približno 30 vozil.

Celotna gradnja strelišča bi bila po zatrdilih ministrstva za notranje zadeve usklajena z zahtevami varovanja okolja, gibanje v neposredni bližini vadbišča pa bi bilo omejeno samo v času izvajanja težavnih vaj po vnaprej napovedani omejitvi na območju, ki ne bi bilo večje kot do sedaj. Poligon bi uporabljalo ministrstvo za notranje zadeve v skladu z letnim načrtom dela, na voljo pa bi bil tudi zunanji interesentom za vadbo in strelska tekmovanja.

Čistili Črni potok

V potok vložili tudi več tisoč mladih rib

ČRNI POTOK - V soboto, 18. julija, so v Črnem Potoku ob Čabranki v občini Loški Potok, ki zadnje čase slovi predvsem po tem, da nima ceste in morajo ljudje preko Hrvaške v Slovenijo, pripravili obsežno čistilno akcijo. Duša akcije so bili dr. Tone Lavrič, sodnik Blaž Volf, Slavko Ožbolt, vaški predsednik Ivan Vesel, Jakob Urh, potomec slavni kovačev Urhov, in drugi.

Pred nedavnim so v Črni potok vložili več tisoč mladih rib, ki so trenutno zagrajene za jezom nekdanje Urhove kovačije. Tudi zaradi rib je bila potrebna ta akcija, saj so ob zadnjem neurju ribe kazale znake zastrupitve. To pravzaprav ni čudno, saj je visoka podrast skrivala različne strupene odpadke.

Popoldanskega srečanja vaščanov se je udeležil tudi čabranski župan Dragutin Vrus, ki se je veliko pogovarjal z domačini, ki imajo mnogo skupnih problemov in možnih rešitev. Naj omenimo še nekajurni program pesnika, skladatelja in izvalca narečnih pesmi Matije Turka, ki je seveda bolj znan na Hrvaškem kot v Sloveniji.

A. KOŠMERL

Red na pokopališčih

RED NA POKOPALIŠČIH

VELIKE LAŠČE - Na območju občine Velike Lašče je sedem pokopališč in sicer so to pokopališča Velike Lašče, Dvorska vas, Lužarji, Rob, Sv. Primož, Turjak in Krava Peč. Pred kratkim je občinski svet sprejel odlok o pokopališčih dejavnosti in urejanju pokopališč, ki določa način in čas pokopa, vse o pogrebnih svečanostih, urejanju pokopališč, izvajanju pokopališke službe itd.

SREČANJE DRUŽIN V PODGORI

PODGORA - Na letošnjem srečanju družin in prijateljev v Podgori so v zabavnem programu sodelovali pevci karaok, pevci in pevke osnovne šole Videm, učenci Jožeta Zevnika in ansambel Petra Finka; na srečanje so se pripeljali tudi škofljiški odtimerji, udeleženci srečanja pa so se pomerili tudi v športnih tekmovanjih. Srečanje je potekalo v prijetnem vaškem okolju. Gostje so bili zelo zadovoljni. Predsednik Turističnega društva Podgora Franci Adamič je poudaril, da je prireditelj uspešno zaslugi vseh krajanov, saj so si delo razdelili tako, da je vsak počel tisto, za kar je najbolj usposobljen.

Spremenjene meje zaradi zaraščanja

Obori Smuko in Stari log je potrebno po 35 letih ponovno razglasiti za gozd s posebnim namenom - Intenzivno gojenje divjadi bo formalno nadomestil lovski turizem

KOČEVJE - Zaradi neuskajenosti z novo zakonodajo in zaraščanja neobdelanih kmetijskih površin na Kočevskem mora kočevski občinski svet obori Smuko in Stari log ponovno razglasiti za gozd s posebnim namenom. Gre za skupno 2.039 hektarjev ograjenih površin v okolici Smuke, Starega loga in Poloma, ki so bile v nekoliko manjšem obsegu na Kočevskem izločene za gozd s posebnim namenom že pred 35 leti.

Z odločbama leta 1963 in 1976 je takratna skupščina občine Kočevje obori Smuko in Stari log razglasila za gozd s posebnim namenom zaradi intenzivnega gojenja divjadi. Ker med funkcijami gozdov s posebnim namenom nov zakon o gozdovih ne predvideva intenzivne gojitve divjadi, sta obe odločbi v neskladju z veljavno zakonodajo. Potrebno ju je nadomestiti z odlokom, v katerih bodo za ponovno razglasitev obeh obor za gozd s posebnim namenom poudarjene turistične, poučne in raziskovalne funkcije. Poleg potrebne poučne in raziskovalne dejavnosti na področju ekologije divjadi in njenega vpliva na ekosistem ter potrebe po odlovi živih

ŠOLA PODARIL UMETNIŠKA DELA - Šola v Velikih Laščah praznuje letos več jubilejev. Nekaj prireditev v njihovo počastitev je že bilo in na eni izmed njih je pred kratkim pisec, slavist in likovnik Janez Debeljak iz Ribnice, sicer rojen v Retjah, podaril laški šoli portrete Levstika, Stritarja in Trubarja pa še grb Velikih Lašč, kar je ustvaril on sam. Na fotografiji sta portreta Levstika in Stritarja, delo Janeza Debeljaka, ki poleg portreta Trubarja krasita šolo v Velikih Laščah. (Foto: J. Primc)

KASTUR NAJBOLJŠI

DOBREPOLJE - Letošnji projekt Dobrepoljski turistični spominček je zaključen. Prvo nagrado je dobil "Kastur" (dobrepoljska pustna maska) avtorice Dušice Hočevar; drugo "Vhodna vrata" Marije Znidaršič in tretjo "Korobač" Darje Erčulj. Na otvoritvi razstave je dr. Boris Kuhar, eden izmed ocenjevalcev spominkov, spregovoril o dobrih straneh in pomanjkljivostih prispelih spominkov, posebno pa je poudaril, da je ena večjih pomanjkljivosti tudi neustrezna embalaža spominkov. Zadovoljstvo nad odzivom na natečaj je izrazila tudi pobudnica razpisa etnologinja Anka Novak. Na podelitvi priznanj pa je bila prisotna tudi prof. Olga Zupan, ki je s svojim prefirnim občutkom za umetniško-etnološko vrednost pripomogla k celoviti oceni izdelkov.

Šola je že dograjena

Potrebno še uporabno dovoljenje

DOBREPOLJE - Prizidek k šoli na Vidmu je dograjen. Zdaj je potrebno pridobiti še uporabno dovoljenje, za katerega so že zaprosili. Kaže, da ne bo posebnih ovir, da dozidane šole ne bi odprli še pred začetkom novega šolskega leta. Za dozidavo šole Dobrepoljci plačujejo samoprispevek.

Te dni pa so na Vidmu začeli graditi mrliški vežici. Dograjeni bosta predvidoma do 1. decembra. Ta gradnja bo veljala okoli 30 milijonov tolarjev, ki so že zagotovljeni. Prihodnje leto bodo uredili še njuno okolico, kar bo veljalo nadaljnjih približno 23 milijonov tolarjev. Izvajalec del je podjetje Gramiz iz Kočevja. Te dni bodo v občini začeli asfaltirati tudi več občinskih in lokalnih cest v skupni dolžini okoli 7 km. Dela bodo dokončana že v avgustu. Veljala bodo 25 do 30 milijonov tolarjev. Izvajalo jih bo Cestno podjetje Ljubljana. Za asfaltiranje cest plačujejo prebivalci Struške doline občinski samoprispevek (podobno kot Dobrepoljci za dozidavo osnovne šole), omenjena dela pa bodo izvajali na območju vse dobrepoljske občine, se pravi Struške in Dobrepoljske doline.

J. P.

TEKMOVANJE HARMONIKARJEV "URŠKA"

RIBNICA - V soboto, 8. avgusta, bo v Zamostcu potekalo tekmovanje harmonikarjev, ki ga organizira lani ustanovljeno društvo harmonikarjev "Urška" z namenom, da bi popestrili kulturno dogajanje v ribniški občini. Tekmovanje je tradicionalno, saj bo letos že šestič zapovrstvo, udeležijo pa se ga lahko vsi ljubitelji "frajtonerice", ki bodo glede na starost na tekmovanju razvrščeni v štiri kategorije.

Inles ima dela več, kot ga zmore!

Stanje naročil presega njegove trenutne sposobnosti - Prihodek znižuje nenormalno veliko reklamacij - Porazno revizijsko poročilo - Letošnja bilanca bo še posebno slaba

RIBNICA - Revizijsko poročilo o opravljenem pregledu računovodskih izkazov in-deloma tudi poslovanja Inlesa v preteklem letu je za podjetje porazno, saj je samo delni pregled poslovanja ugotovil za dodatnih nekaj sto milijonov tolarjev izgube iz preteklega obdobja. V izkazih uspeha za letošnje leto bo nova uprava podjetja prikazala tudi vse dodatno ugotovljene izgube, zato ob tekočih in že znanih preteklih izgubah letošnji poslovni rezultat Inlesa še posebno negativen.

Ne glede na porazno stanje, ki se obeta dodatno tudi zato, ker je prejšnja uprava podjetja prikazala poslovanje v preteklem letu uspešnejše, kot je to bilo, pa je prednostna naloga Inlesa, kot pravi novi predsednik uprave mag. Andrej Mate, izpolnjevanje naročil kupcev. "Le na ta način si lahko pripravljamo ustrezno podlago za bodoče poslovanje," pravi Mate. Inlesu dela namreč ne manjka, saj je stanje naročil celo večje, kot so trenutno sposobni narediti, vendar pa se prav zato kupcem tudi ne smejo izneveriti. "Proizvodnja lesenih oken je prezasedena in z dobavo zamujamo že za 14 dni, polno zasedena pa je tudi proizvodnja plastičnih oken," pravi. Zato so začasno - predvidoma do decembra ali januarja prihodnje leto - tudi ustavili prese-

Prejšnji mesec so proizvedli za 5,1 milijona mark oken in vrat, samo v prvih desetih dneh tega meseca pa so dnevno proizvodnjo povečali iz 140 na 160 tisoč mark, tako da računajo, da bodo ta mesec dosegli 5,8 milijona. Želijo pa, kot pravi Mate, da bi prišli vsaj na 7 milijonov mark mesečne proizvodnje, saj je to najmanj, kolikor v Nemčiji, ki je njihov največji trg, dosegajo sorodna podjetja s podobnimi zmogljivostmi in tehnologijo, kot jo ima Inles. Ob tem pa bodo za večjo uspešnost podjetja morali občutno zmanjšati tudi sedanji obseg reklamacij, ki je v višini 300 milijonov tolarjev za direktne reklamacije, brez upoštevanja penalov, izgubljenega zaupanja kupcev in ostalega povezanega z reklamacijami, nenormalno visok. "Samo v Nemčiji imamo kar 4 ekipe monterjev, ki rešujejo reklamacije," pravi mag. Matc in dodaja, da bodo zato morali čimprej vzpostaviti sistem zagotavljanja kakovosti, ki v Inlesu sedaj ne deluje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

mag. Andrej Mate

SREČANJE DOLENJSKIH TURISTOV

ORTNEK - Člani Turističnega društva Grmada nad Ortnekom pripravljajo v nedeljo, 2. avgusta, ob 15. uri tradicionalno srečanje dolejskih turistov. Sprva bodo v tamkajšni brunarici odprli razstavo novih fotografij nekdanjega popotnika in tudi sodelavca Dolenjskega lista Franceta Modica. V uradnem delu bodo za slušni članom društva podelili priznanja, nato pa bo veselica. Prihod do doma je olajšan, saj so pred kratkim asfaltirali cesto Velike Poljane-Vrh.

Prenova po okusu in potrebah ljudi

Staro mestno jedro Višnje Gore razglašeno za kulturni in zgodovinski spomenik, toda večina obnavlja po svojem okusu - Napori spomeniške službe zaman? - Kje osveščenost ljudi?

VIŠNJA GORA - Mesto Višnja Gora, ki letos praznuje 520-letnico pridobitve mestnih pravic, je od leta 1991 z osnutkom odloka razglašeno za kulturni in zgodovinski spomenik: Gre za staro mestno jedro z gradom in grajskim pobočjem. Toda žal obnova mesta in spomeniško zaščitenih hiš, ki se nekatere tudi same podirajo, že prej pa tudi po tem odloku, ni potekala, kot določajo predpisi. Nekateri lastniki se pač zanje ne zmenijo in se prenove lotijo po svojem okusu in potrebah.

Na nepravilnosti mestne obnove so ničkolikokrat na sejah opozarjali predvsem svetniki iz Višnje Gore: Jože Mihelčič, Pavel Groznik, Milan Jevnikar in (še pred odstopom) Franc Godeša, toda odgovori pristojnih služb niso ravno spodbudni. Na Ljubljanskem regionalnem zavodu za

Alenka Železnik, umetnostna zgodovinarica in konservatorica na LRZVNKD

varstvo naravne in kulturne dediščine (LRZVNKD) so povedali, da so dolžnosti, odgovornosti in pravice imetnikov spomenikov ali znamenitosti opredeljene v Zakonu o naravnih in kulturni dediščini. O kakršnemkoli posegu v prostor mora lastnik spomenika obvestiti oddelek za prostor Občine Ivančna Gorica ali sam zavod, toda to se v glavnem ne dogaja. "Leta 1988 izdelan Idejni načrt ureditve starega mestnega jedra Višnje Gore naj bi poleg konkretnih rezultatov meščanom pokazal, da se trudimo za mesto, hkrati pa naj bi bil zanje motivacija, da po svojih močeh prispevajo k izgledu in ureditvi mesta. Leta 1990 začeta spomeniško varstvena akcija je bila dve leti pozneje zaradi nespozornosti prekinjena," je pripovedovala višja konservatorica, dipl. umetnostna zgodovinarica Alenka Železnik.

LRZVNKD je leta 1993 izdelal tudi Ureditveni načrt Višnje Gore, v katerem je natančno opredeljeno varovanje mestnega organizma, smernice obnove ter možnosti nadaljnjega razvoja. "Toda kljub desetletja trajajočim naporom spomeniške službe za ohranitev mesta in njegovega stavbnega fonda pravih rezultatov ni," je povedala Železnikova. Odlok določa, da bi občinski pravni organi morali preprečevati posege, s katerimi bi se utegnile spremeniti v tem odloku opredeljene lastnosti spomenika, toda praksa je drugačna. Irena Lavrih z ivanške občine pravi, da jih lastniki po njihovih izkušnjah sploh ne obveščajo o posegih, niti ne prosijo za dovoljenja, če pa že, se pogojev večinoma ne držijo. Inšpekcijski nadzor je dokaj neučinkovit, saj inšpektor pride na mesto, ko je gradnja že začeta ali celo končana, potem pa se stvari odvijajo počasi. "Najbolj učinkovito sredstvo za lepšo in boljše podobo mestnega jedra je osveščenost lu-

• Glede spomeniško zaščitenih hiš, od katerih se nekatere same od sebe podirajo, inšpektor za graditev z odločbo odredi lastniku objekta, da v določenem roku izvede vzdrževalna dela, če seveda objekt ogroža varnost ljudi in okolice. Če lastnik tega ne naredi, vzdrževalna dela na stroške lastnika izvede občina.

di, ki v tem delu živijo in razpolagajo z zgodovinskimi vrednotami. Kljub vsem občinskim in državnim organom so oni tisti, ki lahko največ prispevajo k lepi, ohranjeni podobi mestnega jedra, ali pa jo popolnoma uničujejo," meni Lavrihova.

L. MURN

SAMO ŠE DO JUTRI - Jutrišnji dan, petek, 31. julij, je zadnji dan, ko bo še možen odvoz smeti na medobčinsko deponijo komunalnih odpadkov na Stehanu, katere stalni obiskovalci so bližnji Romi (na sliki). Takšen je dogovor JKP Grosuplje in vseh treh občin - Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter bližnjih prebivalcev. Ker novo odlagališče v Špaji dolini še ni gotovo, je komunalno podjetje moralo poskrbeti za novočasno odlagalno polje odpadkov ravno tako v Špaji dolini, ki bo zadoščalo za približno leto dni, ko bo predvidoma nared nova deponija. Ureditevčasne deponije je stala okrog 20 milijonov tolarjev. Na deponijo na Stehan so vozili smeti iz bivše grosupeljske občine od leta 1978, dnevno od 120 do 140 kubikov. (Foto: L. Murn)

Trebnje ima reprezentativen lokal

Trebanjska družina Rakar zadovoljna z nekajmesečnim delovanjem svoje nove Restavracije Vile Rakar - Pridobitev za občino - Skrb za invalide - V načrtu tudi prenočišča

DOLENJE PONIKVE - Nekaj mesecev je že, odkar je v bližini železniškega prehoda na Ponikvah začela delovati nova restavracija, imenovana Vila Rakar. Če po zunanjem izgledu je nekaj posebnega, njeni obiskovalci pa pravijo, da tudi po ponudbi, česar je še posebej vesel njen direktor Zdravko Rakar. Ne gre za navadno restavracijo, ampak poseben lokal višjega razreda, ki bi ga vsaka občina potrebovala. Dejstvo, da Vila Rakar stoji dokaj blizu avtoceste Ljubljana-Nov

o mesto, pa ima tudi svoj pomen. Rakarjevi, doma iz Trebnjega, so izkušeni gostinci. Zdravko in njegova žena sta po poklicu natakarna in vse življenje ostajata zvesta svoji stroki. Zadnja štiri leta so vodili gostilno Šerek v Višnji Gori. Dobro jim je šlo, sicer jim ne bi uspelo v manj kot dveh letih v Dolenjih Ponikvah narediti nove vile, ki je menda edina na Dolenjskem. Višnjegorska gostilna je zdaj zaprta. "Ko

smo se selili v Višnjo Goro, so nas izkušeni trebanjski gostje, zdaj, ko smo tu, pa obratno. Sedemdeset odstotkov naših stalnih gostov prihaja iz Grosupljega, Ivančne Gorice, Stične ipd., vse več pa je tudi domačinov, kar nas še posebej veseli," pravi Rakar in poudari, da se reklama dela predvsem z dobrim delom, za kar se res trudijo. V Vili Rakar je zaposlenih sedem ljudi, med njimi vsa Rakarjeva družina: poleg žene, ki je glavna kuharica, še oba sinova, tako da za prihodnost ni skrbeti.

Prostora imajo za 160 ljudi, nudijo pa vse mogoče vrste jedi, tudi po naročilu. Njihova posebnost so morske jedi, v prihodno-

sti pa nameravajo postreči tudi z divjačino. Ponuajo veliko vrst sladice, domačih vin itd., zaželjene pa so vnaprejšnje rezervacije. Čeprav ima vila veliko prostora, zaenkrat ohceti ne pripravljajo, prihodnje leto pa bodo nudili prenočišča - štiri sobe, kar za trebanjsko občino gotovo pomeni pridobitev. S strani direktorja Vile Rakar je pohvalno, da je eden redkih, ki je pri gradnji svoje restavracije pomislil tudi na invalide - imajo posebna stranišča in kot je povedal, so pogosti obiskovalci, ki tudi zato odhajajo zadovoljni in se še vračajo.

L. MURN

Jernej jih je naštel že skoraj sto

99-letnik z Orehovega

OREHOVO - Predsednica območne organizacije Rdečica križa (OO RK) Sevnica Anica Dernač (na fotografiji na desni) in podpredsednica OO RK Marjana Šantej (na levi) sta pretekli ponedeljek obiskali najstarejšega prebivalca v sevnški občini, 99-letnega Jerneja Klinca, na njegovem domu na Orehovem pri Sevnici ravno ob njegovem rojstnem dnevu. Še zelo čilega Klinca sta srečali med njegovim običajnim sprehodom po zajtrku pred domačijo snahe Angele, mu izročili priložnostno darilo in mu zaželeli še obilo trdnega zdravja. Angela, soproga njegovega že pokojnega sina Vinka, je ob pomoči marljive hčerke Marjete, poročene Bojanc, pripravila za to priložnost veliko domačih dobrot za maloštevilne goste, med katerimi so pogrešali župana.

Jerneju Klincu sta že umrla oba sinova in žena; od 14 otrok, rojenih na kmetiji na Vačah pri Litiji, živi le še on. Štirje Jernejevi bratci in sestrice so umrli kmalu po rojstvu. Klinc je leta 1920 preživel tifus, sicer pa ni bil veliko bolan. 23 let je delal na železnici, 14 let rudaril v Franciji, 2 leti pa je delal v tovarni aluminija v Nemčiji.

L. M.

ZGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

GROSUPLJE, VALIČNA VAS - Grosupeljski gasilci in gasilci iz Šmarja - Sapa so v sobotnem neurju morali odhiteti v Brvace, kjer je strela zanelila gospodarsko poslopje. Zgorelo je seno in nekaj poljedelskih strojev, uspelo pa jim je rešiti 30 glav živine. Gospodarskemu poslopiju v Valični vasi v ivanški občini pa ni bilo več pomoči in je kljub posredovanju okoliških gasilcev zgorelo do tal.

GASILSKA VESELICA V TRŽIŠČU

TRŽIŠČE - Prostovoljno gasilsko društvo Tržišče bo pripravilo v soboto, 1. avgusta, ob 20. uri na šolskem igrišču v Tržišču veliko veselico z bogatim srečelovom. Obiskovalce bodo z jedmi z žara in z dobro malkovsko kapljico postregli domači gasilci, za dosti glasbe in dobro razpoloženje pa bo poskrbel ansambel Vrsk.

JERNEJ KLINC LETO PRED STOLETICO - Dernačeva in Šantejeva sta nazdravili s slavljencem Jernejem Klincem (na fotografiji v sredini) z željo, da bi se takole srečali tudi 27. julija 1999, ko bo praznoval 100-letnico. (Foto: L. M.)

Jadralni padalci nad Lisco in Savo

Para-Lisca 98

LISCA - Na 947 m visoki Lisci se bo v petek začelo 7. srečanje jadrlnih padalcev Para-Lisca 98, ki ga organizira jadrlnopadalski klub Kondor iz Radeč. V treh dneh bodo na tem že tradicionalnem srečanju preizkusili padalsko znanje in predstavili mojstrske dosežke v zraku jadrlni padalci iz več kot 40 slovenskih klubov ter iz Hrvaške, Avstrije in Nemčije. Med udeleženci srečanja bo precej instruktorjev letenja in pilotov padal za dva, zato si bodo najpogumnejši obiskovalci v navezi z izkušenimi jadrlnimi padalci lahko ogledali iz zraka Lisco in njeno okolico.

Obiskovalci, ki bodo pozabili doma nahrbtnike s hrano in pijačo, in tudi drugi, bodo lahko oboje nabavili v Tončkovem domu na Lisci, v katerem so na voljo tudi prenočišča, ki si jih je dobro pravočasno rezervirati.

L. M.

"Želimo biti dobri gospodarji"

Prostovoljno gasilsko društvo Sevnica se ozira za novim vozilom in načrtuje skorajšnje preurejanje gasilskega doma - Želje, da bi obnovili tudi dvorano - Drugo leto praznik

SEVNICA - "Gasilci ne poznamo počitnic ali dopustov ne samo v pripravah pred ognjem in drugimi naravnimi nesrečami, ampak tudi ne dopustov glede nalog, ki smo si jih zadali glede na potrebe v okviru društva. To potrebe niso majhne, kajti društvo opravlja vlogo osrednjega gasilskega društva v občini; zato tudi obstaja nujnost poklicnega jedra v okviru tega društva," poudarja Toni Koren, dolgoletni in sedanjí predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Sevnica.

Med nujne naloge štejejo sevnški gasilci nabavo novega vozila, za katero imajo ponudbo dobrih 23 milijonov tolarjev. Za nakup naj bi združili republiški denar, denar sevnške gasilske zveze, denar društva in pokroviteljske prispevke; računajo na pomoč okolja, ki so je bili po predsednikovih besedah deležni vselej.

"Izhajajoči iz velikih finančnih težav želimo biti gasilci dobri gospodarji," poudarja predsednik. Zato so se tudi odločili, da nekatere gasilske prostore preuredijo in dajo v najem. Doslej so se že pogovarjali s podjetjem Avtoline iz Krškega, da bi ta uredilo v določenem delu gasilskega doma avtomobilski salon in prodajalno nadomestnih delov.

Kot lastniki dvorane v gasilskem domu so gasilci prepričani,

ODKRILI KIP SV. FLORJANA

MOKRONOG - Prostovoljno gasilsko društvo Mokronog je v soboto, 25. julija, zvečer pri gasilskem domu priredilo veselico z odkritjem kipa sv. Florjana. Kip je odkril Silvo Žnidaršič. Za dobro voljo je skrbel ansambel Slavček.

Zdravko Rakar

• Gasilski dom, ki so ga začeli graditi pred 2. sv. vojno, daje z garažami stredo gasilski opremljeni, v njem pa ima sedež tudi Gasilska zveza Sevnica, sevnška godba in Zveza kulturnih društev. Del prostorov zaseda bife, v domu pa je, kot že rečeno, tudi večnamenska dvorana.

delovanja. Do takrat bi gasilci radi obogatili muzejsko zbirko na gradu, izdali kroniko, razvili prapor in, če bo denar, tudi obnovili dvorano v domu. Pričakujejo pomoč ustanov in posameznikov, saj so prepričani, da opravljajo koristno delo ne samo v protipožarnem varstvu, ampak tudi pri krepitvi mnogih pozitivnih vrednot v družbi.

M. LUZAR

Trebanjske iveri

SUHA ROBA - Ena izmed značilnosti najmlajšega slovenskega mesta je, da ga skorajda vsak dan obišče prodajalec suhe robe. S tovarnjakom najrazličnejših izdelkov - v tej neznanosti vročini predvsem z najrazličnejšimi klobučki razveseljuje prebivalce in okoliške obiskovalce - se nastani blizu Dolenjske banke in čaka, da se ga kdo usmili. Vse lepo in prav, toda veljalo bi premisliti in zanj najti kakšno drugo mesto v Trebnjem, kajti ob glavni in zelo prometni cesti ter skorajda na pločniku ni ravno najboljša in najbolj varna. Predvsem za kupce.

KULTURA, IMENOVANA TITANIC - Čas poletnih dopustov je, tako kot je vsem znano, tudi čas kislih kumaric. Ne dogaja se prav veliko in Trebnje ni nobena izjema. Tako je za kulturno dogajanje v občinskem središču ta konec tedna skrbel sam Leonardo Di Caprio, saj je na panoju z naslovom Napoved kulturnih prireditev pisalo, da bo v kinu na ogled film Titanic. Vsekakor bolje kot nič.

Sevnški paberki

BANČNI AVTOMATI - Sevnica ima tri bančne avtomate. Ljudstvo je zaradi tega veselo in besno hkrati, veselo, ker ima denar vedno pri roki in besno, ker se ga lahko hitro znebi. V bespravljav uporabnike bančnih avtomatov še nekaj, in to praviloma v sončnih dneh. Nad bančnim avtomatom namreč ni platnene strehe, senčnika, zato zaradi bleščanja povprečni državljan ne vidi, kaj piše na ekrančku bankomata. Zato naj razume, kdor more, zakaj je slovenskemu bančnemu sistemu zmanjkalo denarja za omenjeno manjkajočo platneno streho, kakršno premore že vsak malo bolj zdrgnjen gostilniški vrtni šank.

ZAKAJ - Zakaj so na neasfaltiranem začetku ceste na sevnški grad začeli v nekatere nastale udarne jame metati pesek, cestrišča pa ne asfaltirajo? Odgovore pošljite na znani naslov časopisa med Sevnške paberke.

NAJBOGATEJŠI - Sevnica ima te dni v zobe krepko kost za glodanje, na kateri je, kot trdijo najbolj poučeni, še veliko mesa. Premlevala namreč, kdo je najbogatejši občan. V govoricah se že tudi pojavljajo imena, katerih lastniki pa menda modro molčijo, da ne bi še bolj bodli v oči. Mimogrede: poznavalci zakulisja napovedujejo, da bodo kmalu sporečili pomembne podrobnosti o sevnški bogataški smetani.

MANJ SEZONSKIH KART

SEVNICA - Letos je sevnška športna zveza prodala le 450 sezonskih kart za kopališče. Izkazalo se je direktor Kopitarne Marjan Kurnik, ki je zaposlenim v tem podjetju izposloval prispevek v višini tisoč tolarjev za karto. Med podjetji je povsem zatajila Jutrarnjka, kjer so očitno v precejšnjih težavah, saj so kupili le nekaj kart. Zanimivo pa je, da so v sicer poslovno zelo uspešni Lisci zaposleni letos kupili komaj toliko kart kot v manjši Sevnici, kar nekajkrat manjši Kopitarne.

Počitnice za še lepše počitnice

Center za socialno delo Krško pripravil 14 dnevne počitnice za 55 otrok iz skoraj vseh predelov krške občine - Udeležencev na koncu več kot na začetku - Sponzorski prispevki

KRŠKO - Center za socialno delo Krško je poskrbel, da so otroci iz krške občine preživljali počitniške dneve organizirano. Za poletne dni je sestavil dolg seznam izletov in drugih podobnih prijetnih dogodkov pod skupnim naslovom Počitniške aktivnosti. S takimi počitnicami so 14 dni zaposlovali in razveseljevali 55 otrok z malodane vseh koncev občine Krško.

Zamisel za počitnice je nastala ob spoznanju, da se mnogi otroci med počitnicami dolgočasijo ali, kar je še huje, se prepuščeni ulici. "Nemalo otrok preživlja počitnice neorganizirano. Nekatere družine tudi nimajo denarja, da bi si lahko privoščile z otroki poletni odih. Ampak vsak otrok si želi med počitnicami kaj doživeti. Zato smo se na centru odločili za Počitniške aktivnosti. Otrokom so počitnice pomenile veliko, saj so prihajali vsak dan raje. Osipa ni bilo, ampak se je število udeležencev od prvega do zadnjega dne celo povečalo," pravi Marjana Sečen, vodja Centra za socialno delo Krško.

Na centru so očitno našli z omenjenimi počitnicami pravi recept zoper otroški dolgčas. Poleg izletov in iger so med dvotedenski počitnicami udeleženci preizkušali spretnosti in tešili radovednost v delavnicah, kot so kuharska, plesna, likovna, prometna in športna. Tako so se dokazano

seznanili z marsičem, o čemer so dotlej vedeli malo ali ničesar. "Imeli smo precej delavnic. Mislim, da se je otrokom najbolj vtisnila v spomin prometna, ker so v njej spoznavali delo policije. Delavnice in počitnice v celoti so otrokom najbrž res prava oblika druženja," je bila prepričana ob koncu Počitniških aktivnosti An-

• Potem ko so za njimi omenjene poletne počitnice, v krškem centru za socialno delo že mislijo na prihodnje mesece, saj bodo otroke skušali razveseliti z različnimi dejavnostmi večkrat letno.

dreja Ninkovič. Z njo deli mnenje Sonja Žugič, ki je pred začetkom 14-dnevnega počitniškega druženja z otroki pričakovala, da bo težje delati s tolikšnim številom šolarjev različne starosti in iz različnih krajev.

Počitnice so bile letos prvič, namenjene pa so bile otrokom iz

socialno šibkejših družin. Za otroke so bile brezplačne, saj je center za socialno delo poiskal denar pri kar 70 sponzorjih v krški in brežiški občini.

Delavkam krškega centra za socialno delo so se pri izvedbi počitnic pridružili prostovoljci, dijaki in študentje.

Pridobljene izkušnje bo center za socialno delo s pridom uporabil pri organizaciji naslednjih počitnic, saj jih misli pripraviti podobno kakor letos tudi v prihodnje, kot napoveduje Sečnova.

M. LUZAR

POČITNICE - Počitniške aktivnosti, ki jih je pripravil krški center za socialno delo, so se končale pri kostanjeviški jami, kjer je razigrane otroke našel tudi reporterjev fotografski aparat. Otroke, ki so preživeli 14 dni med številnimi novimi vrstniki, so vozili vsak dan dopoldne v Krško in naprej, popoldne pa domov, kjer so preživeli preostali del dneva. (Foto: L. M.)

Praznik v znamenju izgnanstva

Praznik KS Čatež ob Savi - Minister Rop priznal počasnost državnih organov, a hkrati izgnancem obljubil pomoč - Spomenik izgnancem - Maša zadušnica z dr. Alojzom Šuštarjem

ČATEŽ OB SAVI - V nedeljo je bilo na Čatežu ljudi kot še nikoli. Kakih tri tisoč izgnancev iz Posavja, Obsotelja in Dolenjske se je udeležilo proslave čateškega krajevnega praznika, ki pa je bil izrazito spominsko obarvan, kajti posvečen je ravno obletnici vrnitve izgnancev druge svetovne vojne na svoje domove, hkrati pa so obeležili še jubilejni dvajseti praznik domače krajevne skupnosti.

Pričetek slovesnosti so oznanili cerkveni zvonovi, ki so ob drugi uri popoldan vabili k maši zadušnici za tistih 55 izgnancev, ki jim vrnitev v domovino ni bila dana. Obred je opravil ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, zatem pa se je reka ljudi zgrnila okoli košate vaške lipe v središču vasi, kjer sta najstarejša živeča izgnanca, 91-letni Franc Slakonja iz Sobenja vasi in 96-letna Antonija Komočar iz Velikih Malenc odkrila spominsko obeležje, ki bo mimoidoče spominjal na nacistično nakano zbrisati Slovence z zemljevida sveta.

Kljub temu, da je več kot petdeset let od vrnitve država izgnancem le priznala status žrtev vojnega nasilja, pa ti nad nekaterim ravnanjem slovenskih oblasti niso navdušeni.

"Naše upravičene zahteve država rešuje prepočasi, zato se bojimo, da nam bodo odločbe nosili na grobove. Poleg tega pa naše

predloge dopolnil k zakonu o žrtvah vojnega nasilja niso združili v eno celoto, ampak jih namerava državni zbor obravnavati v več delih, kar bo zadevo še zavleklo.

Minister Tone Rop

KOZOLEC - V obnovljeni Zadnikov kozolec so takoj v soboto nadevali pšenične snope. Na bližnji njivi, s katere je tudi posnetek, so jih našle domačinke, za katerimi so pridno vezali, peli in godli možakarji, ki še znajo prijeti za taka dela. (Foto: L. M.)

Kozolec za nova desetletja

S projektom Slovenski kozolec so se ustavili tudi na Čatežu ob Savi - Obnovljen, a na pogled star in domala nedotaknjen

ČATEŽ OB SAVI - Zadnikov kozolec ob Topliški cesti na Čatežu ob Savi bo poslej spet kljuboval viharjem in soncu močan in lep, kot je bil nekdanj, saj so ga prenovili. Ves ozaljšan, vendar ne tako polepšan, da bi bil videti nov, je v soboto pričakal precej obiskovalcev, ki so prišli na njegovo otvoritev. Res pa je, da so poznavalci, tako pravijo, na obnovljenem objektu opazili nekatere dodatke, ki jih stari ni imel.

Zadnikov kozolec so prenovili v sklopu projekta Slovenski kozolec, ki ga je pripravila Turistična zveza Slovenije. Slavko Mežek, ki sodeluje pri tem projektu, je v soboto na priložnostni slovesnosti na Čatežu rekel, da ni mogoče rešiti vseh slovenskih nezolcev in da zato obnavljajo posamezne v

različnih koncih države. Po Mežkovih besedah je v nacionalni projekt Slovenski kozolec vključenih 54 občin v Sloveniji. Vse kaže, da je postala naša država premajhna za tako akcijo, saj so se v projekt Slovenski kozolec vključili tudi strokovnjaki onstran meje in predstavili kozolec v beneški Sloveniji, torej Italiji. "Obnavljanje kozolcev, kot je tokrat Zadnikov, kaže, da se ta zgodba dogaja na vsem skupnem slovenskem prostoru in ne samo v matični domovini," pojasnjuje dogajanje Slavko Mežek.

Zadnikov kozolec, na katerega so v soboto pritrtili "osebno izkaznico" s podatki o tokratni obnovi, stoji ob zdajšnji Topliški cesti že vrsto let. Vseh podrobnosti o kozolcu in njegovih prednikih se ne spomni niti Stane Zadnik s Čateža ob Savi, ki je zdaj lastnik objekta. Ve pa, da so prvi kozolec Zadnikov okrog 1910 leta postavili, in sicer ga je 3 pare volov za nekaj deset metrov potegnili v trih dneh.

Obnovljeni kozolec so v soboto pokazali javnosti v sklopu praznovanja čateškega krajevnega praznika.

M. LUZAR

ZA SPOMIN - Na Čatežu ob Savi se domačini spoštljivo ozirajo na Zadnikov kozolec. Pri tem se eni nasmehnejo ob spominu na velike snope, ki so jih nekdanj devali med late, drugi ob spominu na lepoto kozolca, tretji, ker se spominjo, da so v sili velikokrat prenočili na tem kozolcu. Brežiški župan Jože Avšič, sicer doma s Čateža ob Savi (na fotografiji desno), se je v soboto ob privajanju tablice s podatki o obnovljenem Zadnikovem kozolcu tudi smejal. Zakaj on?! (Foto: M. Luzar)

HOTEL, NE KOZOLEC

ČATEŽ OB SAVI - Če bi vsak, ki je prespal v kozolcu, dal dinar, bi bil danes tukaj hotel. Tako hudomušno pravi Stane Zadnik o svojem zdaj obnovljenem kozolcu na Čatežu ob Savi. Zdej se ne da nič pomagati, ampak takrat, ko je bilo za kozolec največje zanimanje, bi lahko privedel k stebri peharček za obvezne ali vsaj prostovoljne prispevke.

TURIZEM V PRAKSI - Deseterica posavskih udeležencev javnih del, ki se izobražuje za trženje v turizmu, je pretekli teden opravila prvi praktični preizkus svoje dosedanje usposobljenosti. Članica krške skupine Sonja Mr-gole je pripravila celodnevni ogled znamenitosti Kostanjevice z okolice. Ostali posavski javni delavci, ki so tokrat morali igrati turiste, so njen program enotno ocenili z odlično oceno. Posavskemu turizmu se torej obetajo boljše časi, le politiki morajo biti vsaj tako enotni, kot tile bodoči turistični delavci, ki so po vkrcanju v kanu (na sliki) veslali kot eden. (Foto: E. S.)

MADŽARI GOSTOVALI V SLOVENIJI - Madžarski pihalni orkester Budafoki Fuvos Egylet iz Budimpešte je v soboto zaključil enotedensko gostovanje v Sloveniji, kjer se je mudil na povabilo pihalnega orkestra Kapele. Madžarski glasbeniki so imeli več koncertov na Gorenjskem, Primorskem in v Posavju, ogledali pa so si tudi nekatere znamenitosti naše domovine. Kot ocenjuje dirigent madžarskega orkestra, ki je doslej gostoval že v 13 evropskih državah, je bila tokratna turneja zelo uspešna, na ponovni obisk Slovenije in predvsem Kapel pa računajo v letu 2000, ko bo pihalni orkester Kapele praznoval zavidljivo 150-letnico. Na fotografiji: s koncerta v Kostanjevici, na desni predsednik gostiteljev Ivan Urek. (Foto: T. G.)

V lanskem letu z izgubo, kako bo letos?

Brestaniški bazen

BRESTANICA - Bazen v Brestanici obišče precej manj obiskovalcev, kot bi jih bilo urejeni rekreacijski koticček lahko sprejel. Lansko leto bazen ni prinesel dobička, nasprotno, v Krškem so izračunali, da je bazen lani povzročil izgubo v višini več kot 3,7 milijona tolarjev.

Lani so z bazenom zaslužili s prodajo vstopnic in z najemnino za gostinske storitve nekaj več kot 2 milijona tolarjev. Letos do 1. julija so prodali kart za nekaj več kot 312.000 tolarjev, v kar je všteta tudi prodaja 40 sezonskih kart v skupni vrednosti 190.000 tolarjev. Stroški za delovanje brestaniškega bazena so 2. julija letos znašali dobra 2 milijona tolarjev, vendar je ta številka nepopolna in bi bila z upoštevanjem vseh neporavnanih računov večja.

V krškem občinskem proračunu so za delovanje brestaniškega bazena predvideli 3,5 milijona tolarjev.

L. M.

Novo v Brežicah

ČE NE GRE DRUGAČE, SKLIČEJO IZREDNO SEJO - Čeprav pregovor pravi, da gre v tretje rado, je brežiškimi svetnikom uspelo že v drugo. Ker so na zadnji redni seji občinskega sveta za izglasovanje pridobitve zemljišča, potrebnega za gradnjo pločnika do nove srednje ekonomske šole manjkali trije glasovi, se je dvaindvajset mož in ena ženska moralo v ponedeljek zbrati na izredni seji in problema ni bilo. Kvišku so poleteli le zeleni kartončki, ki imajo isti pomen kot luč enake barve na semaforju. Dober recept za podobne težave v prihodnosti.

ZDAJ JE ČAS ZA ZBIRANJE DOKAZOV - Novembra in decembra bo na širšem območju Dolenjske in Posavja velika vojaška vaja sil Nata. Da ne bi bil kdo nepripravljen, je novico brežiški župan oznanil že sedaj, sredi poletja. Ker namreč vrh najmočnejše svetovne sile obljublja povrniti škodo vsem, ki bi jo kakorkoli utrpeli je torej primerno, da prizadeti začno dokazni škodni material zbirati takoj zdaj. Nikoli se ne ve...

KRITIKA VČASIH ZALEŽE - Tokrat nobene pikre na račun Term Čatež. Pravzaprav si zaslužijo pohvalo. V predzadnji številki Dolenjskega lista smo jih spomnili na polomljene klopi in lučke okoli umetnega jezera, pred dnevi pa smo ob običajnem obhodu presenečeni ugotovili, da so omenjene pomanjkljivosti že odpravili. To pomeni, da moramo biti kritični tudi v prihodnje, saj bomo tako tudi novinarji prispevali za boljše počutje gostov.

Razočaranje ob mladinskem centru

Mladinski center dobil vodstvo, Ivan Vogrinc zapustil svetniške vrste

BREŽICE - Na ponedeljkovi izredni seji je moral brežiški občinski svet izbrati vršilca dolžnosti direktorja mladinskega centra. Center naj bi že pred začetkom jeseni zaživel v nekdanjem domu JLA, ki bo naposled morda le dobil drugo ime.

Ker se komisija za mandatna vprašanja in imenovanja ni mogla poenotiti, koga izmed šestih kandidatov predlagati svetu v potrditev, je predlagala tajno glasovanje. V bobnu sta bili dve imeni: Patricija Čular in Anita Černelič. Glavnina svetnikov kandidatki ni poznala, zato so se morali odločiti na podlagi predloženih programov dela obeh kandidatki. S tesnim izidom 12:11 je bila za v.d. direktorja imenovana Černeličeva, kar je bilo za vse, ki so kakorkoli sodelovali in si prizadevali za ustanovitev centra, kot hladen tuš, kajti občinske organizacije in društva, ki združujejo mlade, so na direktorskem stolčku želeli videti Čularjevo.

Razočaranje nad izborom je še najbolj čustveno pokazal svetnik iz vrst SKD Ivan Vogrinc, ki je izjavil, da zaradi odločitve, ki je povsem v nasprotju s triletnimi prizadevanji, nepreklicno zapušča svetniške vrste.

E. S.

Plemenito dejanje, vredno posnemanja

Pogovor z dr. Glorio Slavko Bratina iz Toronta, ki je Galeriji Božidarja Jakca poklonila 46 del akademskega kiparja Franceta Goršeta ter tako obogatila njegovo stalno zbirko

KOSTANJEVICA - Žal se pri nas še vedno dogaja, da mnoge umetnike cenimo šele po njihovi smrti. V to skupino nedvomno sodi akademski kipar France Gorše (1897 - 1986), ki se je v domačem okolju upravičeno čutil zapostavljenega. Kdo ne pozna njegove nesrečne pregledne razstave leta 1972 v Kostanjevici, ki so jo organizatorji morali odpovedati? Nekakšen obliž na to umetnikovo staro rano pomeni nedavna donacija 46 njegovih del zakoncu Bratina iz Toronta Galeriji Božidarja Jakca. Bratinova sta bila kiparjeva prijatelja in mecena, in kot pravi dr. Andrej Smrekar, sta v Goršetovem delu prepoznala vrednoto morda zaradi domovine, ki sta jo nosila v srcu (ga. Bratina je Slovenka) ali pa zaradi prepričanja, da se z njo slovenska skupnost v diaspori more polno uveljaviti med večjimi in močnejšimi nacionalnimi skupinami v talilnem loncu ras in narodov.

• Zakaj ste se odločili, da Goršeta dela iz svoje zasebne zbirke poklonite Galeriji Božidarja Jakca? Z možem sta jih vendarle zbirala vrsto let, imajo veliko vrednost....

"Lani mi je umrl mož. Ko je bil hudo bolan, mi je rekel: 'A boš lahko vse sama upravljala? Kaj bomo z Goršetovimi umetninami?' Tako sem začela premišljati. Imela sva jih kar nekaj - večino sva odkupila, nekaj nama jih je poklonil. Škoda se mi jih je zdelo spravljati nekam, kjer jih ne bi nihče videl. Nisem vedela, da imajo v Kostanjevici njegovo stalno zbirko, čeprav sem v Galeriji nekoč že bila z Božidarjem in Tat-

jano Jakac na povabilo Lada Smrekarja. Neka ženska mi je celo svetovala, naj dela pošljem v Ribnico, no, potem pa sem prišla v stik z dr. Andrejem Smrekarjem in kasneje z Bojanom Božičem. Donacija del je hitro stekla, v začetku letošnjega leta, in zadovoljna sem, da sem celo prisostvovala prvi javni predstavitvi teh umetnin."

• Z možem sta bila ne le umetnikova prijatelja, pač pa tudi mecena. Kako ste se spoznali in kako ste se sploh znašli v Kanadi, saj ste Slovenka?

"Rodila sem se v Ljubljani, z družino pa smo se kasneje preselili na Koroško in leta 1949 v Kanado, kjer sem spoznala svojega moža. Ob delu sem doštudirala medicino. Mož Vojko je bil, čeprav po poklicu doktor fizike, zelo naklonjen umetnosti. Veliko sva hodila v galerije in on me je seznanil z Goršetom. Nekeč sva ga povabila domov in počasi so nastajale prijateljske vezi. Rad je prihajal, pri nas je stanoval po več tednov, pa tudi ustvarjal je. Prav živo se spominjam, kako je delal vse te lesene kipe, največ v dnevni sobi in jedilnici. Vedno smo ga bili zelo veseli. Klicala sem ga strček France ali pa samo France."

• Druženja z njim so bila pogosta. Kako ste ga spoznali kot umetnika in človeka?

"Gorše je bil izredno plemenit človek, toda kar preveč skromen. Bil je vesel, da se je pri nas čutil sprejetega, cenil je našo gostoljubnost. Po naravi je bil zelo družab-

ben, imel je veliko prijateljev in vsakomur je rad razlagal svoje poglede na umetnost in sploh na svet. Bil je odlični risar, nadarjen pedagog, svobodni umetnik in predvsem zelo veren človek."

• Vaša donacija je še toliko pomembnejša, ker je zdaj Goršeta mogoče spoznati veliko bolj celovito - njegova dela iz skoraj dvajsetletnega ameriškega popotovanja so bila do sedaj slabo predstavljena, v stalni zbirki pa so manjkale tudi nekatere njegove tehnike, na primer tolčen baker, risbe, lesene plastike. Kako ste zbrali prav teh 46 plastik in risb?

"Nisem poklonila vseh del iz zasebne zbirke, so pa to njegove glavne stvaritve. Relief Plesalka mi je zelo pri srcu in ga še ne dam. Sicer pa so zdaj v Kostanjevici na primer Marija z detetom, Lepa Vida, Rojstvo, Beli medved, Petelin, Torzo in druge Goršetove stvaritve. Vesela sem te svoje odločitve, kajti če vsak nekaj ima, ne pomeni veliko, če pa se stvari najdejo na enem mestu, kot na primer v Kostanjevici, šele dobijo pomen. Zato bom za podobne odločitve poskušala pridobiti še koga."

L. MURN

FESTIVAL SE BLIŽA H KONCU

BREŽICE - Ta konec tedna se bo zaključil festival stare glasbe v Brežicah. Danes, v četrtek, 30. julija, bo v kostanjeviški samostanski cerkvi nastopil italijanski ansambel Micrologus, jutri, v petek, 31. julija, bo v Viteški dvorani Posavskega muzeja nastopila nizozemska skupina Amsterdam Loeki Stardust Quartet, 2. Festival Brežice 1998 pa se bo zaključil v soboto, 1. avgusta, s koncertom avstrijskega ansambla II Diletto Moderno v Posavskem muzeju. Vsi trije koncerti bodo ob 20.30. V okviru študentskega festivala bosta še dva koncerta: v četrtek, 30. julija, se bo ob 20.30 na gradu Rajhenburg predstavila skupina Ensemble Mikado, ta pa bo naslednji dan ob 21. uri nastopila tudi v Mordaxovi kapeli v Novem mestu.

DIREKTOR GALERIJE IN DR. BRATINOVA - Bojan Božič, direktor Galerije Božidarja Jakca, je dr. Glorio Slavki Bratina hvaležen za podarjena dela, ki so Goršetovo stalno zbirko obogatila. (Foto: L. M.)

"Emonica" z novim branjem

Ljubljanska založba Emonica predstavlja pet novih knjig

Slovenski knjižni trg je od pred kratkim bogatejši za pet novih del domačih avtorjev ljubljanske založbe Emonica. V knjigi Preplah v lastni senci direktorja založbe, pesnika in publicista Dušana Cunjaka gre za izbor 24 esejev, ki so v preteklem letu nastajali kot komentarji v slovenskih dnevnikih. Eseji so zelo berljivi, saj se na svojstven in dostikrat ironičen način dotikajo slovenske politične in včasih kulturne stvarnosti, ali kot je v spremni besedi dejala Erika Repovž "Cunjaku uspeva pogled izza odra, od koder je perspektiva še bolj groteskna".

Ravno tako v zbirki Modra ptica je Emonica izdala delo Milenka Vakanjca Sanje v kristalni palači. Knjiga prinaša pet sociološko poglavljenih esejev o velikih literarnih in filmskih stvaritvah oziroma njihovih avtorjih, sklene pa jo intervju z znanim filozofom Felixom Guattarijem. Hiša je naslovil svoje delo uveljavljeni mladi slovenski pesnik Alojz Ihan, vendar pa se tokrat predstavlja kot prozaist oziroma romanopisec. Do zdaj je izdal pet pesniških zbirk. Zbirka Emonica prinaša dve pesniški novosti. Ivan Črnič je napi-

sal delo Salamander porogljivec, za katero avtor spremne besede J. K. meni, da z njo Črnič znova razbija ustaljene pesniške norme in pomenske predstave. Precej nenavadna pesniška zbirka za slovensko literarno produkcijo je knjiga Mihaela Hojnika Slovenska kuharica na Švedskem, vendar le na videz, saj se za trivialnimi opisi jedi, sestavin hrane in podobnega skriva prvotnost oz. prvinskost, le začutiti jo je treba.

L. M.

NOVA KNJIGA DR. KAPŠA "MED IN ZDRAVJE"

POLHOV GRADEC - V petek, 31. julija, bo ob 19. uri na otvoritvi tradicionalne razstave z naslovom Čebele ljudem v Polhovem Gradcu potekala predstavitev knjige Med in zdravje prim. Petra Kapša. V knjigi, ki jo je izdala novomeška založba Erro, je pisec zbral številne resnice o medu in drugih čebeljih pridelkih, ter o njihovem vplivu na človeka.

SILVESTER MIHELČIČ NA SLONOKOŠČENI OBALI

V glavnem mestu afriške države Slonokoščena obala bo od 1. do 8. avgusta potekala 53. generalna skupščina in kongres FIJM, Mednarodne organizacije glasbenih mladinc, katere ena od 40 članic je od leta 1992 tudi Glasbena mladina Slovenije (GMS). Udeležil se je bo tudi ravnatelj Glasbene šole Crnomelj in podpredsednik GMS Silvester Mihelčič.

Orgelski recital

Dimitrij Rejc v Domu glasbene dediščine

GLOBODOL - Veliko obiskovalcev, željnih zvokov resne glasbe, je prijetni poletni večer v sredo, 22. julija, preživel v Domu glasbene dediščine v Globodolu, kjer je potekal orgelski recital Dimitrija Rejca, ki ga je v sklopu Novomeškega glasbenega festivala 1998 organiziral prof. Milko Bizjak.

Rejc, ki je na ljubljanski Akademiji za glasbo diplomiral tako iz dirigiranja kot iz orgel, se je tokrat predstavil z zanimivim programom Baldasareja Galupija, Johanna Sebastiana Bacha in Johanna Pachelbela, igral pa je na orglah iz leta 1993, ki jih je izdelal Anton Škrabl iz Rogaške Slatine. Kot solist je nastopal v Španiji, Avstriji, Italiji in seveda v Sloveniji. Sicer pa se Rejc ukvarja tudi s kompozicijo - napisal je več skladb za orgle, znan pa je tudi trio za klavir, flavto in violino.

Tokratni orgelski recital je letošnji tretji koncert v okviru Novomeškega glasbenega festivala. Prihodnji se obeta 27. avgusta, ko bo za recital na čembalu poskrbel italijanski umetnik Luca Ferrini.

L. M.

APLAVZ UMETNIKU - Dimitrij Rejc (levo) je bil deležen navdušenega aplavza obiskovalcev, pa tudi samega organizatorja Milka Bizjaka. (Foto: L. M.)

V začetku vsi niso bili navdušeni

Ob 20. obletnici Društva vinogradnikov Bele krajine še ni obledel spomin na težke začetke - Velika vloga pri sodobnem vinogradništvu in kletarjenju - V nedeljo družabno srečanje

SEMIČ - Vinska trta ima v Beli krajini že dolgoletno domovinsko pravico. Toda pri obnovi dotrajanih vinogradov v sedemdesetih letih so bili vinogradniki razočarani, saj so jim svetovali sajenje skromnega izbora črnih sort pa kraljevine in morda laškega rizlin-

ga. Za visoko kvalitetne sorte so dejali, da so neprimerne za Belo krajino in sajenje ni bilo dovoljeno.

Zaradi tega ter marsikdaj prazgodnjih trgategv in kletarjenja po starem so jih začeli drugi slovenski vinogradniki potiskati med drugorazredne vinarje. Zato so se leta 1976 ob spoznanju, da potrebujejo medsebojno pomoč, povezanost in znanje, prebudili nekateri semiški vinogradniki. Bili so enotni, da bodo svojo zamisel uresničili le povezani v društvu vseh belokranjskih vinogradnikov. Tako je iniciativni odbor za ustanovitev društva leta 1977 pod okriljem krajevne skupnosti Semič pripravil v Semiču prvo razstavo belokranjskih vin. Pri ustanavljanju društva pa ni šlo tako gladko, saj so potem, ko so v začetku 1977 pripravili pravila in statut, zaprosili za soglasje o ustanovitvi obe belokranjski kmetijski zadrugi in SZDL Crnomelj in Metlika. A bili so zavrnjeni, češ da lahko vinogradniki uresničijo svoje želje in potrebe v okviru obeh zadrug. Razočarani in ogorčeni so se obrnili na republiško vodstvo SZDL, ki jih je pri njihovi nameri podprlo.

27. aprila 1978 je bilo tako v Semiču ustanovljeno Društvo vinogradnikov Bele krajine, prvi predsednik skupščine pa je postal

Semičan Janko Bukovec. Društvo je preraslo v enega največjih v Beli krajini, v treh podružnicah pa je združevalo več kot tisoč članov. Pred dvema letoma se je črnomaljska podružnica sicer odcepila, kar mnogi vinogradniki obžalujejo in upajo, da se bodo Črnomaljški kmalu zopet pridružili Semičanom in Metličanom. Težko je v nekaj besedah naštet vse, kar je društvo v dveh desetletjih storilo dobrega za belokranjske vinogradnike in vinarje. Naj ob tem omenimo le njegovo pomembno vlogo pri razvoju sodobnega vinogradništva in kletarjenja, organiziranju razstav vin, ki so se razvile v uveljavljeno metliško prireditve Vinško vigred ter ocenjevanja vin ob martinovanjih.

Seveda bo o tem še veliko govora na družabnem srečanju, ki ga ob jubileju društva v nedeljo pripravljata semiška podružnica. Kot pa je dejal njen predsednik Peter Malenšek, je pred njimi še veliko dela. Sedaj, ko znajo pridelati vrhunska vina, se jih morajo naučiti še tržiti, kar je ob vstopa-

• Semiška podružnica Društva vinogradnikov Bele krajine pripravila ob 20. obletnici delovanja društva v nedeljo, 2. avgusta, ob 15. uri pri gasilskem domu v Semiču družabno srečanje. Zbrane bodo nagovorili predsednik društva Anton Kostelec, podpredsednik ter župan Janko Bukovec. Podelili bodo priznanja zaslužnim članom, jih obvestili o odkupu grozdja ter predstavili knjižico, ki je izšla ob jubileju. V kulturnem programu se bosta predstavila pevski zbor sv. Štefana in pesnik Tone Pavček. Ogledati si bo moč muzejsko vinogradniško zbirko in v društveni vinoteki poskusiti najboljša belokranjska vina.

nju v Evropsko zvezo še kako pomembno. Prav pa bi bilo, da bi s skupnimi močmi obiskovalce končno začeli sprejemati tudi na vinski cesti.

M. BEZEK-JAKŠE

Peter Malenšek

KMETIJSTVO

kmetijski nasveti

Kmet ni dolžan trpeti škode

Kot smo sproti poročali, so slovenski lovci pod mentorstvom inž. Janeza Černača izdelali in v juniju v Novem mestu tudi sprejeli lovski etični kodeks, ki opredeljuje ravnanje lovcev ter določa njihov odnos do narave, družbe in konec koncev tudi do škode, ki jo divjad naredi kmetom. Ker se bliža čas zorenja in spravila pridelkov, bo umestno opisati postopek za ugotavljanje in povračilo škode, ki ga žal prenekateri naši kmetje premalo poznajo in zato po nepotrebnem prihajajo v spore.

Po zakonu o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč so predvsem lovci dolžni preprečevati škodo, za kar so predvideni tudi nekateri obvezni ukrepi. Zakon natančno ureja le odgovornost za tako imenovano poljsko škodo, ki jo divjad povzroči na kmetijskem ali gozdnem zemljišču. Škoda, ki jo povzročajo divji prašiči, mora brez obotavljanja povrniti lovska organizacija, ki upravlja lovišče pa tudi za drugo divjad, ki ima popolni ali delni lovopust, je njena odgovornost nesporna, če je oškodovanec le storil vse, kar je moral storiti. Tu pa se zadeva rada zaplete.

Za ugotavljanje in povračilo škode po divjadi velja poseben postopek. Lovska družina je najprej dolžna na krajevno običajen način obvestiti kmetovalce, kdo je pooblaščen sprejemati prijave in zahteve za povračilo škode. Če med njim in oškodovancem ne pride do sporazuma o višini škode v 15 dneh od dneva, ko je oškodovanec vložil svoj zahtevek, lahko najkasneje v 6 mesecih vložijo prijavo za povračilo škode pri upravnem organu, pristojnem za lovstvo. Podobno je tudi v primeru, da za škodo ni odgovorna lovska organizacija, marveč država, ki je po novem postala lastnica prastoživečih živali. Upravni organ mora potem v 15 dneh imenovati posebno komisijo, ki po predpisanem postopku razreši spor.

Glede višine odškodnine velja posebno pravilo, da oškodovanec ni dolžan trpeti nobene škode, če seveda ni sam k nji kaj prispeval. Posebna zaščitna sredstva, kakršna je na primer zaščitna ograja, je potrebno postavljati le dogovorno in v skladu s podpisano pogodbo, ki ureja zaščito pasišč divjadi. V tem primeru država nosi tudi stroške nakupa zaščitnih sredstev.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Razmišljanje o trgatvi ni prezgodaj

Vinska trta kaže lep pridelek. Veselijo se ga tisti vinogradniki, ki so večino svojega vina prodali, v skrbih se nekateri, ki imajo v tem času preveč vina, oziroma več, kot je običajno za dva meseca pred trgatvijo. Lahka prodaja vina, lahko bi rekli, odkar pomnimo, ni dovolila, da bi v kmečkih zidanicah zorelo vino dve leti. Zato se ni kletarilo, oziroma pripravljalo in negovalo vino za daljše obdobje. Zato tudi takih izkušenj ni dovolj in marsikatero vino je v nevarnosti, da se pokvari.

Lanska dobra letina, visoka sladkorna stopnja pri vrhunskih belih sortah, je mnoge vinogradnike vzpodbudila, da so pridelovali polsuha vina, oziroma pri mnogih belih sortnih ali iz več sort zrezanih vina je ostalo nekaj gramov neprevretega sladkorja. Težko je taka vina ohranjati stabilna skozi celo leto, pri letošnji visoki poletni vročini pa sploh. Redke kleti so klimatizirane, zato je edino zagotovilo za "mir" v sodih visoko žveplo. Mnogi so presenečeni, da se jim je njihovo krasno bistro belo vino vznemirilo, začelo vreti. Če je do 10 gramov sladkorja v litru vina, je verjetno najboljšo, da vino povre in da se ga zatem ponovno zbistri s pomočjo čistil ali filtra. Ustavljanje vrenja z žveplom bo lahko usodno. Majhna količina žvepla vrenja ne bo ustavila, recimo pol decilitra 5 % raztopine SO₂ v vodi (žveplasta kislina). Večja količina, recimo 1 dcl tega žvepla ali še več, bo nevarno povečala vrednost skupnega SO₂ v vinu. Vina, ki imajo preveč skupnega žvepla, se ne smejo prodajati.

Bogatejši smo za eno izkušnjo več v kletarstvu z vini, ki vsebujejo sladkor. Ta moda je prišla k nam iz Stajarske. Kupci so kar začeli iskati slajša vina in to je zavedlo marsikateremu vinogradniku, da je videl v takšnem vinu lažjo prodajo. Toda sladka vina so že marsikateremu vinogradniku zagrenila življenje. Po zakonu o vinu sme biti ostanek sladkorja v vinu le, če je bilo grozde je zelo zrelo in mošt ni bil oslajen s sladkorjem iz vreče. Takih letin kot je lanska, v zrelosti grozdja skoraj ne pomnimo. Zato ni modro razvijati kupce vina s sladkimi vini, ker je več letin s premalo sladkim grozdom. Pravo vino je suho vino, popolnoma povreto. Ta moda je prišla v Slovenijo iz Nemčije in Avstrije. Toda že lani, kljub odličnemu letniku tudi v Avstriji, imajo majhen delež vin z ostanom sladkorja. Vino ni čaj, da bi v njem pričakovali sladkor. Normalno je, da pričakujemo sladkor v vinih posebne kakovosti, poznih trgatvah, izborih itd. Toda delež teh vin ne predstavlja dosti več od enega odstotka. Avstrijce je izučilo, prav bi bilo da tudi v naši vinorodni deželi pridelujemo, razen izjemoma, suha vina.

Sedaj imamo še čas, da se temeljito pripravimo na trgatve. Vina, ki so še na zalogi za prodajo, bi morala biti; če niso stekleničena, dotočena v cisternah. Tako shranjena bodo vsaj ohranila kakovost, če že ne razvija višjo kakovost zrelega vina. Vina, ki so načeta v lesenih sodih, so prezračena, izmučena, skratka nezanimiva. Svetujemo, da se pretočijo v cisterne. Takšna utrjena vina se lahko krasno opomorejo z novimi drožmi, ki se dobijo po prvem pretoku iz letošnjega letnika. V začetku novembra se bodo začeli prvi pretoki vin in če staro vino ni ciknjeno, se lahko z drožmi tako lepo popravijo, da dobi sveži karakter mlajega vina.

(Nadaljevanje sledi) dr. JULIJ NEMANIČ

POTA IN STRAN POTAKA

dežurni poročajo

PREMETAL ZIDANICO - V ponedeljek, 20. julija, je nekdo v baski Gori vlomil v zidanico, ki je last M. K. iz Brezje, ter mu iz zmar zmetal oblačila. Neznavec je vzel le večji nož, lastniku pa je s svojim vlomom povzročil za 50 tisoč dolarjev škodo.

NEKDO MU JE SPRAZNIL DENARNICO - V noči na prejšnji ponedeljek se je Novomešan F. J. mudil v Metliki. Ko se je zjutraj vračal proti domu, je ugotovil, da mu je nekdo iz denarnice vzel 900 mark.

RAZBILA STEKLO - 27-letna J. K. iz Črnomlja je utemeljeno osumljena kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari, ker je v torek, 21. julija, popoldne med prepričom z 31-letnim M. K. iz okolice Črnomlja z njo udarila po steklu vrta avtomobila in ga razbila. Lastnika avta je oškodovala za 15 tisočakov.

IZ KLETI UKRADEL MOPED - Med 13. in 22. julijem je prišel nekdo do zaklenjenega kletnega prostora na Kolodvorski ulici v Krškem, kjer je last 25-letnega B. D., in mu odpeljal novo kolo z motorjem Tomos APN 6S, rdeče barve. Številke kolesa in motorja so 460881.

ZASEGLI PIŠTOLO - V četrtek so policisti iz Brezic na Bojsnem intervenirali zaradi kršitve javnega reda in miru. Ker je imel O. B. plinasto pištolo brez dovoljenj, so mu jo zasegli, prav tako tudi nabojnik in 4 kule. Kršitelj se bo srečal s sodnikom za prekrške.

Letalo na Dvoru letelo prenizko

Poškodovani letalo, vodi daljnovoda in dve hiši, na kateri so padli pretrgani deli daljnovoda - Ni še znano, zakaj se je letalo spustilo nižje, kot je bilo dovoljeno

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU - V sredo, 22. julija, nekaj čez sedmo uro zvečer je na Dvoru pri Žužemberku letalo turbolet L 410 zadelo v daljnovod. Nesreča, ki bi lahko imela katastrofalne posledice, se je končala pravzaprav srečno: s poškodovanim nosom letala in enim od propelerjev ter poškodovanim vodom daljnovoda, zaradi padca pretrganih delov daljnovoda pa sta bila nekoliko poškodovani tudi dve hiši.

Lahko transportno letalo je opravljalo načrtovano nalogo letalskega strokovnega usposabljanja in sicer letenje na nizkih

višinah 1000 čevljev, kar je okoli 300 metrov. Vzletelo je z brniškega letališča, namenjeno je bilo proti letališču v Cerkljah ob Krki, potem pa je nadaljevalo let iz Cerkelj do Novega mesta, preko Črnomlja v Ljubljano. Doslej še ni znano, kaj je bilo posadki, da je pri Dvoru zmanjšala višino leta pod načrtovano in pod mejo, ki jo dovoljujejo predpisi, zaradi česar je prišlo do udara letala v 110-kilovoltni daljnovod. Trk ni bil tako hud, tako da se je letalo lahko

dvignilo in varno pristalo na letališču Brnik. Kolikšna je škoda, še ni znano, kot tudi ne zaključki posebne komisije, ki bo preučila vzroke nesreče. Zaradi nesreče je v četrtek veljala prepoved letenja za vse pilote Slovenske vojske, verjetno pa bodo zoper posadko letala (trije člani in en potnik, tudi pilot Slovenske vojske) uvedene sankcije.

T. G.

Kampirala in kradla kot srake

Za 300 tisočakov

ČATEŽ OB SAVI - Pred dnevi so brežiški policisti in kriminalisti UNZ Krško obravnavali 19-letnega Aleša G. in mladoletno V. Z. iz okolice Celja, ki sta v juliju dva tedna kampirala v Čateških toplicah, ves časa dopusta pa sta kradla. Vlomila sta v tri garderobne omarice, kradla denar iz nahrbtnikov in izpod brisač ob bazenih ter okradla osebni avto.

Tako sta si nabrala denarja in drugih predmetov v skupni vrednosti 300 tisočakov. Videokamera in fotoaparati sta že prodala, dokumente odvrгла, denar pa zadržala. Odvržene dokumente so policisti skoraj vse našli v koših za smeti, ob žičnih ograjah bazena in za ostržajem sanitarij. V vozilu, ki ga je Aleš vozil brez vozniškega dovoljenja, so policisti našli tudi uporabljeno injekcijsko iglo, s katero si je vbrizgaval heroin. Policija ob tem svetuje, naj kopalci na kopališča nosijo manjše vsote denarja in bolj pazijo na svojo prtljago, predvsem pa, da je ne puščajo brez nadzora.

NALOŽIL CEMENT

ČRNOMELJ - V noči na prejšnji torek je prišel nekdo na gradbišče pri Kanjarici in ukradel 22 vreč cementa, iz tovarnjaka, ki je bil parkiran blizu gradbišča, pa je iztočil okoli 35 litrov nafte. Podjetje Mak-Gr Obnova Črna vas Ljubljana je s tem oškodoval za okoli 30 tisoč dolarjev.

OB KABEL

NOVO MESTO - V nedeljo, 19. julija, je nekdo iz gradbišča na Kočevjarjevi ulici v Novem mestu ukradel kolut, na katerem je bilo okoli 100 metrov električnega kabla, ki je bil last podjetja Beograd iz Črnomlja.

NA STREHO PO KABEL

NOVO MESTO - Med 16. in 20. julijem je nekdo na Medičevi ulici v Novem mestu prišel na ograjeno deponijo dvigal in žerjavov, splezal na streho transformatorske postaje, kjer so delavci podjetja Pionir Standard iz Novega mesta spavali okoli 80 metrov bakrenega izoliranega električnega kabla. Neznavec je kabl ukradel, podjetje pa je s tem oškodoval za 100 tisoč dolarjev.

Italijan orožje tihotapil za mamila

Za 12 tisoč mark

OBREŽJE - V ponedeljek, 20. julija, popoldne se je iz Hrvaške na mejni prehod Obrežje pripeljal 38-letni Italijan Renato A. Policisti in cariniki so pregledali njegov avto peugeot 205. Pod tapetami zadnjih vrat so našli dve avtomatski puški kalašnikov s štirimi nabojniki, v katerih je bilo 105 nabojev. V zadnjem sedehu sta bili skriti pištola CZ s 35 naboji ter avtomatska pištola škorpion, v armaturni plošči pa je bilo najdenih še 10 ročnih bomb jugoslovanske izdelave.

Mejni organi so ugotovili, da je Italijan, ki je preko meje potoval s prijateljico, odvisen od drog, orožje pa je nameraval prodati na italijanskem trgu ali ga zamenjati za heroin. Za orožje bi lahko iztržil 12 tisoč nemških mark. Kriminalisti so orožje, eksplozivna sredstva ter strelivo zasegli, italijanska državljana pa s kazensko ovadbo predali preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Krškem.

T. G.

ŽELI KONOPLJO

SEVNICA - V četrtek, 23. julija, so policisti in kriminalisti UNZ Krško na podlagi odredbe okrožnega sodišča v Krškem opravili hišno preiskavo pri 32-letnem Z. I. iz Koludrja. Pri preiskavi so na vrtu ob hiši našli 35 sadik indijske konoplje, visoke od 0,1 do 1,5 metra. Policisti so jih porezali in zasegli. Zoper Z. I. bodo podali predlog sodniku za prekrške.

BEŽEČI KOLESAR

BREŽICE - Prejšnji torek so policisti v Brežicah nadzirali promet. Ura je bila že 23., ko se je proti njim pripeljal kolesar, ki pa je začel bežati, ko je opazil može postave. Policista sta mu sledila in ga prijela. Ugotovila sta, da gre za Romuna, ki je državno mejo prestopil ilegalno v Rigoncah. Tam je tudi opazil kolo, ki se mu je zdelo primerno za odličnega sopotnika v premagovanju kilometrov proti notranjosti države. Kršitelj se je srečal s sodnikom za prekrške, vrnil pa se je moral tja, od koder je prišel.

MOPED IZGINIL

ČATEŽ - V soboto popoldne je nekdo pri ograji bazenov Term Čatež ukradel kolo z motorjem Tomos APN 6, vinsko rdeče barve, s črnim resonančnim izpuhom. Lastnika A. H. iz Prilip pri Brežicah je oškodoval za 30 tisoč dolarjev.

Nad ženo z brusom za koso

Mož na treznjenje

SEVNICA - V torek, 21. julija, zvečer so bili policisti obveščeni, da 64-letni A. J. iz okolice Tržišča pretepa svojo ženo. Sevnški policisti so ugotovili, da sta bila zakonca v domačem vinogradu. Žena se je zaradi boleznih slabo počutila, zato ni več mogla okopavati vinskih trt. A. J. se je zaradi tega tako razjezil, da je ženo z brusom za koso udaril po čelu in jo poškodoval, tako da je začela iz rane hudo krvaveti. Kljub krvavenju jo je prisilil, da je pričela okopavati trte. K delu jo je silil tudi potem, ko so že prišli policisti in ji grozil, da bo z njo še naprej fizično obračunal. Policisti so opazili, da kaže očitne znake vinjenosti. Ker se ni umiril in se je upiral tudi policistom, so ga ti s strokovnim prijemom obvladali in ga do iztreznitve pridržali na sevnški policijski postaji ter ga predlagali sodniku za prekrške. Za poškodovano ženo so poskrbeli v zdravstvenem domu in so jo po nudi zdravniški pomoči odpustili domov.

OPOZORILO NI ZALEGLO

METLIKA - 38-letni J. L. iz okolice Metlike je osumljen kaznivega dejanja poškodovanja javnih naprav, ker je 11. julija v Metliki z delovnim strojem kopal za delavnico. Pri izkopu je poškodoval zaščitno izolacijo na dovodnem nizkonapetostnem kablovodu. Delavec Elektra mu je potem pokazal, kje potekajo ostali zemeljski kabli, vendar je Metličan kljub opozorilu, naj ne koplje več, delo nadaljeval in pretrgal že prej poškodovani kabl. Javnemu podjetju Elektro Ljubljana, d.d., PE Elektro Novo mesto je tako povzročil za 150 tisoč dolarjev škodo.

ŠPORT

ZA VELIKO NAGRADO KRŠKEGA

KRŠKO - AMD Krško organizira v soboto, 1. avgusta, ob 19.30 Veliko nagrado Krškega in Pokal zavarovalnice Triglav v speedwayu, kjer bo nastopilo več svetovnih prvakov v tej zanimivi športni panogi. Nastopili bodo Greg Hancock, Hans Nielsen, Brian Andersen, Kelvin Tatum, Simon Wigg in drugi.

VELIKA UPA KRŠKEGA PLAVANJA - Po besedah enega od trenerjev PK Celulozar v Krškem Bojana Bajca v tem klubu že dolgo imajo tako nadarjenih mladih plavalcev, kot jim imajo sedaj. Med njimi sta trinajstletna Nika Jevnik in štirinajstletni Mitja Fürst, ki sta med kratkim v Kranju osvojila naslov državnih prvakov pri mlajših dekletih in dečkih. Trener Bajc ju je zelo pohvalil, saj dnevno preplavata tudi po šest kilometrov, poleg tega pa vadita tudi na suhem. Od njihovih varovancev, če bosta še naprej tako pridno vadila, pričakuje tudi dobre rezultate v absolutni konkurenci. Na sliki: Trener Bojan Bajc s svojimi varovanci (Foto: S. Dokl)

Gorazd Matko vice prvak

Revija slovenskega kolesarskega naraščaja v Gabrju lepo uspela - Največ sta dosegla Gorazd Matko in Janez Kastelic

GABRJE - KK Krka Telekom je v nedeljo pripravil državno cestno kolesarsko prvenstvo za dečke (A,B in C) ter mlajše mladince. Tekmovanje je veljalo tudi za sklepno dejanje Pokala DANE, ki pa našim mladim kolesarjem ni prineslo zaželenega uspeha. Najbližje naslovu je bil Sašo Barantin (Krka Telekom), ki pa ga je v Gabrju močno polomil. Državno prvenstvo v štirih kategorijah so osvojili kolesarji iz drugih klubov, od naših je največ dosegel domačin, mlajši mladinec, Gorazd Matko, ki je postal vice prvak. Gorazd je naslov državnega prvaka izgubil v zadnjih metrih, ko je bil močnejši od njega ljubljancan Matič Strgar, ki je bil tudi prvi favorit.

Janez Kastelic

Telekom), 18. Avbar (Krka Telekom), dečki B: 1. Bole (Bled), 3. Kastelic (Krka Telekom), dečki C: 1. Špilak (Tropovci), 5. Zagar, 15. Barantin, 16. Furdj (vsj Krka Telekom), dekleta: 1. Maja Zagar (Krka Telekom), mlajši mladinci: 1. Strgar (Radenska Rog), 2. Matko, 6. Švajger (oba Krka Telekom), 7. Starešinič (Črnomelj), 8. Kastelic (Krka), 9. Zalokar, 10. Pernar (oba Sava-projekt Krško) itd. In še končni rezultati za Pokal Dane: zmagali so Leon Makarovič (HIT), Grega Bole (Bled) in Simon Špilak (Tropovci), med ekipami pa Sava Kranj, Bled in Krka - Telekom.

MATJAŽ SMODIŠ DOBIL SREBRNO ODLIČJE

NOVO MESTO - Mladi in nadarjeni novomeški košarkar Matjaž Smodiš se bo verjetno še dolgo spominjal svojega nastopa v državni mladinski košarkarski reprezentanci do 22 let. Na Siciliji je z ekipo osvojil presenetljivo drugo mesto, kar je največji uspeh slovenskega ekipnega športa po osamosvojitvi, hkrati pa tudi zato, ker se je poškodoval in ni mogel ekipi pomagati do najvišjega naslova. Vprašamo se lahko, kaj bi bilo, če bi Matjaž, ki je bil na prvih dveh tekmah proglašen za najboljšega košarkarja naše izbrane vrste, prvenstvo odigral do konca.

ANDREJ GRILC VODI

SEVNICA - Zmagovalec Sevnice v hitropoteznem šahu za julij je postal Andrej Grilc, drugi je bil Bojan Kuzmič in tretji Jože Kolman. V skupni razvrstitvi ravno tako vodi Grilc (115 točk), drugi je Z. Mesojedec (114) in tretji Kuzmič (107).

NK KOLPA DVAKRAT ZMAGALA

PODZEMELJ - Nogometaši Kolpe iz Podzemlja, ki se pripravljajo na bližnje državno nogometno prvenstvo, so v pripravljalnem obdobju odigrali dve prijateljski tekmi. Na Mirni so zmagali s 4:1, v Brežicah pa celo 8:0.

Andrej Markovič

Nekoč bo Bela gora tudi moja

Vodja odprave mi je dal zeleno luč, da naj čez Francosko sedlo na višini 5300 m po bližnjici krenem naproti prvi skupini nosačev, ki se je po lažji poti že bližala baznemu taboru.

Tako sem moral v enem samem dnevu s težkim nahrbtnikom prehoditi tri etape. Ob sedemtisočaku Tukuche Peaku sem prišel v skrito dolino, iz katere sem prvokrat zagledal tri kilometre in pol visoko severno steno Dhaulagirija. Pred menoj je stala kot prikazen, vrh gore pa se je dotikal vesolja, več kot osem tisoč metrov visoko, kjer ne more živeti nobeno živo bitje. Tja hodi le človek, tja vodijo poti neizmernega hrepenenja in neustavljivega iskanja skrajnih meja človekovih zmogljivosti. Po enajstih urah sem zvečer že ves mlahav prikorakal v bazo. Začel me je napadati višinski kašelj. Kljub močni želji in volji ostati zdrav, me je pokosila gripa.

Po treh dneh v postelji je bilo že bolje in skupaj z Grego, Tedijem in Perom smo se kot mule otovorjeni odpravili v breg. Štirje smo nosili dva Induplatijeva šotora, vsak svojo obleko, spalno opremo in kuhinjski pribor. Nismo se še privadili na višino, zato je bil na višini 5000 m vsak korak s 35 kg težkim nahrbtnikom prava muka. Dvajset korakov in počitek pa spet dvajset korakov in tako naprej v neskončnost. Prehitevali so nas alpinisti iz Španije, Nove Zelandije, Francije in Grčije, ki so prišli na goro že precej pred nami in so se že privadili na višino. Vsakič, ko me je kdo prehitel, sam skoraj izgubil voljo. Imelo me je, da bi vrgel nahrbtnik v dolino in se vrnil.

Po osmih urah hoje smo se ustavili na višini 5900 m in na mestu, kjer so imele odprave že vrsto let tabor I, postavili šotor. Od tam naprej je po značilnem severovzhodnem razu vodila proti vrhu gore klasična smer. Zlezal sem v spalno vrečo in zaspal kot ubit. Naslednje jutro sem se zbudil še precej bolj utrujen, kot sem zvečer legal k spancu. Odpravili smo se navkreber po snežišču proti mestu, kjer naj bi 6600 m visoko postavili tabor II. Veter je postajal vse močnejši in morali smo obleči vse, kar smo imeli s seboj.

Vse močnejše je naletaval sneg. Ledeni drobci so se mi kot igle zarivali v obraz. S skrajnimi močmi smo dosegli šotor, ki so ga pred nami postavili Baski. Namesto da bi legli k počitku, smo morali na smrt utrujeni začeti kopati ploščad, na katero bomo postavili šotor. Le nekajkrat sem zamahnil z lopato in od utrujenosti je nisem mogel več niti dvigniti. Podal sem jo tovarišu, sam pa sem hlastal za redkim zrakom in si masiral premrzle, že skoraj otrple ude.

Zjutraj je bilo treba odmetati šotor, ki ga je ponoči zasul snežni vihar.

Za delo, ki bi ga doma v Dolenjskih Toplicah opravil v nekaj minutah, smo štirje potrebovali debeli dve uri. Hoteli smo postaviti šotor, a nam ga je nenehno trgalo iz rok. Nekako nam ga je uspelo iztrgati iz krempljev vetra, utrgali smo ga s palicami in vrvmi in izčrpani zlezli vanj. Tedi in Grega sta šla spat v baskovski šotor, midva s Perom pa sva ostala v našem. Zavila sva se v topli spalni vreči in si spet masirala premrzle prste. Napol speč sem na gorilniku stalil kepo snega in skuhal juho in liter čaja. Neverjetno, kako je človek v stiski zadovoljen z majhnim. V liter čaja sem gledal v čudež. Juhe ne bi zamajal za nobeno gala večerjo v najboljši restavraciji tega sveta. Pojedla sva juho in pred spanjem vsa blažena posrebeli čaj.

Kljub izčrpanosti nisem spal. Tiščalo me je v mehuru in stalno sem moral lesti iz tople spalne vreče in hoditi na vodo, kar je bilo prav zoprno in hudo utrujajoče početje. Nekajkrat mi je uspelo celo zaspati, a le za kratek čas. Sanjal sem mučne sanje in se zbujal s presušeni glom, v glavi sem čutil močan pritisk. Naslednji dan mi je Grega pripovedoval, da ni mogel spati, ker je nekdo ves čas stokal, kot bi se dušil.

Grega in Tedi sta že ob šestih zjutraj prilezla v najin šotor. Podobno kot jaz tudi onadva nista mogla spat. Celo noč sta hlastala za zrakom. Edina rešitev je bila, takoj sestopiti v dolino, kjer je več kisika. Vrtelo se mi je v glavi kot še nikoli do sedaj. Počutil sem se grozno, kot bi imel žaganje v ustih, pa ga ne bi mogel izpljuniti. Čeprav sem stanovanca povedal, kako mi je, se ni prav veliko zanimal zame. Kar pustil me je stati na grebenu pred šotorom.

Zbudilo se je prekrasno jutro. Vsa Himalaja je v nešteto odtenkih zažarela v jutranji zarji. Jaz te lepote nisem videl, preveč sem imel dela sam s sabo. Vse bolj sem postajal apatičen. Čevlje in dereze sem si natikal cele pol ure. Nekje v polzavesti sem prepoznal vse značilne znake možganskega edema, najhujše oblike višinske bolezni, zaradi katere je ostalo v himalajskih gorah že ogromno alpinistov, tako začetnikov kot izkušenih himalaycev, ki so imeli za sabo že več osemtisočakov.

Delavci Avtohiše za zakonitost

Delavci, eden največjih upnikov Avtohiše Novo mesto, spodbijajo kupoprodajno pogodbo med Avtohišo Novo mesto in Avto Krko Pišce - Zakaj država ne ukrene nič?

NOVO MESTO, BREŽICE - Medtem ko imajo naši oblastniki polna usta obljub, želja in idej, da je treba raziskati oškodovanja družbenega premoženja v času očitno predvsem za delavce bolečega divjega lastninstva, pa imajo tisti, ki imajo v rokah dokaz o tem, slabe izkušnje s tistimi, ki bi morali preganjati tovrstni kriminal. Tako na primer eni največjih upnikov - delavci podjetij Avtohiša Novo mesto in Avtoservis Brežice vse bolj spoznavajo, da je z našim pravnim sistemom nekaj močno narobe, posebno še, ker je v igri več milijonov mark vredno premoženje, medtem ko bi se za manjše zneske v kakšni drugi zadevi ministrom že zdavnaj zamajal stolček.

54 nekdanjih delavcev Avtohiše Novo mesto je pred časom na okrogno sodišče v Novem mestu vložilo tožbo zaradi ugotavljanja ničnosti kupne pogodbe med Avtohišo Novo mesto in Avto Krko iz Pišec. Izpodbito tožbo so vložili le nekaj ur pred potekom enoletnega roka, po katerem bi kupoprodajna pogodba postala pravno veljavna, saj so za to pogodbo izvedeli povsem slučajno. Iz za delavce sporne pogodbe je namreč razvidno, da jo je tako v imenu prodajalca kot v imenu kupca sklenila ista oseba, saj je Jože Verstovšek direktor, lastnik in ustanovitelj tako prvega kot drugega podjetja. Torej je premoženje prodal sam sebi in to brez soglasja upnikov.

Delavce je zmotilo tudi določilo pogodbe, ki govori o kupnini,

ki je znašala skupaj 1,16 milijona mark, kupnina pa bi se lahko poravnala tudi tako, da bi se kompenzirala s terjatvami, ki naj bi jih imela Avto Krka do Avtohiše. Avto Krka se je po pogodbi zavezala poravnati slabo polovico kupnine v roku 3 mesecev po vknjižbi lastninske pravice na njegovo ime, do vknjižbe še ni prišlo, ostanek pa bi Avto Krka plačala v šestih obrokih vsako naslednje leto enega. Delavci opozarjajo, da je tako Avto Krka za dobrih 105 milijonov tolarjev, ki jih še ni plačala, dobila nepremičnine, vredne več kot 340 milijonov tolarjev.

Nična pogodba s Tremotehniko?

Pogodba med Avtohišo in Avto Krko je bila podpisana 18. marca lani, da pa je ironija še večja, je Avto Krka že več kot mesec dni prej, torej ko sploh še ni bila lastnik nepremičnin, odprodala tretjino nepremičnin Tremotehniko. Če bodo uspeli delavci dokazati, da je bila pogodba med Avtohišo in Avto Krko nična, bo nična tudi pogodba med Avto Krko in Tremotehniko. "S tem bi Avtohiša pridobila nazaj nekaj milijonov mark premoženja, kar bi pomenilo, da bi bilo lahko poplačanih 60 do 80 odstotkov vseh upnikov, ki so pred oškodovanjem družbenega premoženja vlagali v Avtohišo prav zato, ker so vedeli, da je tam veliki osnovni kapital, ki naj bi bil trden, sedaj pa je vrednost premoženja razvrednotena," pravi eden od podpisnikov.

Delavci Avtohiše so že v začetku leta 1997 sprožili pravdo pred

delovnim in socialnim sodiščem v Novem mestu, zahtevajo pa samo to, kar jim po zakonu pripada: da se jim poravnava razlika v plačah, ki jo je Avtohiša neupravičeno zadrževala od januarja 1992 do marca 1996, nekaj delavcev pa Avtohišo toži še za odpravnino. Njihov skupni zahtevek je dosegel že 1,5 milijona mark. Delavci, ki Avtohišo oziroma njenega direktorja Verstovška tožijo za odpravnino, sicer že imajo prvostopenjske odločbe v svojo korist, a zaradi Verstovškove pritožbe na višje sodišče so spet prisiljeni k čakalju. Na slabšem so delavci, ki zahtevajo razliko v plačah, saj kljub štirim obravnavam niso dosegli še nič, vse bolj pa jih moti očitno zavlačevanje.

DEL PREMOŽENJA - Delavci Avtoservisa iz Brežic so sicer dosegli sodno priznanje svojega vložnega denarja. Čeprav je bila sodba izdana že leta 1994, denarja še niso dobili, so pa v začetku julija letos na okrajnem sodišču v Brežicah uspeli z izbrisno tožbo podjetja ITG.

Brežice korak naprej

V nekoliko boljšem položaju so nekdanji delavci Avtoservisa oziroma njegove naslednice Avtohiše Brežice, saj imajo v rokah vsaj sodbo v imenu ljudstva, ki jim priznava terjatev iz naslova manj izplačanih plačah, čeprav ta nosi datum 26. oktobra 1994! Kako je potekalo divje lastninstvo v brežičkem primeru, podrobno opisuje tudi revizijsko poročilo Agencije RS za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij (zahtevo za revizijo so dali delavci kot upniki), v katerem je mogoče brati tako o začetnem najemu dveh podjetij, velikih več kot 2.500 kv. metrov z opremo vred, za katere je sedanji lastnik Jože Verstovšek mesečno plačeval le 800 mark najemnine.

Zaradi najemnine le 0,35 marke na kv. meter je bil tedaj v. d. direktorja Rudi Žižek sicer ovađen, vendar pa je bil preiskovalni postopek zaradi suma sklenitve škodljive pogodbe zoper njega ustavljen, čeprav je družbeno podjetje mesečno oškodovano za najmanj 12.000 mark! Če bi hotel osumljeni v pravnem postopku uveljaviti svoj premoženjskopravni zahtevek, bi moral kot zastopnik družbenega podjetja tožiti samega sebe. Do tega pa, logično, ni prišlo.

Revizijsko poročilo opozarja še na več nepravilnosti: na sporno prodajo nepremičnin Avtoservisa Verstovškovega podjetju ITG, saj revizijski organ dvomi v verodostojnost ostalih ponudb. Ponudba o prodaji ni bila namreč objavljena v nobenem dnevnem časopisu, javne dražbe ni bilo, prav tako ni bilo pridobljeno soglasje javnega pravobranilca. Knjigovodska vrednost prodanih nepremičnin je bila skoraj trikrat večja od vrednosti iz prodajne pogodbe. Tudi kupnina ni bila v celoti plačana oziroma ji je podjetje ITG neupravičeno kompenziralo in pobotalo s terjatvami, ki niso utemeljene, sporni pa sta bili tudi prodaja apartmaja v Kranjski Gori in zemljišča v Brežicah.

Med podjetjem ITG AHB in Avtoservisom je bilo, kot ugotavlja agencija, sklenjenih več pogodb v škodo družbenega podjetja, pri preverjanju poslovanja podjetja ITG AHB pa je ugotovila, da s strani direktorja Verstovška nekatere pogodbe niso bile sestavljene v času, ko naj bi nastale, ampak kasneje. V letih 1993 do začetka letošnjega leta je bilo v Brežicah podjetje Avtoservis zaradi lastninskega preoblikovanja oškodovano kar za 61,5 milijona tolarjev, zaradi sklenitve najemne pogodbe pa še za dodatnih 7 milijonov tolarjev.

T. GAZVODA

Avtohiša daje državi manj, kot bi morala

Zakaj pristojni organi ne ukrepajo, če pa so, kot ocenjuje odbor upnikov Avtohiše obveznosti podjetij Jožeta Verstovška do države kar okoli 1,5 milijona mark?

Poleg ministrstva za promet in zveze ter Direkcije RS za ceste smo eden največjih upnikov Avtohiše Novo mesto, d.o.o., saj jo za manj izplačane plače od 1. januarja 1992 do 31. 12. 1996 in pripadajoče obresti ter nekatere druge obveznosti iz pogodb o delu terjamo za 1,5 milijona mark.

Ko je v začetku leta 1997 Dolenjska banka, d.d., Novo mesto prodala družbo sedanjemu edinemu družbeniku g. Jožetu Verstovšku, je bila terjatev že znana, terjatev Direkcije za ceste pa je bila takrat precej nižja od danes nam znane. Temu primerna je bila tudi kupnina. V zadnjem letu in pol so bili poslovanje Avtohiše in dejanja sedanjega lastnika usmerjena v to, da se premoženje družbe, ki ga na dan prodaje med Dolenjsko banko in Verstovškom ocenjujemo na več kot 4 milijone mark, odtuji ter da se privede družba v stanje, ko iz poslovanja in svojih sredstev upnikom ne bo mogla poravnati obveznosti. Tako bi sedanji lastnik prišel za ceno, ki jo je plačal ob nakupu in je bila oblikovana na osnovi vrednosti premoženja ob upoštevanju obveznosti družbe, do celotnega neobremenjenega premoženja, upniki pa bi ostali praznih rok.

Ko je Avtohišo prevzel g. Verstovšek, je družba pričela tudi z drugačnim obračunom prometnega davka pri prodaji novih uvoženih vozil in neobračunavanjem prometnega davka od blaga in materiala, ki ga je porabila za svoje potrebe. Tako računi niso bili sestavljeni skladno z zakonom o prometnem davku, s pojasnilom glavnega davčnega urada Davčne uprave RS in s pravilnikom o uporabi zakona o prometnem davku. Prodajalec bi moral na račun ločeno izkazati davčno osnovo, ki

jo predstavlja toolarska protivrednost nabavne vrednosti uvoženega vozila skupaj z drugimi stroški prodaje ter ločeno carino ter druge uvozne dajatve. Pri prodaji novega uvoženega vozila se davčna osnova (vrednost avtomobila, plačana tujemu prodajalcu, povečana za stroške, nastale do slovenske meje) poveča za vse stroške, ki nastanejo od slovenske meje do kraja prodaje ter maržo prodajalca. Tako so v Avtohiši izkazovali preizkušeno davčno osnovo, saj v njo niso bili vključeni nekateri stroški uvoznika in drugi stroški prodajalca. Tako je v primeru, ko je bila cena vozila 1.609 tisoč tolarjev, stroški brez carine dobrih 285 tisoč tolarjev, za kolikor je bila preizkušena davčna osnova in za 57 tisoč tolarjev premalo zaračunan prometni davek po stopnji 20 odstotkov.

Če se privzame, da je obračun davka od prometa vozila pravilno obračunan, pa se postavlja vprašanje, kdo je zaračunal in plačal davek od storitev oziroma stroškov uvoznika, če ga sploh je in ali je bil obračunan in plačan davek od prometa drugih stroškov prodajalca. Niti eno niti drugo ni razvidno iz dveh računov, s katerima razpolagamo. Davek od obeh storitev bi moral biti obračunan po tarifni številki 1 od prometa storitev po 5-odstotni stopnji, po 18. januarju letos pa po stopnji 6,5 odstotka. V prikazanem primeru bi ta davek znašal dobrih 14 tisoč tolarjev.

Avtohiša Novo mesto je od aprila lani, ko je začela s takšnim obračunom prometnega davka pri prodaji novih uvoženih vozil, do danes prodala 150 do 200 vozil, katerih povprečna cena je podobna opisanemu primeru, zato ocenjujemo, da je Avtohiša Novo me-

sto premalo obračunala in plačala prometnega davka od prodaje vozila 8,5 do 11,5 milijona tolarjev ali pa je bilo premalo obračunana in plačana davka od prometa storitev v višini od 2 do 3 milijone tolarjev. Ker pa imajo Verstovšek še dve podjetji, ki s ukvarjata s prodajo novih uvoženih vozil, in sicer GPB Brežice in ITG Avtohiša Brežice, v katerih na tak način prodaja vozila že nekoliko dlje, gre za nepravilno obračunan in plačan prometni davek v višini nekaj 10 milijonov tolarjev! Prav tako smo seznanjeni, da Avtohiša Novo mesto pri porabi blaga in materiala za lastne potrebe ne obračunava prometnega davka od prodaje proizvodov. Če gre za takšno neobračunavanje, tedaj dalje, ko je družbo prevzel g. Verstovšek, menimo, da se davek ne obračunava tudi v drugih dveh njegovih podjetjih.

O takšnem načinu prodaje ne bile pristojne institucije že obveščene, pa niso nič ukrenile, pač so dovolile, da Verstovškova podjetja plačujejo državi veliko manj, kot bi morala. Ocenjujemo, da obveznosti države do omenjenih treh podjetij znašajo okoli 1,5 milijona mark, povečano za davčne obresti. Davčni urad v Novem mestu in v Brežicah, glavno davčno upravo RS, ministrstvo za finance in predsednika vlade Janeza Drnovška javno sprašujemo, kakšje je mogoče, da davčni organi kljub prijavi, da gre za nepravilno obračun prometnega davka v veliko škodo državnega proračuna, ne storijo ničesar, posebno še, ko gre za podjetnika, ki državi veliko dolguje tudi v drugih naslovih!

Odbor upnikov Avtohiše Novo mesto za manj izplačane plače

Miroslav Vute - 70-letnik

Prihodnji teden bo praznoval 70-letnico rojstva širok po Dolenjski in Beli krajini znani šolnik in družbenopolitični delavec Miroslav Vute. Po rodu je sicer iz Slovenskih Goric, vendar je po drugi vojni preživel večino let na Dolenjskem. Na vseh svojih delovnih mestih se je izkazal kot izvrsten delavec, predan učitelj in blagohoten vzgojitelj mladine, šolski ravnatelj, predstojnik, avtoritativna, vendar nadvse strpna in močna osebnost.

Rodil se je 3. avgusta 1928 v Šentlenartu. Ko so Nemci zasedli Štajersko, mu je bilo 13 let. Po končani meščanski šoli ga je okupatorski delovni urad poslal na državno posestvo v Haloze. Tu je naletel na dobrega upravnika, po rodu Istrana, zaradi sodelovanja s partizani pa sta se pred Nemci umaknila na Hrvaško in se pridružila partizanom. Tedaj je imel Vute komaj 15 let.

Po demobilizaciji 1945. leta se je odločil za učiteljski poklic, kajti tedaj je bila pri nas velika potreba po učitelstvu. Prevzel je pouk, obiskoval dopolnilne učiteljske tečaje in opravljal izpite pred državno komisijo. S tem mu je bilo omogočeno, da ob delu študira še na Višji pedagoški šoli v Ljubljani. Po dveh letih je diplomiral in postal predmetni učitelj zgodovine in zemljepisa.

Prvo službo je nastopil na osnovni šoli v Kuzmi v Prekmurju, drugo pa v Šentjanžu na Dolenjskem. Sam o tem pripoveduje takole: "Ker tu niso imeli ravnatelja, sem moral opravljati še njegove posle, ker pa tudi sobe ni bilo takoj na razpolago, sem tri tedne spal kar v Repovčevem kozolcu." Po diplomu na VPS 1952. leta je za preizkušenim in priljubljenim ravnateljem Mervarjem prevzel ravnateljsko mesto na žužemberški osnovni šoli, kasnejši nižji gimnaziji. Tu je dozoril kot šolnik, ravnatelj, poučeval in hkrati pomagal ustanoviti amatersko igralsko skupino in društvo Partizan. V Žužemberku - medtem si je ustvaril tudi družino - je ostal devet let, ki se jih še danes zelo rad spominja.

Njegova nadaljnja kariera je bila taka: 1961-1965 vodja oddelka za izobraževanje odraslih na Zavodu za izobraževanje

kadrov in produktivnost del v Novem mestu; 1965-1971 direktor Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo; 1971-1977 ravnateljsko mesto na novoosnovani osnovni šoli Grm, kjer je ob pomoči pedagoga in izbornega metodika Martina Fujsa, nekdanjega pedagoškega svetovaleca, osnoval hospitacijske razrede, kjer so se lahko izpopolnjevali učitelji iz vseh osnovnih šol na Dolenjskem in v Beli krajini. S tem pa se je močno povečal tudi ugled celotne šole. V letih 1977-1982 je kot član izvršnega sveta občine Novo mesto učinkovito vplival na izvajanje referendumskega programa izgradnje srednjih šol. Tako je bil z ustanovitvijo Srednješolskega centra v Šmihelu omogočen razvoj srednjega šolstva, ki ga je tako močno potrebovala naglo rastoča dolenjska industrija.

L. 1982 je Vute prestal hudo operacijo in se razmeroma mlad umaknil v pokoj. Vendar tudi zdaj ne miruje povsem; ukvarja se z vprašanji upokojenecv, dela v stranki DeSUS, ribari in v sezoni gobari, rad pa se tudi ukvarja s svojimi vnuki.

Dragi Slavko, ko bomo te dni slavili Tvoj pomembni življenjski jubilej, se bo najbrž spet oglasila naša slovenska pesem, verjetno tudi tista bridko lepa pesem o tem, kako so zabačale gore in zašumeli lesi in kako se nikdar več ne vrne doba mladosti. Žal tokrat pesem ne bo zvenela tako, kot je nekoč, ko so z nami prepevali tvoji najljubši prijatelji, ki jih žal, ni več: dobri Janez, možati Dolfe, šaljivi Milko, nepozabna Vilko in Bojani, vsi izborni šolniki, vsi izvršni pevci... Prijatelji

Mercator

v akciji

od 30.7. do 13.8.'98

SUPER UGODNO

Namaz s papriko

330 g
Eta, Kamnik

stara cena 447,70

289,00

Loška goveja salama

vak. pak.
1 kg
Mesnine
dežele
Kranjske

stara cena 2.160,30

1.299,00

Kraški zašinek

vak. pak.
1 kg, Kras, Sezana

stara cena 3.867,10

2.999,00

in še 25 posebej označenih izdelkov!

http://www.mercator.si Ponudba velja do prodaje zaloga!

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

DAVČNI ZAVEZANCI IN DAVČNA OSNOVA

Davčni zavezanec

Davčni zavezanec je vsaka oseba, ki na samostojen način izvaja neko ekonomsko dejavnost oziroma promet blaga ali storitev, opravljen za plačilo in ne glede na pravni status in v višini, ki v zadnjih dvanajstih mesecih preseže 5.000.000 SIT. Davčni zavezanec je lahko tudi vsaka druga oseba, ki opravlja promet blaga ali storitev, ki pa v zadnjih dvanajstih mesecih ne preseže 5.000.000 SIT, če se prostovoljno odloči, da bo vstopila v sistem DDV. Zaradi zagotovitve enakih pogojev za gospodarjenje na trgu so davčni zavezanec tudi državni organi in organizacije, organi lokalnih skupnosti ter druge pravne osebe javnega prava, kadar nastopajo na trgu na konkurenčni podlagi.

Davčni zavezanec je torej vsaka oseba, ki opravi promet blaga oziroma storitev, od katerega se obračunava in plačuje DDV.

DDV mora plačati tudi davčni zastopnik za davčnega zavezanca, ki v Sloveniji nima svojega sedeža oziroma poslovne enote ali stalnega bivališča in na območju Slovenije opravi promet blaga ali storitev. Če davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža, ne imenuje davčnega zastopnika, plača DDV prejemalec blaga oziroma storitev. Plačnik DDV je, tudi vsaka oseba, ki na račun ali drugem dokumentu, ki služi kot račun, izkaže DDV, ki ga ne bi smela izkazati. Pri

uvozu blaga je plačnik DDV carinski dolžnik, ki je določen v skladu s carinskimi predpisi oziroma prejemnik blaga.

Dejavnost in promet

Davčni zavezanec je torej vsaka oseba, ki na samostojen način izvaja neko ekonomsko dejavnost. Dejavnost pa obsega aktivnosti na področju proizvodnje, predelovanja, trgovine in storitev, sem sodi tudi vsaka poklicna, premogovniška in kmetijska dejavnost ter izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic. Promet, opravljen za plačilo, predpostavlja obstoj neposredne protivrednosti za prodajalca oziroma izvajalca in sicer ne glede na naravo ali vrednost, ne glede na namen – ali je pridobiten ali nepridobiten in ne glede na rezultat – ali povzroča izgubo ali dobiček.

Davčna osnova

Za DDV je značilna široka davčna osnova. Načelno je obdavčen ves promet blaga in storitev. Osnovno načelo davčne osnove je, da je to vse, kar mora prejemnik blaga ali storitev ali druga oseba dati, storiti ali plačati za dobavljeno blago ali opravljene storitve. Vključuje tudi posredne stroške, kot so provizija in stroške pakiranja – embalaža ter stroške prevoza in zavarovanja. V davčno osnovo ne sodijo znižanja cen, priznana zaradi predčasne plačila,

cenovni popusti in rabati, ki so priznani kupcu v času dobave, ter stroški, ki so nastali po kupčevem oziroma naročnikovem naročilu v njegovem imenu in za njegov račun.

Pri uvozu blaga je davčna osnova vrednost blaga, določena v skladu s carinskimi predpisi, povečana za davke, takse in druge dajatve, ki se plačujejo izven ozemlja Republike Slovenije, in tiste dajatve, ki se plačujejo pri uvozu: trošarine in druge davke, ki se plačujejo na ozemlju Republike Slovenije. Prav tako se pri uvozu blaga v davčno osnovo štejejo tudi stroški provizije, stroški embalaže, prevoza in zavarovanja, ki nastanejo po uvozu blaga do prvega namembnega kraja v Republiki Sloveniji. Če je vrednost, ki je podlaga za določitev davčne osnove pri uvozu blaga, določena v tuji valuti, se za preračun te vrednosti v domačo valuto upošteva tečaj, določen v skladu s carinskimi predpisi. Pri prometu rabljenih stvari, nabavljenih od oseb, ki niso davčni zavezanec, je davčna osnova razlika med prodajno ceno in nabavno ceno. V primeru, ko je razlika negativna, je davčna osnova enaka nič. Če se davčna osnova naknadno spremeni zaradi vračila, popustov ali nezmožnosti poplačila, lahko davčni zavezanec, ki je opravil promet blaga oziroma storitev, popravi (zmanjša) znesek DDV.

V nadaljevanju: Davčne stopnje

KJER ME JE MAMA ZIBALA - Ob 90. obletnici adlešiške folklorne skupine so krajevna skupnost Adlešiči, prosvetno društvo Božo Račič, Turistično društvo in Društvo kmečkih žena zadnje julijske soboto pripravili srečanje Adlešičanov, ki so se raztepli po svetu. Prireditev so poimenovali *Tu me je mama zibala*, na njej pa so poleg domačinov, med katerimi niso manjkale predice (na fotografiji), predstavili tudi folklorna skupina KUD Mahično pri Karlovcu ter belokranjska rojaka pesnik Janez Petkoš z Bleda in Katica Koll. Na domačijah Raztresenovih in Cvitkovičevih pa so obiskovalci obudili spomine na mlade dni. Prireditev je bila z odzivom zadovoljni in obljublajo, da bodo tovrstna srečanja pripravili tudi v prihodnje. (Foto: M. B.-J.)

ŠANSONI IN CIGANSKE PESMI - Pestrost metliških poletnih prireditev Pridi zvečer na grad sta v soboto dopolnila s šansoni Melita Osojnik ter z ruskimi romancami in cigansko glasbo duet Ira Roma. Irina in Aleksander Guščin (na fotografiji) prihajata iz Samare ob Volgi. A trenutno živita v Sloveniji, kjer s kitaro, violino ter petjem navdušujeta občinstvo, ki ju - tako kot ju je tudi v Metliki - sprejme vedno z velikim navdušenjem. (Foto: M. B.-J.)

DVE DRUGI MESTI
ZA NAŠE KASAČE

LJUTOMER - Na nedeljskih kasaških dirkah v Ljutomeru so se kar dobro odrezali naši kasači. Osvojili so štiri vidna mesta. Drugo mesto sta osvojila Tassel Tina (M. Slavič ml., Posavje Krško) in Bukefalos (V. Maletič, Šentjernej), Tassel Tina je dosegla odlični kilometrski čas (1:15,2), Lamex B (Lučič, Posavje) je bil četrti, peto mesto pa je osvojila še Sissi Sara (V. Maletič).

MEN'S FUTURE NA OTOČCU

OTOČEC - Prišel se je velik mednarodni teniški turnir na Otočcu Men's Future, z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Med 64 udeleženci kvalifikacij je nastopil tudi Novomeščan Tomaž Budja, ki ga je v prvem krogu premagal Poljak Domka. S posebnim povabilom organizatorja pa bo med 32 finalistov zaigral tudi nadarjeni Brežičan Nikola Maljkovič. Danes bodo na turnirju odigrali 2. krog, jutri so na programu že četrtfinalni boji, v soboto polfinale in v nedeljo še finale. Igra se ob 11., 15. in 17. uri.

APLAVZ NI OBVEZEN

Varnostna služba
bo okrepljena

To soboto bo metliško grajsko dvorišče napolnila publika, ki se je menda upravljavci gradov in drugih starih stavb v Sloveniji bojijo kot vrag križa. Šlo naj bi za (mlade) ljudi, ki jim bojda ni nič sveto, ki nimajo do stvari vrednostnega odnosa. To pomeni, da bi se lahko, vzpodbujeni z glasbo, znesli nad grajskimi zidovi, stenami, šipami. Če bi do tega res prišlo, bi bila zadeva dokaj neprijetna, predvsem za pripravilce mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad, saj nenazadnje odgovarjajo za vse, kar se v času predstav dogaja.

Toda težko je verjeti, da sta Indust bag in Cancenberg, benda sestavljen iz domačih glasbenih zanesenjakov, tako zažigalni skupini, da bi gledalstvo pripravili do dejanj, ki niso uspela niti Turkom niti drugim, po teh krajih klatečim se osvajačem. Se pravi, da bi v transu spremenilo podobo grajske stavbe. Industbagovci niso mlečnozobci, da bi privlekli pred oder, na katerem nastopajo, nerazodno mladež, saj če bi bili v mladosti spolno aktivnejši, bi vsaj eden med njimi bil že na tem, da ga vnuček po dvorišču kliče dedek. Za skupino Cancenberg ljudi še ni bilo slišati, da bi se ob njihovem prepevanju in igranju pubertetne metale na trepalnice, četudi so fantje resno razmišljali, da bi se na grajskem dvorišču pojavili v pižamah. Misel so opustili, ker je boje enemu od njih stara mama zagrozila z leskovo palico.

Se je pa kljub vsemu pripravljali odbor odločil okrepiti ta večer varnostno službo, če ne že zaradi glasbe, ki bo donela z odra, pa zavoljo sodčkov piva in ruma, ki bodo odprti v grajski točilnici. Maligani so nevarnejši od vseh decibelov in na alkohol nevarneje možgane imajo večji vpliv kot na s to snovjo večkrat prepevane sive celice. Hočem reči, da lahko kdo postane neobvladljiv tudi na koncertu Tria Lorenz in da Indust bag ter Cancenberg nista za takšno stanje niti najmanjši povod.

TONI GAŠPERIČ

Gasilsko slavlje
v Šmihelu
pri Žužemberku

Tudi knjižica

ŠMIHEL PRI ŽUŽEMBERKU - S petkovo mašo za vse pokojne gasilce in s slavnostnim občnim zborom so šmihelski gasilci pričeli praznovanje 70-letnice delovanja prostovoljnega gasilskega društva. Na občnem zboru so podelili priznanja in zahvale gasilcem, ob jubileju pa je spregovoril tudi župan Mestne občine Novo mesto Franci Koncilija. Silva Papež, gasilka in učiteljica v tamkajšnji šoli, je predstavila novo knjižico "70 let gasilstva v Šmihelu".

V soboto, 25. julija, so gasilci pripravili proslavo, na kateri so sodelovali žužemberški rogisti LD Plešivica, mešani cerkveni pevski zbor iz Šmihela in mladi gasilci ter gasilke. Zbrane so pozdravili Franc Bartolj, podpredsednik GZ Novo mesto, predsednik domačih gasilcev Jože Zaletelj in predsednik KS Žužemberk Franc Škufca, domači župnik Drago Markuš pa je blagoslovil podobo sv. Florjana, ki jo je na pročelje gasilskega doma naslikal Martin Blatnik iz Velikega Lipovca.

S. MIRTič

PREGNAL GA JE
ALARM

GRČEVJE - V soboto, 25. julija, ob 2. uri ponoči je prišel nekdo do zidanice v Srednjem Grčevju ter poskušal vlomiti v osebni avto, ki je bil parkiran pri zidanici. Med poskusom vloma se je vključil alarm, ki je zbudil ženo oškodovanca iz Domžal. Ta je odšla na balkon in slišala, kako je neznanec z vso hitrostjo odpeljal stran. Zaradi poskusa vloma je na avtu škoda za 10 tisočakov.

ŠE GOSTE
JE BILO STRAH

METLIKA - V soboto, 25. julija, zvečer sta se voznik 22-letni S. S. in sopotnik 29-letni I. S. iz Trebnjega peljali z osebnim avtom z veliko hitrostjo peljala po lokalni cesti v kampu Iskra v Primostku in po zelenicah ter s tem ogrozila varnost gostov v kampu. Ko so ju policisti hoteli legitimirati, sta se oba nesramno obnašala in nista hotela pokazati dokumentov, zato so ju, da bi ugotovili, kdo sta, odpeljali na policijsko postajo. Tudi tam se nista umirila, zato sta noč preživela v družbi policistov.

A. K.

Z NOŽEM NAD
VOZNIKA

ČRNOMELJ - V soboto, 25. julija, nekaj po 18. uri se je 22-letni A. M. iz okolice Trebnjega peljal z osebnim avtom iz Vinice proti Črnomlju. Ko se je v Črnomlju pripeljal v Ulico Staneta Rozmana, je za njim z Ločke ceste pripeljal neregistriran osebni avto, v katerem sta se peljala dva mlajša moška in sta ga hotela prehiteti, vendar jima to ni uspelo. Ko je A. M. pripeljal na Cankarjevo ulico pred stanovanjski blok, je za njim spet pripeljal neznan voznik. A. M. in njegove sopotnice so izstopili iz avta, prav tako pa tudi oba neznanca moška. Voznik je stopil do A. M. in pričel na njega kričati, ga odrivati in ga je enkrat brcnil v nogo. A. M. je neznanca poskušal pomiriti, tedaj pa je opazil, da gre proti njemu drugi neznanec, ki je držal v roki večji nož. A. M. je stekel proti bloku, neznanec pa se je čez čas vrnil k avtu. Policisti o neznanecih še zbirajo obvestila.

PRETEPAL DOMAČE

GRADAC - V nedeljo, 26. julija, zvečer so policisti pridržali vinjenega 44-letnega M. H. iz Gradca, ki je doma pretepal domače in razbijal inventar v kuhinji. Ker se ni umiril niti ob prihodu policistov, so ga ti pridržali do iztreznitve. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

PRIREDITVE OB
SPOMINSKEM DNEVU

LOŠKI POTOK - Vaški odbor Travnika vabi vse krajanje na srečanje ob spominskem dnevu, ko je vas Travnik v znani roški ofenzivi leta 1942 do tal pogorela, mnogi so padli kot talci, še več pa jih je bilo odpeljanih v taborišče na Rab. Spominsko srečanje bo v petek, 31. julija, ob 20. uri pri Malnih. V nedeljo, 2. avgusta, ob 11. uri odbor borcev notranjskega odreda vabi borce in krajanje na tovariško srečanje na Ogenjce. Vaški odbor Travnika bo na spominski dan, 31. julija, organiziral tudi malonogometni turnir, ki se bo začel ob 15. uri na hribu.

KOMUNIKACIJSKE
DELAVNICE

LAZEC - V nedeljo so se v Lazcu v občini Loški Potok pričele enotedenske komunikacijske delavnice za brezposelne iz projekta Suhe robe. Delavnice vodi Vitra, financira pa jih republiški zavod za zaposlovanje. Delavnice obiskuje 12 oseb.

ISDN & SIOL

Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh komunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo ISDN in SIOL storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev ISDN, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem SIOL, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

NEVESTA IZ AMERIKE - Kulturno društvo Hinje je v nedeljo v župnišču Hinje odigralo komedijo v treh dejanjih *Nevesta iz Amerike*. Tokrat so se predstavili že tretjič, dve predstavi pa so pripravili za mlade, ki so gostovale na Raglji v Prevolah. Predstava je bila lepo obiskana, igralka pa se že pogovarjajo za nastope v drugih krajih. Na sliki: mlade igralko KD Hinje ob zaključku predstave. (Foto: S. Mirtič)

POPEK V SPOMIN - Člani TD Suha krajina pod vodstvom predsednika Vlada Kostevca in vodiča Janeza Glihe so skupaj z domačim župnikom Dragom Markušem in še nekaterimi domačini položili cvetje in prižgali svečo na grobu zgodovinarja, prizadevnega družbenega delavca, ustanovnega člana PGD Šmihel, župnika in moža, ki je celih 51 let skrbel za napredek v kraju Šmihel pri Žužemberku, Alojzija Zupanca, ki je pokopan v Šmihelu. (Foto: S. Mirtič)

V SPOMIN

*Bog pa tako govori,
da se vidimo
nad zvezdami.
(žena Justina)*

7. avgusta mineva 19 let, odkar Te ni več med nami,

ALOJZ JALOVEC

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujoci: žena Justina, hčerka Milka, sinova Vlado in Slavko z družinami

ZAHVALA

*Srce je tvoje dalo vse kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.
Spomini nate še živijo,
zdaj solze naše tvoj grob rosijo.*

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, brat, oče, dedek in pradedek

JULIJ RAKAR st.

pečarski in lončarski mojster

iz Gradca 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebej še zahvala osebjem Doma starejših občanov Črnomelj.

Žena Vida, sestra Tončka, sin Julij, hčerke Vida, Štefka, Anica in Milica z družinami

V SPOMIN

*Čas hiti,
spomin živi.*

1. avgusta mineva 5 let, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

RUDI PUNGERŠIČ

iz Dul 11 pri Bučki

Ponosni, da smo ga imeli, z ljubeznijo, hvaležnostjo in spoštovanjem čuvamo spomin nanj. Hvala vsem, ki ga še imate v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po zahrbtni bolezni nas je v 61. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, dedek, tast, stric in svak

JOŽE GERGŠIČ

iz Črnomlja

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem za darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Hvala zdravniškemu osebjem Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto in zdravstvenemu osebjem ZD Črnomelj, župniku in Jožetu Žagarju za poslovilne besede. Zahvaljujemo se tudi Združenju šoferjev Črnomelj.

Žalujoci: žena Magda, sin Matjaž in hči Marina z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila draga sestra in teta

MARIJA KOREN roj. Gospodarič

iz Martinje vasi pri Šentlovrencu

Hvala vsem, ki ste pokojno teto pospremili na zadnji poti, ji darovali sveče, cvetje in za sv. maše. Zahvaljujemo se GD Šentlovrenc za organizacijo pogreba, pevcem in govorniku ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: sestri in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

JOŽEFA ZUPANČIČ

iz Stavče vasi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za sv. maše ter vsem, ki so pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. dekanu za lepo opravljen obred, pevcem ter Pogrebni službi Novak. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

*Zaprla trudne si oči,
spočila žuljave dlani.
Od nas za vedno si odšla,
a v naših srcih nezabljena.*

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

MARIJA SLADIČ roj. Pirnar

Trebelno 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo osebjem Zdravstvenega doma Mokronog, g. župniku za opravljen obred, pevcem za zapete pesmi ter pogrebni službi Oklešen. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Tone, sinova Jože in Stane z družino, hčerke Milena, Slavi in Ani z družinami

OSMRNICA

Pretresla nas je žalostna vest,
da je mnogo prezgodaj, sredi ustvarjalnega dela
sklenil svojo življenjsko pot

ZVONE BABIČ, dr. med.

specialist internist

Pogreb pokojnega bo danes, 30.7.1998, ob 18. uri pri Treh farah pri Metliki.

Na dan pogreba bo od 9. ure dalje ležal v mrliški vežici v Ločni.

Hvaležni smo mu za njegovo predano delo zdravnika in prijateljska druženja!

Zaposleni
v Splošni bolnišnici
Novo mesto

HVALA ZA POROČANJE

Organizatorji proslave ob 55-letnici prihoda prve zavezniške misije h glavnemu štabu narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije se Dolenjskemu listu iskreno zahvaljujemo za sodelovanje in poročanje o naši prireditvi "NOB in zavezniški", ki je bila 28. junija v Beli krajini, ter za obujanje spomina na zgodovinske dogodke, ki so vezani na sodelovanje slovenske partizanske vojske z zavezniki.

IVAN DOLNIČAR
predsednik ZZB NOB Slovenije

ZAHVALA

*Tih deževen dan se večeri v vsakdan.
Na tih deževni dan Te je najmanj.
Siv oblak se skloni in je zaman.
(B. Simoneti)*

Po hudi bolezni nas je v 65. letu starosti zapustila naša draga žena, hči, mamica, babica in tašča

MARIJA MILIČ rojena Bradač

iz Meniške vasi

Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter sosedu Luki Aščiču in njegovi ženi, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence, cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo kolektivu Nove Ljubljanske banke Novo mesto, dr. Miru Balažiču, dr. Ireni Hudoklin, Pljučnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto in osebjem Kliničnega centra. Najlepša hvala tudi govorniku Petru Jazbecu.

Žalujoci: mož Tonko, mama Marija, hčeri Jadranka in Zdenka z možema, vnuki Urška, Živa, Luka in Izabela

OSMRNICA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je umrl naš sodelavec

IZ SEKTORJA ZA PROIZVODNJO ZDRAVIL

JOŽE ZUPANČIČ

upravljalca strojev v obratu za proizvodnjo injekcij

iz Birčne vasi 35

Od pokojnika smo se poslovili v soboto, 25. julija 1998, na pokopališču v Šmihelu. Ostal bo spomin nanj.

Delavci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

tedenski koledar

Četrtek, 30. julija - **Julita**
 Petek, 31. julija - **Ignac**
 Sobota, 1. avgusta - **Peter**
 Nedelja, 2. avgusta - **Alfonz**
 Ponedeljek, 3. avgusta - **Lidija**
 Torek, 4. avgusta - **Dominik**
 Sreda, 5. avgusta - **Nives**

LUNINE MENE
 31. julija ob 14.05 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 30.7. do 1.8. (ob 19. uri), 2.8. (ob 19. in 21. uri) ter 3.8. (ob 21. uri) glasbena komedija *Spice girls*. Od 30.7. do 1.8. (ob 21. uri) akcijski film *Ognjeno obzorje*. 5.8. (ob 21. uri) črna komedija *Pasji devci*.

ČRNOMELJ: 30.7. (ob 10.30) ameriška komedija *Možje v črnem*. 31.7. in 1.8. (ob 21. uri) pustolovski akcijski film *Preživetje*. 2.8. (ob 19. in 21. uri) kriminalni film *Nepomembneži*.
DOBROPOLJE: 2.8. (ob 15. uri in 20.30) ameriška drama *Marvinova soba*.
GROŠUPLJE: 31.7. (ob 20. uri) ameriška drama *Marvinova soba*.
KRŠKO: 30.7. (ob 18. uri) in 31.7. (ob 20. uri) komedija *Gospod Magoo*. 1.8. (ob 20. uri) in 2.8. (ob 18. uri) komedija *Gospod Bean*.
METLIKA: 31.7. (ob 21. uri) kriminalni film *Nepomembneži*. 2.8. (ob 19. in 21. uri) pustolovski akcijski film *Preživetje*.
NOVO MESTO: Od 30. do 5.7. (ob 19. uri) komedija *Skrivnostno plemo*. Od 30. do 5.8. (ob 21. uri) triler *Divje strasti*.
RIBNICA: 1.8. (ob 22. uri) ameriška drama *Marvinova soba*.
VELIKE LAŠČE: 1.8. (ob 20. uri) ameriška drama *Marvinova soba*.

KMETIJSKI STROJI

DEUTZ 4006, letnik 1974, 4170 ur, prodam za 700.000 SIT. ☎ (068) 58-081. 2969
 TRAKTOR URSUS 335 in kosilnico BCS v dobrem delovnem stanju ugodno prodam. ☎ (068) 49-592. 2991
 VISOKOTLAČNO balirko za seno in slamo prodam. ☎ (068) 64-082. 2989
 NOV TRAKTOR KARARO, 30 KM, prodam. ☎ (068) 30-305. 2990

KUPIM

DELNICE Vizije, Dane in ostale kupim. ☎ (0608) 71-039. 2957
 DELNICE Telekom, Žita, Pivovarne Laško in Union, Arkade in ostale ugodno odkupim. ☎ (041) 669-221. 3004
 DEKLIŠKO kolo za starost 8 let, kupim. ☎ (068) 326-112. 2975
 300 KOM strešne opeke Kikinda, model 272, kupim. ☎ (068) 326-089. 3007

MOTORNÁ VOZILA

GOLF 1,3 B, letnik 1988, 110000 km, registriran do 7/1999, brezhiben, cena 670.000 SIT, prodam. ☎ (068) 53-170. 2950
 R4, letnik 1990, prodam. Julij Novak, V Brezov log 16, Novo mesto. 2971
 R4 GTL, letnik 1991, prodam. Tržiška ulica 6, Novo mesto, ☎ (068) 21-675. 2974
 GOLF JXD, letnik 1989, prodam. ☎ (068) 84-035. 2980
 CLIO 1.2, letnik 1995, prvi lastnik, registriran do 7/99, garažiran in redno servisiran, prodam. ☎ (068) 325-824. 2986
 KORADO G 60, letnik 1989, registriran do 6/99, veliko dodatne opreme, prodam ali menjam. ☎ (041) 71-45-71 ali (068) 73-929. 2992
 SPAČKA, registriranega do 7/1999, prodam. ☎ (068) 26-715, zvečer po 21. uri. 3009
 JUGO 60, letnik 1989, 90.000 km, dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. ☎ (068) 70-248. 3006
 126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068) 85-579. 2977

PASSAT, klima, kovinsko zelen, star leto in pol, prodam. ☎ (068) 83-032, po 21. uri. 2996

R 5, 11/95, 21.000 km, bel, prvi lastnik, prodam za 850.000 SIT. ☎ (068) 89-517. 3013
 SAXO 1.1 i, 10/96, 12.000 km, 5 vrat, CZ, kovinska barva, zračna blazina, radio, prodam za 1.200.000 SIT. ☎ (068) 371-740, po 16. uri. 2995

R5 CAMPUS, letnik 1991, kovinsko siva, cena 490.000 SIT. ☎ (068) 28-815. 2967
 126 BIS, letnik 1991, registriran do 4/1999, prodam. ☎ (068) 23-512. 2968

ASTRA GTL 1.6, 5 vrat, kovinsko srebrne barve, 70.000 km, prodam. ☎ (068) 325-699. 3014

JUGO 45 Koraj, letnik 1989, rdeče barve, 90.000 km, registriran do 22.8., prodam. ☎ (068) 79-589. 2955

GOLF 1.6 diesel, S paket, letnik 1984, ugodno prodam. ☎ (068) 76-068, popoldne. 2998

R5 Campus, rdeč, 5 vrat, letnik 1992, prodam. ☎ (068) 73-069. 3008

GOLF 1.4 CL, letnik 1993, 42.000 km, 4 vrata, rdeč, ohranjen, prodam. ☎ (068) 44-784. 3000

OBVESTILA

ZIDAR izdeluje kamnite škarpe in druga zidarska dela. ☎ (068) 45-062. 2984

POSEST

V NOVEM MESTU, C. brigad 24, prodam dvanadstropno stanovanjsko hišo (stanovajske površine 380 m², vrt 850 m², klet, garaža, KATV). ☎ (068) 24-388. 2944

HIŠO v centru Krškega, 7.50 arov zemljišča, z vrtno, dovoz do hiše, izredno primerno mesto za obrt (pisarne), prodam. ☎ (0608) 21-657. 2949

GARAŽO na Mestnih njižah prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (061) 152-6334. 2983

HIŠO v Kandiji prodam. ☎ (068) 324-146, zvečer. 2985

DVE ZAZIDLJIVI PARCELI v Straži, vsaka po 8 arov, prodam. ☎ (068) 83-032, po 21. uri. 2994

40 A kostanjevega gozda v Golobinkju pri Mirni Peči, prodam. ☎ (068) 323-133. 2976

PREKLICI

IVAN ŠTANGELJ, Jama 1, Novo mesto, prepovedujem vsako hojo, vodenje ali spuščanje psov po mojih pašnikih, ograjenih z žično mrežo. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. 2941

PRODRAM

POHORSKI KAMEN škrljavec, različnih barv, prodajamo in polagamo. Možna dostava. ☎ (063) 762-433. 2135

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063) 451-082. 2826

400 I dobrega cvička in 100 I sadjevca ugodno prodam. ☎ (068) 41-187. 2946

KAMEN: Pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin. Nudimo polaganje kamna in prevoz. Tel./fax: 063/754-003 ali GSM 041/621-478

LES: Stenski opaž, brune, ostreže, late, talni pod, rezan les. Nudimo prevoz. Tel./fax: 063/754-003 ali GSM 621-478.

VINO, belo in rdeče - cviček, prodam. ☎ (0608) 31-770, zvečer. 2947

DRVA in traktor IMT 533, z okvaro motorja, prodam. ☎ (068) 78-466. 2972

VINO šmarnico prodam po 100 SIT/l. ☎ (068) 65-704. 2973

CVIČEK prodam. ☎ (0608) 87-342. 2939

RDEČE VINO odlične kvalitete, cena 180 SIT/l, in vinsko žganje ekstra kvalitete, cena 650 SIT/l, prodam. ☎ (0608) 21-398. 2952

SKORAJ nov leseni koruznjak prodam. ☎ (068) 89-765. 2962

400 I kvalitetnega belega vina ugodno prodam. ☎ (068) 323-700. 2956

VINO šmarnico prodam, 100 SIT/l. ☎ (068) 28-920. 2945

BELO CEPLJENO vino prodam. ☎ (068) 79-847. 2940

VINO cviček prodam. ☎ (068) 42-818. 2963

RDEČE in belo vino ugodno prodam. ☎ (068) 42-071. 2993

BELO VINO zelo ugodno prodam. ☎ (068) 42-465. 3011

300 I VINA šmarnice prodam po 100 SIT/l. ☎ (068) 79-854 ali (068) 84-151, po 20. uri. 2979

RAZNO

VARSTVO za enoletno deklico iščemo. Zaželjeno priporočilo! ☎ (041) 726-707. 2943

NUDIM VARSTVO otrok v Vavti vasi. ☎ (068) 83-002. 2987

GOSTINSKI lokal, opremljen, gostinski vrt, možnost večjih prireditev, veliko parkirišče, čudovit ambient, samo resnemu gostincu oddam za daljše obdobje. ☎ (068) 322-207 ali (068) 322-905. 2999

OPAŽNE BLEDE plošče, plohe in punte posodim. ☎ (068) 342-506. 3001

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.
 Cigaletova 15, 1000 Ljubljana

Novo!

Stanovanjski krediti že od
TOM + 4,5 % naprej!

Informacije na tel. št. 062/449 24 70

SLUŽBO DOBI

COMMEX, d.o.o., servis za čiščenje, takoj zaposli delavca s poklicem ali brez plačila za nedoločen čas s poskusnim 3-mesečnim delom. Pogoji: državljanstvo R SLO, tekoči pogovorni jezik sloveščine in vozniški izpit B kategorije. Dodatne informacije na ☎ (068) 322-622. 2808

ZAPOSLIM natakario za nedoločen čas. ☎ (068) 85-671, zjutraj do 9. ure ali zvečer po 20. uri. 2966

DELAVCE v kovinski stroki z znanjem varjenja zaposlimo. ☎ (0609) 617-700. 3002

KUHARICO ali pripravnico zaposlimo. ☎ (068) 44-551. 3005

IEO, d.o.o., izpostava Novo mesto. Želiš-hočeš-dobiš. Delati-zasluziti-super plačo, redno in počitniško delo! Kako? Prijaviš se na razpis, najbolje takoj na ☎ (068) 341-153, izgubiš nič, lahko samo pridobiš! 3015

V OKREPČEVALNICI JEŽEK redno ali honorarno zaposlimo natakario. ☎ (068) 73-813 ali (041) 736-644. 2942

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE, 36 m², na Mirni, prodam. ☎ (0609) 646-902 ali (064) 564-550. 2938

OPREMLJENO enosobno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068) 323-973. 2959

ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068) 27-134. 3012

GARSONJERO, opremljeno, v Novem mestu najamem. ☎ (068) 24-834. 2981

ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068) 321-790, po 15. uri. 2988

DVOSOBNO in enosobno opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068) 323-785 in 324-433. 3010

ŽENITNE PONUDBE

UREJAMO resne zveze za samske, razvezane in vdove. Osební obisk in diskretnost! ☎ (068) 326-033. Sreča, ženitna posredovalnica, Novi trg 11, p.p.29, Novo mesto. 2948

VDOVEC, star 60 let, iz okolice Šentjanža na Dolenjskem, z manjšo kmetijo, iščem žensko za skupno življenje in preganjanje samote. Šifra "OSAMLJEN" 2953

STE OSAMLJENI, si želite družbe s prijatelji, prijateljicami ali pari? Lahko pokličete na telefon 090 43-95, ali pošljite pisne ponudbe na: P.P. 07, 8000 Novo mesto. 3003

ŽIVALI

VALILNICA NA SENOVEM obvešča cenjene kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevni in večdnevni piščancev. Vse informacije dobite na ☎ (0608) 71-375. 526

MLADE NESNICE, jarkice, hisxe, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovce, Črnomelj. ☎ (068) 52-806, Gostišče Krule, Mostec, Dobova. ☎ (0608) 67-587, Vera Což, Slepšek 22, Mokronog. ☎ (068) 49-711. 2437

BREJJE ovce, JS pasme, prodam. ☎ (068) 49-665. 2958

Salon za pse
 Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto
 ☎ 068/324-377

KOKOŠI, bele, težke, rjave jarkice, enoletni kokoši nesnice in bele piščance prodajamo vsak dan! Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (068) 42-524.

RJAVE in grahaste jarkice pred nesnostjo prodajamo ter zbiramo naročila za enoletne sečne bele piščance in težke kokoši za zaklanje. Ramovš, Šentrupert. ☎ (068) 40-189. 2980

SIVO kravo, brejo 6 mesecev, in vino cvička prodam. ☎ (0608) 20-493.

KRAVO za zakol in brejo kravo, ter plavčice Pošavec prodam. ☎ (068) 78-029.

DVA KOZLIČKA, stara 2,5 meseca, s kocko oziroma po izbiri, prodam. ☎ (0609) 647-280. 671.

LEGO POSAVSKIH GONIČEV z rodnim nikom, starih tri mesece, cepljene proti kuga ugodno prodam. ☎ (068) 324-094.

TELICO sívko, staro 10 tednov, prodam. ☎ (068) 324-172.

6 PANJEV čebel z vso opremo prodam. ☎ (068) 75-146.

PAVE pegatke, črne purane, belo vino in žganje prodam. ☎ (068) 68-739.

DVA črnobela bikca, stara 14 dni, prodam. ☎ (068) 45-101.

BIKCA SIVCA, starega 9 tednov, prodam. ☎ (068) 85-840.

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE
 Krvavec 104,5 Kum 105,9

STUDIO
 103.0 MHz

Mizarsko podjetje
TRELES Trebnje, d.o.o.
 8210 Trebnje, Temeniška pot 4

redno zaposli
VEČ MIZARJEV
 ali **LESARSKIH TEHNIKOV** za delo v proizvodnji
 Zaposlimo tudi pripravnike.
 Začetek dela takoj ali po dogovoru.
 Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na gornji naslov.
 Za dodatna pojasnila pokličite na tel. št. 068/44-038

MIZARSTVO
 Andrej Bajt, s.p.
 V mizarski delavnici **tako** zaposlimo mizarja ali lesnega tehnika. ☎ 068/22-893

Cenjene stranke obveščamo, da bo Frizerski salon "Zlata", Pugljeva 5, zaradi dopusta **zaprt od 3.8. do 24.8.**
 Hvala za razumevanje.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Direktor: **Drago Rustja**
 UREDNIŠTVO: **Marjan Legan** (odgovorni urednik), **Andrej Bartelj**, **Mirjam Bezek-Jakše**, **Jožica Dornič**, **Breda Dušič Gornik**, **Tanja Gazvoda**, **Mojca Leskovec-Svete**, **Martin Luzar**, **Milan Markelj**, **Lidija Murn**, **Pavel Perc** in **Igor Vidmar**.

IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojeince 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojeince 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.**
 Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068) 322-898.
 Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet **http://www.dol-list.si**

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada **Dolenjski list** med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.**
 Tisk: **DELO-TCR, d.d., Ljubljana.**

AKCIJA SUZUKI BRILJANT-SWIFT

že od 1.400.000 tolarjev
BALENO
 že od 1.900.000 tolarjev
SAMURAI
 že od 2.000.000 tolarjev
VITARA
 že od 2.800.000 tolarjev

Dragoceno darilo za vso družino + moped Tomos

- bogata oprema
- 3-letna garancija
- ugoden kredit
- 1 - 5 let TOM + 5,5 %
- ugoden leasing s preostankom vrednosti

Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
 Resslerova 4, Novo mesto
 ☎ 068/24-791 od 8. do 16. ure

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE
 http://www.posta.si
 e-mail: info@postas.si

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

Trdinovega vrha na kanalu 41

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na deveto nagradno vprašanje je bil pravilen, če ste navedli, da v Dolenjskem listu oglašuje radio Studio D, Sraka, Max, Univox ali Ognjišče. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imela Helena Murgelj iz Starine 5 na Otočcu, za knjigo (J. Dularja Smeh na preprihu) pa je bila izžrebana Fani Močnik iz Krmelja 15. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (T. Jakšeta Dolenjske obraze) prejme Tončka Orsag iz Tratnikove 8 v Ljubljani.

Izpolnite pravilno deseti nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 4. avgusta, ko bomo izžrebali dobitnike treh nagrad, in sicer dveh knjig (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

darilnega bona Kovinotehne za 5.000 tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 10

Vprašanje: Kdo je odgovorni urednik Dolenjskega lista?

Odgovor:

Moj naslov:

Ugodnejši pogoji za nakup kurilnega olja

PETROL

Popust pri gotovinskem plačilu

Možnost plačila v 6 obrokih

Brezplačen prevoz pri nakupu nad 1000 litrov kurilnega olja

Informacije in telefonska naročila
0608 61 188, 068 56 070,
061 851 461, 068 323 814

Kupci, ki naročijo več kot 1200 litrov, prejmejo darilo.
Pohitite z naročilom, količina daril je omejena.

TILIA

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI
TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

RADIO MAX

88,90 MHz
89,70 MHz

MANA turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

POČITNICE NA MORJU IN V TUJINI

Ugodne cene, plačilo na obroke!

SCOOTER SUZUKI

Cena: ~~475.000 SIT~~
Akcija: 360.000 SIT

Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
Resšlova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

0609 MOBITEL NMT

Daleč je samota.
Ljudje so blizu...

Živate v odročnih krajih, kjer ni stacionarnega telefona? Preživljate svoj vsakdan v osamljenih vaseh, v gorskih kočah ali lovskih postojankah? Mobitel vam ponuja novo storitev v omrežju NMT - Telefon rdeča pika. Namenjen je vsem tistim, ki telefon potrebujete predvsem za sprejemanje pozivov in za morebiten klic v sili na številko 112.

Na Telefon rdeča pika ste dosegljivi kadarkoli in od koderkoli, sami pa lahko preko brezplačne telefonske številke v Mobitelovem Centru za pomoč naročnikom (0609 777) pustite sporočilo drugim imetnikom mobilnega ali stacionarnega telefona na območju Slovenije, naj vas pokličejo nazaj.

Storitev Telefon rdeča pika vključuje mobilni telefon NMT že za 5.900 SIT, priključno takso v višini 4.100 SIT in mesečno naročnino samo 490 SIT. Uspešno posredovanje sporočila: 95 SIT. (vse cene so brez p.d.t.)

Oglasite se v katerem izmed Mobitelovih centrov ali pri naših pooblaščenih posrednikih po vsej Sloveniji! Za dodatne informacije in pojasnila pokličite Mobitelov Center za pomoč naročnikom 24 ur na dan na številke 061 17 22 255, 041 700 700 in 0609 777 (zadnji dve sta za klice iz slovenskih mobilnih omrežij brezplačni) ali obiščite našo predstavitevno stran na internetu (<http://www.mobitel.si>).

mobitel
SLOVENSKI OPERATER NMT & GSM
www.mobitel.si

NOVO!

MOBITEL NMT

telefon rdeča pika

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtek sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1998

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751	ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.
TERME BANOVC
- ZA UPOKOJENCE	Od 1. septembra 1998 ugodni paketi za upokojence. 5 x polpenzion v Zelenem gaju, samo 25.110 SIT. Če rezervirate do 15. avgusta, vam priznamo 5 % popust. Pridite na oddih, počitnice! Informacije in rezervacije: Terme Banovci, ☎ 069/13-400, fax: 069/87-703.
GOTOVINSKA POSOJILA
Kolodvorska 45, Črnomelj
☎ 068/53-453, 0609/643-216	ZASTAVLJALNICA vam nudi kratkoročna posojila na osnovi zastave čekovnih blanketov, delnic in certifikatov.
REALIZACIJA POSOJILA TAKOJ!

MOJSTRSKA PONUDBA

MOJSTRSKA PONUDBA
1.290,00

reflektor, tip HF 9, 500 W, črne barve

MOJSTRSKA PONUDBA
1.590,00

varčna žarnica, OSRAM, Dulux 20 W

MOJSTRSKA PONUDBA
530,00

10-delna garnitura žarnic, OSRAM, 4 x 40 W, 4 x 60 W, 2 x 100 W

Od 20. julija do 5. avgusta za izdelke v zalogi.

Največja ponudba za dom in gospodinjstvo, domače mojstre, obrtnike in podjetnike na Dolenjskem.

MOJSTRSKA PONUDBA
24,90/m

inštalacijska cev za beton, INDE, oranžna
premer 13,5 mm 24,90/m
premer 16 mm 29,90/m

MOJSTRSKA PONUDBA
39,90/m

inštalacijski kabel, PP-Y (NYM-J),
3 x 1,5 mm² 39,90/m
3 x 2,5 mm² 64,90/m

MOJSTRSKA PONUDBA
11,90/m

inštalacijska žica, rjava, črna, modra, rdeča ali rumeno-zelena
P, 1,5 mm² 11,90/m
P, 2,5 mm² 19,90/m

MERKUR
TRGOVSKI CENTER
Novo mesto - Bršljin

Delovni čas: med tednom od 8. do 20. ure, sobota od 8. do 13. ure. Tel.: 068/371 84 40

Zinka Kristarič

učiteljica, s čimer se je zapisala v mnoge človeške spomine in v mnoga strokovna poročila. Za nagrado za to ne nepomembno delo na razvejanem pedagoškem področju jo danes prežema upravičeni občutek ponosa.

V Brežicah v visoki družbi, med Romi in med ljudmi, ki ne izstopajo v ničemer na družbeni lestvici, boste slišali pohvale učiteljici Zinki Kristarič. Tako se je v življenje Brežičanov zapisala mogoče prav zato, ker se je poklica lotila po vsem sodeč zelo resno in ker je delala po svojem načetu, da "učitelj ne sme imeti samo znanja, ampak mora imeti tudi srce".

Oboje navedeno se je prepletalo pri poučevanju Kristaričeve. Očitno se je, saj otrokom ni dajala negativnih ocen, ker je bila odločena, da bo "ocenjevala znanje, neznanja nikoli". In če ob res temeljitem strokovnem pedagoškem znanju Kristaričeve ne bi bilo zraven tudi njenega srca, ta cenjena brežiška učiteljica najbrž ne bi mogla, ne da bi ji postalo nerodno, nekam skromno povedati: "Zame je uspeh to, da sem 'izvela' tiste otroke, ki so bili čisto na robu." Biti čisto na robu lahko pomeni več stvari: da se je otrok rodil in da odrasča v razrvanih družinah Brežiškega polja ali vinogradiškega sveta; da se vede neprilagojeno; da ima kako bolezen, zaradi katere ga večina slovenskih osnovnih šol ne bi hotela sprejeti k pouku v svoje svetle učilnice. Kristaričeva se je, dokazano, kot učiteljica s posebnim občutkom za sočloveka posvečala takim družbenim robovom in otrokom, ki jih ti robovi režejo v njihove plemenite duše.

Zinka Kristarič je delala 30 let pri vzgojnoizobraževalnem projektu Vesela šola in v zahvalo za to prešla lepo knjigo, česar je zelo vesela. Enako spoštljivo govori o imenitni etnološki knjigi, s katero ji je za dolgoletno učiteljevanje izrekel zahvalo kolektiv brežiške osnovne šole. Sicer pa Kristaričeva govori o ljudeh in stvarih vselej lepo, pozitivno. Morda pa je vrednote le uspeša vsaditi vsaj malo v generacije otrok, ki se jim je razdajala in ki so jo bogatile.

MARTIN LUZAR

Brezvestnež ustrelil štokrljo

Človek z rdečim cliom je v Selih pri Dragatušu pod gnezdom, v katerem so štirje mladiči, ustrelil štokrljo - Pri nas 17 gnezd s 37 mladiči

SELA PRI DRAGATUŠU - V nedeljo okoli petih popoldne so prebivalci Sel pri Dragatušu zaslišali strel. Ko so prišli k hiši, so videli človeka, ki se je odpeljal v rdečem cliu. V bližini pa je ležala ustreljena štokrlja. In to prav pod gnezdom, v katerem so njeni štirje mladiči. V tej vasi štokrlja gnezdi že od leta 1995 in prebivalci se vsako leto na pomlad razveselijo prihoda štokrljega para, sedaj pa je samica brezvestni objestnež ustrelil. Za tem morilecem poizveduje policija in upajmo, da ga bodo izsledili.

Štokrlja je na seznamu zavarovanih živalskih vrst, se pravi, da je v vseh pogledih zaščiten. V Evropi šteje to lepših ptic upada, v Sloveniji pa, začuda, narašča. Včasih so štokrlje poznali le v Prekmurju, na začetku 80. let pa so sem in tja začele spletati gnezda tudi na Dolenjskem in v Beli krajini, po letu 1990 pa njihovo število raste. In povsod so jih ljudje veselili.

Na našem območju sta dve populaciji štokrlj: krakovska in be-

lokranjska. Letos je na obrobju Krakovskega gozda 12 zasedenih gnezd s 24 mladiči, v Beli krajini pa so ornitologi našli 4 gnezda z 10 mladiči; eno štokrlje gnezdo s 3 mladiči pa je še ob Sotli. Skupaj je torej letos na tem območju 17 zasedenih gnezd s 37 mladiči.

Kaj bo s štirimi mladiči, katerim je brezvestnež ubil mater, je težko reči. "Sreča v nesreči je, da mladiči že lahko poletijo in bodo kmalu samostojni," pravi Andrej Hudoklin z novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD), dejavni član Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. "Vendar so glede hrane še vedno odvisni od staršev. Upajmo, da jih bo lahko prehranil oče in da se bodo lahko povsem razvili, tako da bodo konec avgusta z drugimi lahko odleteli na dolgo pot na jug." S pomočjo obročkanka so ugotovili, da štokrlje iz Slovenije v večini prezimijo v Južni Afriki.

Upajmo, da bodo mlade štokrlje iz gnezda v Selih pri Dragatušu kljub temu, da jim je brezvestni

človek ubil mater, odrasle, srečno prestale dolgo pot do juga Afrike in prihodnjo pomlad priletele nazaj. Po starem verovanju namreč štokrlje gnezdijo le tam, kjer živijo dobri ljudje.

A. BARTELIJ

PETELINJADA

ŠENTJERNEJ - V okviru prireditve ob občinskem prazniku občine Šentjernej Jernejevo, ki bo konec avgusta, bo letos prvič organizirana tudi Petelinjada - tekmovalje v petelinjem teku. Pomerilo se bo lahko le 16 petelinov, zato tisti, ki mislite, da imate najhitrejšega petelina, ne odlašajte s prijavo pri Stanetu Bregarju na telefonsko številko 068 42 624. Da bo tekma potekala strokovno, bo poskrbel organizacijski odbor, ki ga sestavljajo Janez Selak, Stane Bregar, Alojz Simončič, Slavko Košak, Franc Martinčič, Jože Simončič, Janez Kovačič in Marjan Dvornik. Vsak lahko tekmuje le z enim petelinom, živali pa se med tekom ne bo smelo strašiti ali poganjati s palico. Tekma bo potekala po načelu teka v dvoje z izločanjem poraženca, finalista pa bosta bogato nagradjena, za kar bosta poskrbela kmetija Košak in vinska klet Martinčič.

ŠTORKLIJA - Štokrlja na gnezdu pri Šentjerneju. (Foto: Andrej Hudoklin, ZVNKD Novo mesto)

42 otrok enega očeta

Ivan Bevc naj bi imel kar 42 otrok po celi Evropi - V žlahti s Titom

STOPIČE - Ivan Bevc, rojen na začetku stoletja v Čužnji vasi na Trebeljanskem, se je izučil za čevljarja. Doma ni bilo dovolj dela pa je šel po svetu in prepotoval po kos Evrope. Za njim pa niso ostali samo čevlji, ampak tudi otroci. Čeprav majhne in drobne postavljene je očitno bil hudo "gajsten". Še danes

Obisk nad pričakovanji

Razstavo Kapiteljska njiva Novo mesto si je kot desettisoča ogledala Ljubljanka Ivanka Sket

NOVO MESTO - Od konca lanskega novembra si je v galeriji Dolenjskega muzeja mogoče prvič v celoti ogledati rezultate več kot desetletnega zavarovalnega arheološkega izkopavanja na Kapiteljski njivi. Čeprav gre na razstavi Železna doba na Slovenskem - Kapiteljska njiva avtorja Boruta Križa za svetovno pomembne najdbe, je obisk presegel vsa pričakovanja. V soboto, 25. julija, ko so v muzeju zopet organizirali javno brezplačno vodstvo po arheološki razstavi z njenim avtorjem, so prijetno presenetili kar tri obiskovalce. Ivanka Sket iz Ljubljane je postala desettisoča obiskovalka in direktor muzeja Zdenko Picelj ji je poleg manjših presenečenj poklonil grafiko akademske slikarke Svetlane Jakimovske Rodič. "Kot vsako leto, smo tudi letošnje poletje na dopustu v Kostanjevici. Z mojim sva danes prvič v Dolenjskem muzeju in poglejte, kaj naju je doletelo," je bila vesela Sketova. Manjše nagrade sta bila deležna še 9999. in 10001. obiskovalec, Marjan Zaletelj iz Novega mesta in Dušan Sket.

NAGRADA DESETTISOČI OBISKOVALKI - Direktor Picelj desettisoči obiskovalki razstave Ivanki Sket podarja grafiko. (Foto: L. M.)

V muzeju so veseli tako presenetljivega obiska, saj ljudje prihajajo iz vseh koncev Slovenije, deset odstotkov obiskovalcev je tujcev. "Kar malce razočarani pa smo nad Novomeščani, saj ti očitno kar ne najdejo časa ali zanimanja za ogled," je bil odkrit Picelj. No, priložnost ostaja še do 30. septembra, ko bo razstava Kapiteljska njiva Novo mesto zaključena.

L. MURN

NA GRADU POLJUB, MEH IN MLADI DOLENJCI

ŽUŽEMBERK - Na obnovljenem grajskem dvorišču žužemberškega gradu bo jutri ob 20. uri koncert narodnozabavne glasbe suhokranjskega ansambla Poljub, ki bo predstavil kaseto Le Krka ve ter nekaj novih pesmi. Kot gosta bosta na prireditvi nastopila tudi ansambla Meh in Mladi Dolenjci. Vstopnine ni, na koncert pa ste pristočno vabljeni vsi krajanji in ljubitelji narodnozabavne glasbe.

MODA NA GRAJSKEM DVORIŠČU - Organizatorji metliških mednarodnih poletnih prireditev so pokroviteljem ponudili možnost, da se med prireditvami predstavijo na grajskem dvorišču. Dolej se to priložnost izkoristila le Konfekcija Meta, d.o.o. iz Metlike, ki je preteklo soboto predstavila kolekcijo "Poletje 98". Elegantna oblačila, ki jih je kreirala Marjetka Zele, so predstavile manekenke Reklam studia iz Novega mesta. (Foto: Marko Klinč)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Se policija izživlja nad prehitrimi vozniki na nepravem kraju? - Menimo, da rod Leopolda Larme iz Sarajeva ne izhaja iz Suhe krajine, ampak iz Žumberka - V gostilni Štravs iz Podturna našli in vrnil denarnico

Ko gre kaj narobe, ni rečeno, da ne bo šlo kaj drugega še bolj - narobe, seveda! Veljavnost tega prosto povzetega Murphyjevega zakona se je neizprosno potrdila tudi prejšnji četrtek pri nastajanju pričujoče rubrike. Nekaj bralecev je klicalo že popoldne, sredi najhujše vročine, pa jim je "dežurna" snazilka pojasnila, da dežurni novinar pride šele zvečer. A zvečer se je novinar v soparno zatohli pisarni potil ob gluhem telefonu, naši bralci pa so klicali v prazno, kajti po nerodnosti je bila v eni od pisarn nemarno odložena telefonska slušalka prav na tisti liniji, ki je namenjena dežurnemu novinarju. On tega pač ni vedel; da ni klicev, je pripisoval zadušljivi vročini v poletnem večernem mrtvulu. Ker nihče od bralecev ni zavrtel katero od preostalih dveh telefonskih števil Dolenjskega lista, tokrat povzemamo "Halo..." iz dveh pisem, en bralec pa je telefoniral

v ponedeljek in njegov klic smo izjemoma sprejeli izven "dežurnega časa" za pričujočo rubriko. S pismom ("ker mi sinoči ni uspelo priklicati dežurnega novinarja") bralka Neda iz Novega mesta opozarja na policijske akcije "Hitrost ubija", o katerih meni, da pogosto služijo tudi za izživljanje nad vozniki. "Prav gotovo je akcija pred silosom žita v Straži, kjer lovijo prehitre voznike, takšna! V razdalji 200 metrov sta prometna znaka za naselje in dovoljena hitrost 80 km na uro. Znotraj teh dvesto metrov pa policijska zaseda. Tam pravega naselja ni, le nekaj hiš ob Krki, na drugi strani ceste pa je silos. Kdor pozna ta del ceste, lahko potrdi, da je tam policijska akcija nepotrebna in iskanja takšnih točk kazijo pozitivni pogled na delo naše policije," svoje razmišljanje zaključuje bralka.

Iz slovenskega kulturnega društva v Sarajevu se nam je s pismom (in izrecno željo, naj ga objavimo v tej rubriki, ki je po njegovem zelo brana) oglašil Leopold Larma. Uvodoma pojasnjuje, da je rojen leta 1926 v vasi Španovica pri Pakracu na Hrvaškem, poreklo njegove matere in očeta pa je po njegovem zagotovo slovensko. Po materi naj bi njegov rod izhajal iz Velikega Lipovca, in sicer naj bi bila to rodbina Župančič; tako se je namreč pred poroko pisala Leopoldova mati. Kot je lahko raziskal gospod Larma, rod njegovega očeta izhaja iz vasi "Dolnji Dolič, župa Gvozdenka, kotar Žužemberk". Ker na upravni karti dolenjskih občin ne najde vasi Dolnji Dolič in Gvozda, se sprašuje, če ne gre morda za katerega od Globodolov - in bralec prosi, naj mu sporočijo, ali v Velikem Lipovcu še živijo Župančiči, v katerem od Globodolov pa Larmovi. Sara-

jevanu smo skušali za začetek pomagati že v uredništvu Dolenjskega lista in po pregledu atlasa Slovenije prišli do ugotovitve, da njegov rod po materini in očetovi strani najbrž ne izhaja iz Suhe krajine, ampak iz Žumberka onstran Gorjanec. Na Slovenskem je resda več Lipovcev in Doličev (Dolnjega ni nobenega, na Dolenjskem pa tudi Doliča ni), a so tudi v Žumberku, pod Samoborsko goro, kjer najdemo Veliki Lipovec in Gvozde. Očitno je gospoda Larmo zapeljala navedba "kotar Žužemberk", namesto (po naše pravilno) Žumberak. Če kdo ve o tem kaj drugega, naj to sporoči na uredništvo.

Kot rečeno, je imel (izjemoma v ponedeljek) srečo s telefonom bralec O. A. iz Novega mesta, ki je zadovoljen povedal, da po njegovi izkušnji ljudem še ni manjkalo poštenosti. "V soboto zvečer sem se z družino in sorodniki ustavil v gostilni Štravs v Podturnu. Po prigrizku in osvežitvi pijači smo se odpeljali domov, kjer sem ugotovil, da nimam več denarnice. Da sem jo v gostilni še imel, o tem nisem dvomil, sicer ne bi mogel plačati zapitka. Ker v denarnici nimam plačilnih kartic in dokumentov, v izgubljeni pa je bilo še manj ko deset tisočakov, sem denarnico že kar odpisal, žena pa je naslednji dan vseeno po telefonu povprašala Štravsove, ali so morda našli kakšno denarnico. Seveda so jo, v kotu dvorišča, kjer sem parkiral avto, denarnica pa mi je očitno padla iz žepa med vstopanjem v avto. Kratek, angleško popisane hlače dandanes še žepov nimajo več takšnih, kot so jih imele nekdaj, ko smo mulci okrog skakali s pol vagona krame v žepih," je končal bralec, še prej pa izrekel zahvalo Štravsom.

A. B.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite naš Prisluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

Ludvik Hočevar, trintridesetletni dvainštiridesetih otrok Ivana Bevca.

leta 1955 ali še kaj čez je na njegov naslov prihajala pošta iz Nemčije, Belgije, Nizozemske, Francije in še od kje. Njegovi otroci oziroma njihove matere so iskali li potrdilo o očetovstvu.

Tik pred vojno se je Bele oženil in po vojni v Hrastniku delal v steklarni. V zakonu je imel 42 otrok. Na praznovanju ob njegovem 80-letnici ga je eden od sinov vprašal: "Foter, povej, koliko nas sploh je?" "Toliko, da vas od cuga (vlak) ne bi peljal!" se je odrezal možak.

Eden od teh na "cugu" je tudi Ludvik Hočevar, upokojeni vojak, ki je odseka za promet na novomeški občini, pred tem pa je bil dolgo leta pri policiji; Hočevar sedaj živi v Stopičah. Tudi Ludvik je ob nekih priložnosti očeta vprašal, koliko vseh njegovih otrok. "Tam okoli 42," mu je odgovoril. Ludvik je zadnji od očetovih nezakonskih otrok, rodil se je leta 1940 v Spodnjih Mladetičah pri Krmelju. Če je tudi odrasel in več let delal v rudniku. "Seveda ne vemo točno, koliko nas je polbratov in polsester, kaj šele, da se poznali. Ja, poznam vsch devet iz očetovega zakona in imam z njimi in z očetovo ženo, ki ji rečem mama, lep stike, poleg teh poznam še polsestra, ki živi v Zagrebu, drugega nobenega," pravi Ludvik, trintridesetletni oče Ivana Bevca. Oče Bevc je po osemdesetem letu starosti oslepel.

Zanimivo je, da je podjetnik Bevc s svojo "dejavnostjo" prisel v žlahto celo s Titom. Hčerko je naredil sorodnici Titove tete Anje iz Trebnj in ta sedaj živi v Zagrebu.

Noben od slovenskih Bevevskih otrok se, kar se otrok tiče, ni vzel po očetu. Največ imajo po očetu, toliko jih ima tudi Ludvik. A se ni bati, da bi ta rod izumrl, saj je Ivan Bevc očitno zelo zavzel za izpolnjevanje tisto zapoved, ki pravi: "Ljubite se in množite se." In njegovi potomci različnih pramikov in narodnosti so raztreseni ni po celem svetu.

A. B.